

per 12

per 12

... non ...
... in ...
... in ...
... in ...
... in ...
... in ...
... in ...
... in ...
... in ...
... in ...

... ..

le compagne de aff' cura nocte
un Lm
ne pas de temps totag agitur
be

Devenit 2

Conviniortū Francisci Philelphi

Libri duo eruditi; ac Varii nunq̃ an-

te hac in Gallia impressi atqz ali-

ubi quoqz inuentur rarissimi

nup̃ auspitiis Hedmon

di Fabri Biblio po

le parhyiensis

nitidis atqz e-

macularis

Typis ex

cusi.

ALEXAN

DER

ZAKELKA

C Veni datur ab eodē. h
robo sub iocundis

Nicolaus Beraldus Ornatissimo viro
Ludouico Deberquino. S.

DHilelphi Conuulula/opus eruditū ac variū/nuper La-
tetię nostris auspicijs impressa: idcirco tibi nūcupa-
mus Ludouice suauissime: quod ea legens relego si-
mul ac memoria repet o dulcissimū illum conuictum
nostrum: dulces epulas: ac cōfabulationes: neq; illiteratas / ne
que amusas: quibus literati laboris tristitiam olim quā Aure-
lię optimis studijs simul incūberimus sepe discussimus ac fe-
sellimus. Tecum enim (quod Persius ait) longos memini cō-
sumere soles: & tecum primas epulis decerpere noctes. vnum
opus & requiem pariter disponimus ambo. Sepe verecūda las-
xamus seria mensa. Neque enim sine musice vllum vnquā fere
nostrum fuit conuulium. Musicē porro & Platoniam illā: &
quę iam prope sola musices nomen retinuit: vocalem Liricāq;
Harmoniā intelligo: quę adeo in conuiuijs improbata non est
vt Themistocles quoque ipse quod cōiuualis Lirę indoctum se
confessus esset: Habitus sit (vt Cicerō ait) Indoctior. Enimue-
ro nō idcirco munus hoc ad te mittimus: vt pignus sit ac monu-
mentum amicitie nostrę: vt quę literis primū: ac honestissimis
studijs sita & aucta: eas tam alte radices egerit: vt iam nullis
inuidorū: ac vituperonū flatibus: cōuelli aut labefactari queat
sed vt anteaqtę nobis vitę imaginē velut quandam tibi repre-
sentaremus atque obisceremus. Accipe ergo libellū nostrum:
et vicissim quoque tuarum lucubrationum pticipes nos facito.
Vale. Lutecię Nonis Martijs.

Epistola Leonardi Iustiniani ad Franciscū Philolphū.

Missisti nuper ad me optatū diu symposiū tuū qđ nō inepte fortassis de quarūdam ortu & incremento disciplinarū inscripseris: vt ex ipso titulo velut ex architrifino statim intelligat lector id quod maxime in libris nouis queri solet: quas in eo conuiuio dapes sit habiturus. Fecisti autē in ea re pro tua in me summa beniuolētia plura: quā obrem tibi gratias habeam. Primū quod me ante alios voluisti hac perfrui honesta voluptate: deinde quod libellū priusq̃ ederetur: arbitrato meo (quanq̃ minime oportebat) emendandum permisisti: postremo quod in eius initio velut in frontispicio operis / meū nomen honorifice collocasti. vt me quoad tibi id facere licuit. celebrē redderes & illustrem. Libellus autē ipse cū a me legeretur: dignus profecto videbatur tua eruditione: atq; doctrina. Neq; in eo habeo quid primū laudem: aut postremū: si cōnia cū elegantiarum plena sint: inter se suauī quadā concinnitate: & lepore conueniūt. Nā et illa sermonū necessitudine & salibus ac facetijs & orationis nitore atq; munditia: & varietate rerū sententiārumq; & imitatione denique illa summorū philosophorū qui grāce symposia conscripserūt: nihil ferme poterat esse suauius pulchriusue. Fecisti vero id qđ primū scriptoribus nō insulse faciēdū arbitror vt nō tria scilicet aut vulgaria: sed nouū aliquid & nō iactatum passim in mediū pferāt. Nā etsi vetustissima sunt: quę in eo cōuiuio differūt: & ob idipm maiore digna veneratione: noua tamē putāda sunt: quia erāt illa quidē longinqua: & hominū obliuione prope extincta. Gratias igit tibi habeat grēcia cuius aliquot p̄clara inuēta vetustate sepulta in lucem tuo labore & studio sunt educta. Et latiū quoq; hoc locupletatū mūerae tuas laudes augebit. Ceterū vt quā ex hoc tuo cōuiuio cepi: tamē expleā: alterū qđ ad me missus te polliceri duos præterea de exilio libros vehemēter desidero. Interim mihi consules laudi: nō dies modo noctesque poteris: tēporis puncta ad scribendum coningenij prestantiā & cultū: doctrinā & scribocutus esse videre. Vale. & Barnardū mli: ama. Ex Verētij quinto Kal. Ianu

Regestum

PRIMI LIBRI NOTATA.

Proloquū & ibi quid virum hu
manum deceat.

Locatur in Astronomū
De Lycurgo & Numa quepiam
non iniucunda.

Serui pedes p̄sci creta notabāt
Quid sit Idea.

Quid Sol.

De magnitudine Solis

De figura Solis

Quis literas nō tam latinas, q̄
gr̄ecas inuenerit.

Quis solutā orationē primus
scripserit.

Quare litere Phoenice nōlent.
De Cadmis pulchra.

Abrae inuentio l̄arum tribuit.

Abraam vnus dei cognitio-
nem accepit.

Quare litere Attice nuncupēt.

Palamedes quas literas inue-
nerit & quātus vir fuerit

Homerus inutdus

Alēa inuētū Palamedis p̄terea.

Numeri: Suffragia: Mēsurę: aca

Pondera. (occisus.

Palamedes ab Anguilla egypti

Aegyptij aiantū figuris scrip-

Quid Perdices signent (sest.

Quid Hyppopotamu

solus Bi-

suauis.

sius.

Vinum ad medium.

Grauiſſima de Vīno nō biben-
do saluberrimāq; admonitio

Quis medicīnā prim⁹ iuenerit

Quis Magicę artis inuentor

Osiris vnde & quid.

qui p̄stātissimi medici extiterit
Emperici Vnde.

De p̄creationē filiorū filiarūq; &
gemellorū scitu nō inuenusta.

Cause sterilitatis muliebri.

Quare viri nō gignant

Quare mares gignant & quō.

Itidem & foemine.

An mulieres semē emittāt nec

Quare vn⁹ aut plures (ne.
plures nascantur.

Deus omnia gignit.

Vñ Ligurū nomē deductum sit.

Copiosa Musices laus

Musica de cēlo venit.

Vocē deus hoib⁹ largitus est.

Qui musicam innenerint/ auxē-
runt/excoluerint Quicq; i ea flo-

ruerint maxime

Amphion Cytharę repertor.

Lynus primus Lyrā inuenit.

De Thamyra pulchra quepiam

Quis p̄m⁹ puerorū amore capt⁹

Qui vetustissimi poete musiciq;

Quis tibicinicos modulos re-

gulasq; repererit: necnō lyricas

Quis polymnestia Et ditbyrā

bū inuenit primus (Marſia.

De Terpādro musico/ Hyagne

& Quis prim⁹ Tibia vsus.

Regestum

Tibicinicā musā q̄s cōstituerit.
 Quis Cytharedicam itidem.
 Cytharę figura Vnde.
 Inuentores Tibię.
 Tres sunt toni.
 Musices inuentor incertus.
 Olymp⁹ harmōiaci gñis rector
 Pulchra quedam contra molles
 musicos.
 De Corynna lyrica.
 Lydius modulus Vnde.
 De Modulo Dorio.
 Non aspernanda ibi De Sappho.
 Sappho plestrū inuenit prima.
 Plato Musicus fuit.
 De phrygio modulo.
 A dorio in phrygium: Prouerbi
 um. & Hemiole
 Quid animus.
 Quid Harmonia De epitrito
 Gręci maxime Musico studuere
 Lacedemonij hostes inasuri tibi
 bus utebantur.
 Castorius modulus.
 Iupplter Stenius vnde
 Quomodo Musica veteres ute
 bantur.
 Quid fabula: vnde Comędi &c.
 Quid Hystorici: De Poetis
 Ee Tragoedia.
 Iasus prim⁹ de Musica scripsit.
 De Humanarum rerum cōtem
 ptu Lectu pulchra.
 Hortatur ad virtutum viam
 Cur Mulę steriles sint.

¶ Secundi libri notata.
 Hortatio queplam ad Tempe
 rantia amplectēdā nō illepida.
 Inuitatiuncula ad consiliū fu
 turum.
 Quō Consulue iussu accūbere.
 De pauperie pauca.
 Antigonis argutum dictum.
 Qz maiora tibicinibus apd pri
 cipes munera sint & ceteris id
 genus hoibus q̄ philosophis.
 Quid sit Magnidecentia
 Qui sumptus honesti
 De liberalitate.
 Quis avarus. quis pdigus. q̄s
 liberalls.
 Philosophię laus cōpendiosa.
 Laus ampla Philip. ducis Me
 diolaneñ.
 Qui sint formiones
 Dīctum Eudamide braceatū.
 Docti homines amādi sunt
 Qualem puerum esse velit.
 An Campestre iter Vel per col
 les facilius sit.
 Quare fessi reddamur.
 Philosophie definitio.
 Quid sit.

¶ Finitis tabe

Regestum

Gymnosophiste vnde sint dicti
 Aegyptiorum doctrina pmagna,
 Vnde Aegyptus dicta.
 Pythagoras q̄s l̄as iuenerit.
 De Musco & Lino,
 De Zamolxi.
 Vnde sit Lunę defectus
 Qui sint Pithagorei & qui Pi-
 thagorici.
 Quę causa defectus solis.
 Vulcani inuenta plura.
 Vulcanus quare claudus
 Diei ābit⁹ Aegyptijs ann⁹ fuit
 Aegyptij maxime diuino cul-
 tui studebant.
 Osiris. i. sol. Isis. i. puidētia.
 Pulchra ibi de Solis ac L un
 partibus.
 Terra quare mater
 Ceres vnde.
 Oceanus quid.
 Quare Minerua aer & Virgo.
 Quare pallas Tritogenia: Cur
 etiam Glaucopis.
 Aegyptus hiemem nescit.
 An differant Principium & Ele-
 mentum.
 figura
 Palam ab Angustia eggy-
 Aegyptij alantiū figuris scrips
 Quid Perdices signent
 Quid Hyppopotami

Terra immobilis platon
 Pleraq̄ ibi de Deo.
 Phcenices se philosophiam in-
 uenisse cōtendūt.
 Quid sit Atlantem cœlum ferre
 re cum Hercule.
 Scythę quoq̄ sibi philosophiā
 vendicant.
 De Anacharsi & Abaride.
 Inuenta Anacharsis
 Phalaridis epistola ad Abarim
 philosophum.
 Hbaridis ad Phalari respōsio
 De Hyperboreis nōnulla.
 De substantia Lunę.
 De Lunę magnitudine.
 Quę figura Lune.
 An ex se vel alicunde splēdeat.
 Qui sero didicerint.
 Cur filij parētib⁹ nō tā similes
 q̄ dissimiles aliquñ generentur.
 De Magis lectu pulchru
 De Oromaza & Armanio diis
 Magorum.
 De Zoroastre.
 De Chaldeorum sapientia
 Nebrod primus Gigas.
 Abraā prim⁹ literarū inuentor
 De Gigantibus.
 De filiis Terre/Coeli/ & Dei
 Quare Abraam antea Abram
 dictus.
 Duo partes Animi Ratio & In-
 tellectus.
 Abraami & Anaxagore dictū.
 Disceptatio a Moyse vñ Mo

Regeſtum

ſeſenunciari conueniat nō in-
elegans.

De Nanis & hominū monſtris

De monſtris Rō Aſtronomica.

Thaletis acutū Reſponſum.

Quare bacchus Liber dicatur

Quō Pygmei gignantur

Cur homies longiores aut bre-
uiores fiant.

Cælum vnde dictum ſit.

Quō Paulus raptus ad tertiū
cælum: tum ad paradīſum

De Tertio pauli cælo

De Hierarchiis aliqua

Quid Paradīſus.

Triplex Animi viſ.

Humanę mentis triplex ē poſ-
ſibilitas.

Diuinitatē tripl̃ cognoscimus

Cælum eſt triplex.

Ethymon vocabuli Triūphus.

Qua rōe Vulcan⁹ ignē iuenerit

Triplex eſt Viſio.

Genus Virtutum triplex

De Voluptate pauca.

Chaldeorū peritia Ampla .

De Planetis.

Laudatur ſecūdo Philoſophia.

Septē ſapientū ſententię quędam

Duo philoſophię principiā Ios-
nicū & Italicum.

Pythagore vita & mores

Anaximander horlogia prim⁹
inuenit.

Arcta filia Ariſtippi ſenioris

docuit iuniorem Ariſtippum

Metrodidaſtum.

Hegēſias A mortis ſuaſu Piſſa-
thanatus dictus.

Duoꝝ principioꝝ philoſophię
ſectatores pſtantioreſ.

Cynici philoſophi Vnde.

Quid differant Aſſentari Blan-
diti & Adulari.

De diogene Sinopeo.

Stoici Vnde deducti

Qꝫ Stoici virtutem animi i bo-
niſ ducebant.

Plato primus Academicus

Tria Gymnaſia atheniſ

Plato vnde Appellatus ſit.

Quid plato de Summo bono.

Academici philoſophi qui.

De Ariſtotele primo peripate-
tico.

Quid Dominus ſignificet Et
dominium.

Qꝫ qui philoſophię experteſ eſt
vix homo ſit.

¶ Finis tabulę

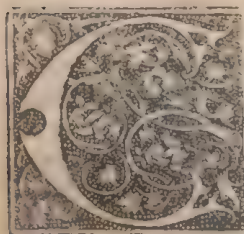
1. The first of the names
 2. The second of the names
 3. The third of the names
 4. The fourth of the names
 5. The fifth of the names
 6. The sixth of the names
 7. The seventh of the names
 8. The eighth of the names
 9. The ninth of the names
 10. The tenth of the names
 11. The eleventh of the names
 12. The twelfth of the names
 13. The thirteenth of the names
 14. The fourteenth of the names
 15. The fifteenth of the names
 16. The sixteenth of the names
 17. The seventeenth of the names
 18. The eighteenth of the names
 19. The nineteenth of the names
 20. The twentieth of the names
 21. The twenty-first of the names
 22. The twenty-second of the names
 23. The twenty-third of the names
 24. The twenty-fourth of the names
 25. The twenty-fifth of the names
 26. The twenty-sixth of the names
 27. The twenty-seventh of the names
 28. The twenty-eighth of the names
 29. The twenty-ninth of the names
 30. The thirtieth of the names
 31. The thirty-first of the names
 32. The thirty-second of the names
 33. The thirty-third of the names
 34. The thirty-fourth of the names
 35. The thirty-fifth of the names
 36. The thirty-sixth of the names
 37. The thirty-seventh of the names
 38. The thirty-eighth of the names
 39. The thirty-ninth of the names
 40. The fortieth of the names
 41. The forty-first of the names
 42. The forty-second of the names
 43. The forty-third of the names
 44. The forty-fourth of the names
 45. The forty-fifth of the names
 46. The forty-sixth of the names
 47. The forty-seventh of the names
 48. The forty-eighth of the names
 49. The forty-ninth of the names
 50. The fiftieth of the names
 51. The fifty-first of the names
 52. The fifty-second of the names
 53. The fifty-third of the names
 54. The fifty-fourth of the names
 55. The fifty-fifth of the names
 56. The fifty-sixth of the names
 57. The fifty-seventh of the names
 58. The fifty-eighth of the names
 59. The fifty-ninth of the names
 60. The sixtieth of the names
 61. The sixty-first of the names
 62. The sixty-second of the names
 63. The sixty-third of the names
 64. The sixty-fourth of the names
 65. The sixty-fifth of the names
 66. The sixty-sixth of the names
 67. The sixty-seventh of the names
 68. The sixty-eighth of the names
 69. The sixty-ninth of the names
 70. The seventieth of the names
 71. The seventy-first of the names
 72. The seventy-second of the names
 73. The seventy-third of the names
 74. The seventy-fourth of the names
 75. The seventy-fifth of the names
 76. The seventy-sixth of the names
 77. The seventy-seventh of the names
 78. The seventy-eighth of the names
 79. The seventy-ninth of the names
 80. The eightieth of the names
 81. The eighty-first of the names
 82. The eighty-second of the names
 83. The eighty-third of the names
 84. The eighty-fourth of the names
 85. The eighty-fifth of the names
 86. The eighty-sixth of the names
 87. The eighty-seventh of the names
 88. The eighty-eighth of the names
 89. The eighty-ninth of the names
 90. The ninetieth of the names
 91. The ninety-first of the names
 92. The ninety-second of the names
 93. The ninety-third of the names
 94. The ninety-fourth of the names
 95. The ninety-fifth of the names
 96. The ninety-sixth of the names
 97. The ninety-seventh of the names
 98. The ninety-eighth of the names
 99. The ninety-ninth of the names
 100. The hundredth of the names

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

LIBER PRIMVS.

Francisci Philelfi. Thomam
Thebaldū Mediolanense Con-
uiuium primum.

Collocutores. Rembaldus. Landrianus. Aenicus. Thebal-
dus. Metellus. Pilicio. Ferutinus. Alphonſus.

Um grauioribus in artibus: atq; discipli-
nis/ gręcorū Ingenium singularēq; diligen-
tiam ſoleo ſepe mecum admirari Thoma
Thebalde. tum nō minus in his rebus que
vulgo leuiiores exiſtimantur. Nam grauior
ra que ſunt/ ingeniū velut excitāt: diligen-
tiamq; accendūt. Sed leuia queq; vt contē-
nuntur: ita homines ſuapte natura acerrī-

mos ac ſtrēnuos: & hebetes quodammodo: & tanq̃ dormitantis
reddūt. At mihi diu multūq; cogitāti non ſolū is laudādus admi-
randuſq; videſ/ qui magnis in rebus ſe magnū præclarūq; oſtē-
dit: ſed hic multo magis qui pua que dicūtur: & maxima & ſplē-
didiffima efficit. Atq; magno ac preſtanti viro nihil neq; parū
nec humile eſſe poteſt. Tum em̃ recte mihi quiſq; videat facere:
ſi omnia pro ſua dignitate fecerit. Nā neq; aliunde tibi pariat:
quā in ſeſe habet dignitatē ſapiēs: nec que agat digna eē nō poſ-
ſunt. Enīmuero nōnulla exiſtimant in ſua ſignaq; magnis viri-
tis: que mea ſentētia & parua ſunt & leuia. Quis em̃ vt reliqua
omitte. nō gaudet magnifico mentarū apparatu: viciniq; elegā-
tia. ¶ Nemo fere omnū eſti qui nō ſe. L. Laſciū qua M. Curiū
malit. Et Scopam theſſalē diuitē at ſcedidū illū non longiſſime
añponat cūciſ. Simonidis poete & modulis & iume At So-
crates Sophroni ſanus eos omnes qui pro-
ter membranō pluriſ faciat quareſt
Pythagore Samiſ aut Diogeniſ ſan-
vel Perſarū regiſ cōuiuiū. Homeri
& vilī cibo cōtentus. At inſerior ſan-

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

eandēq; robustam ac valentē escam exposcit. Non enī vir ille mihi. sed iners potius et languida quedā pecus videri solet: qui se ipsum (qd Appollinis p̄cepto iubebat) hoc est animū suū non norit. At talis quidē vir vbi fuerit: & idem semp futur⁹ est. & magnus qdē & admirabilis. Nec pluri s faciat pauonē aut murenā quam vel Xenophontiū illud Nasturtiū. Persarū obsoniū vī Curi rapa: haud enī quid os admittat curabit: sed qd emittat. Malitq; quod animū leniat: quā qd auris mulceat: et audire quā loq. Constantiā enī atq; trāquillitatē mentis & rōnis. non voluptatem titillantēq; leticiam sequi: vir sapiens & ingenuus. Quod cū apud alios claros & grauis homines iam pridē obseruati vel vidi vel audiui. tum maxime hoc pximo cōuiuiο quo ad sextum decimū Kalk. quintiles. et te & reliquos familiares vir illustris atq; phumanus Iohannes antonius Rembaldus honorificētissimē me pulcherrimeq; excipii: vbi cū adesset vterq; Daualus Aeneticus atq; Alphōsus: et cum ijs antoni⁹ Metellus: tum Dñicus Ferrufinus: qui Philippū Pilicionē eūdem & medicū & philosophū secum adduxissent: supuenit Frāciscus Landrianus vir eque facilitate morū: suauissimifq; salibus nobilis ac maiorū laude et gloria qui omnē splendidissimū cōuiuij munificentia veluti cōdiceret atq; exhilararet. Fuit enī eiūsmodi id cōuiuij vt nō solū Scopam sed & Lucullū aliqūē simul & Pythagorā/ aut Diogenē reputaret: nec a Simonide quopiā abhorreret. Nam in pulcherrimo mēsarū apparatu & copia: sermo etiā nitidus: grauis. vari⁹. urbanusq; fuit: & ita rebus omnibus ornatus ac dulcis: vt nihil nisi similis visum sit aut Xenophōtis aut Platonis Symposij Non enim te later qd nostri conuiuiū vocant: Athenienses non Phidriū aut a Partenidia aut ab amicis aut iace demonios: sed symponiū quasi cōpotium appellare solitos. Etenim vetustissimus grecis fuit mos: quem nostris videmus eorariis obseruatū: qd nūq; semp apud Latinos fuit doctissimorū hominū nūmer⁹. Iners manderent: vbi non de esculentis s̄ce sermo habitus esset: que grauitate cōditam. Nam vt nimius illud duriorū hominū atq; agrestium in reb⁹ quali apto quodā oportunoq;

LIBER PRIMVS.

cōdimento salibus vitis iure is laudat: habeturq; facetus & perurbanus. Quibus quidē in rebus grēci maxime excelluerūt. Nā e nostris ppaucos inuenias: qui hoc gñe sūt delectati. Idq; nulla alia causa factū puto: quā (quod modo dicebā) paucitate eruditorū hoim. Et qm̄ hmōi conuiuij mos & apud grecos nunc nullus est: & apud latinos quātuluscūq; tandem receptus fuerat: iā pridem tanq̄ interiijt: volui eū vel in nullo ocio meo quasi ab iferis primus reuocare in lucē. Nec id ab me arrogāter factū quisquā existimet: velim. Non eīm me fugit quot hac tēpestate sunt apud nostros q̄ hmōi puinciā multo fortasse quā ego melius & cōmodius aggredi atq; pficere potuissent. Nā qs est qui nesciat Leonardū Arretinū felici quadā et fecūdissima ingenij vi atq; bonitate eloquētiāq; polleret? Franciscū autē Barbarū & Leonardū Iustinianū viros patricios & greca & latina faciūdia p magnos esse ac ppe singularis: ignorat nemo. Quid Guarinū veronensem. qd Iohānē aurispā meminerim? Nōne vterq; pdoctus est: & disert⁹ in primis? Nā victorinū feltrēsem ita oī doctrine & humanitatis genere insignē arbitror: vt oīa possit: q̄ velit. Eodem mō Cinciū Romanū hoīem grauissimū neque latinis neq; grecorū eru ditissimis cedere fatent oīes. Sunt etiā alij plures qui suis operib⁹ cōtenti: grecas delicias cōtemnāt. In tanta vero doctissimorū hominū multitudine pmultos esse qui hmōi qd ipse mun⁹ arripui: occupare tuerique potuissent: & scio & fateor. Verum qm̄ alij aliud iter īgredi maluerūt: in hoc ipse curriculo vt in alijs alias cōsueui: versari volui hoc tpe: vbi quātū valuerim: tūc p mīnus apud oēs ingenij pstantia & iudicandi grauitate vt q̄ & auctoritate & gratia apud Philippū Mariā Anglū & Romanū & principū decuit: ac lumen facile iudicabis. Sed iam cōueniūt oīe sua serie atque ordine in mediū pdeat.

Iohannes antoni⁹ Rembalus. vbi oīes qui s expectarant cōuiuas/apud se cōuenisse. itaq; quā se aut hūc vobis gratias oibus: qd venistis. ita dicit. Sed Frāncisco meo Landriano longe magis. q̄ ne me tūc qd expectari se noluit. Reliquū est. p. Rector qd me p. Lādranus subdidit. Tuāque iā q̄ laudat sed ē vt hemēter pbo. Mīatus aut iūm.

CONVIVIORVM .F. PHILELPHI.

Alphōsi magis: qui huius tā familiari conuiuio interesset: obli-
tus fueris: Quod cum nostra familiaritate indignum esse cense-
rem: anteuerti vel minus inuitatus ¶ Fecisti sane respōdit ille
& amice & recte. Verū te min⁹ inuitatū: nihil est qđ moleste fe-
ras. Acceperā em̄ te astris studere/ob eāq; rē plerōiq; accersit-
tos: quotquot esses astronomiꝝ peritissimos arbitrat⁹: eos in cō-
clauē nescio qđ tāq; in gurgustū detrulisse. & ita ex his mirabi-
lia discere: qđ pfecto no inuitus audiā. Nā de Alphōsi qđ cauil-
laris: modestissim⁹ ei⁹ rubor pudorq; singularis & illū latis &
me defendit. Indignū p̄tereā videbat si cū Aenī cū hunc omib⁹
uirtutibus ornatū: essem cōuinā habitur⁹: eundē ab Alphōso fra-
tre quali p actionē Hercit cundē familiꝝ diuiderē. Praetertim cū
eas habitēt qdes: q̄s sol⁹ paries ab me segregat. Verū tu qđ ex
astris didicisti: Nūqđ gemello sine ex vxore tua ferrariēsi susce-
pturus sis an gemellas: ¶ Intercenandum si uoles ita quesieris
Nūc quāobrem huc cōuenimus aggrediamur Quēvbi Lādrīa-
nus dixisset: continuo silentiū est cōsecutum. Sed posteaq; laute
dīcubuisse: ita nō multo post inter cenandū Aenicus le-
niter subridens silentium rupit. Miror equidē Landrianē: qđ tū
tibi in mētem uenerit: qđ vxorem duxeris: qui antea instituisse dī-
cītabas celibem fore te. Nū fortasse id consiliꝝ astra incercepe-
re. Fortassis inquit Landrianus. Verum quid est quod benefa-
ctum non probes: Duxi sane vxorem: & eam certe probā. pul-
chram. nobilē. locupletē. & qđ spero secundam: quibus ipsis. quę
matrona non caret: ea nihilo caret. Nā quod de astris astrorūq;
pentis. quod de liberis ac gemellis Rembaldus mecum iocari
uoluit: nocet sane qui uenit. Res tamen ita habet. Non potest
mibi astronomia non magnum quiddā p̄clarumq; uideri. siq;
dem ea natura est syderum. ut res humanas illi non regūt omni-
no. magnū tamen his momentum afferant. Quod si secus es-
set: nūq; sapientissim⁹ p̄nceps noster tanta cum diligētia in
obediētijs negotijs diuini illius domicilij motus omnis uideli-
cet naturāq; obseruaret. ¶ Soritate nos frāgis Thomas The-
balus inuocat O uis inprobare vnquā audeat: quod Phi-
lippus Maria Ar- Sed dic obsecro. quid tu
no astronomi regū p̄ferunt. Per multa illi qui

LIBER PRIMVS.

dem & perutilia. Aiūt enim nescio quid. Nam excidit mihi in
ter loquēdum. Verum narrato ipse si libet Antoni Metelle. Af
firmant, enim esse tibi Sybillas domi. Itaq; potes ex ipsis nos
se: quæ illi eruditissimi viri de rebus caelestibus diuinitus sunt
locuti: nisi forte Sybillę tuę futura magis: q̃ pręterita memine
runt: quod coniectura assequor: qđ Lycurgum & Numam: quos
rum mores ac vitas & Plutarchus Cheronensis gręce inuicem
comparauit: & Franciscus Philelphus interpretatus apud nos
est: vix quadragesimum: aut ad summum quoniā barbari sunt:
quintum & quadragesimum natos annū in primo ipso porticū
ad leuam aditu depinxisti. Sunt enim vtriusq; imagines & cus
te pernitida & coma admodum tulua ac rutita. Ad hos aut̃ sa
les cum rideretur: Metellus non intule respondit. Quinā mire
tur. Landriane nugas tibi excidisse: cum plerumq; seria etiam
solēt. Quid seria dixerim: quin tute tibi nō nūq̃ excidis. Itaq;
que recte feceris: si quę apud me sunt in cenaculi pariete Sybil
las consulueris de recuperanda memoria. Nam quod ee tibi
oraculum reddiderint: nunquam obliuisceris. De Lycurgo ve
ro & Numa suauissimum tuū dictum admitto: qm̃ & Lycurgū
iam seniorē Plutarchus refert diem obisse: & Numā octoginta
iam annos natum aut etiā amplius non celeri nec repētino
quodam obitu: sed senio lentim ac leni morbo confectū ex hac
luce migrasse tradidit Piso. Hęc enim illum quem doctū exi
stimabam: cum & annos vtriusq; regis linamenta atq; habitū
& formam omnem pictori coram p̃sentisq; exponeret: ignoras
se miror: fieri tamen posset: vt etiam natu grandiores eiusmo
di et comā & barbam. Quod autem illi familiaris meus
apud poetā aliquem aut̃ histor. eu fortasse reperit. Tū Landria
nus cum tertiu iocabūdu esset additurus: aut etiam somnias:
interpolator em te pręstat Dominicus Ferutinus. Adhuc errat
enim Alphontum adolescentem ad Aenicū fratrem locupletem
Vergiliū nū nescio quid ituluisse. Quare mox dixit: nūc nō
obsecro Alphontum. Quid tu ais Alphontum. Sic regorgitā ren
tias. Ille autē rubore peritus est. Quid autē
Philippus Princio videtur arduum. Si videtur verecundū: nūc
& probum adolescentem: docet enim huiusmodi quā ṽt p̃t.

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI

Lycurgi instituta: potius audire q̄ loqui. At Aenicus facile nos
bis explicet: qd̄ secū Alphonsus occultius loquebat̄. Sed Aeni-
cus: vt est omni in re impiger: nihil cunctat̄: dicebat inquit fra-
ter: nebulonem sibi videri eum: qui tali capillo Numā barbāq̄
fuisse asseruisset. Esse em̄ de illo rege apud Vergiliū in sexto
Aeneidos hosce versus. Quis p̄cul ille aut̄ ramis insignis oli-
uae. Sacra ferens: nosco crines incanāq̄ mēta. Regis Romani:
primā qui legibus urbē Fundabit curib⁹ paruis & paupere ter-
ra. Missus in imperiū magnū. Quē vbi Aenicus locut⁹ est: faci-
to inquit Ferusinus tuos tibi familiaris ille nummos restituat
si quos forte mercedis nomine accepit. Nuper in hanc urbē pe-
dibus q̄ venerat albis. Nam nec is solum venalis mihi seruus
dicendus videtur: cui⁹ trans mare aduecti pedes notari Creta
illavib⁹ sūma Romani p̄isci instituerunt: sed hic multo magis
qui stultitię seruus sit. Atq̄ si familiaris ille tuus esse quā vide-
ri doctus Metelle mallet: nūq̄ se rudē ineptumq̄ p̄staret: id qd̄
certe facit omni in re. Sed tu q̄ lo cur istū ulmōdi provincia: quā
facile ipse obire posses: alteri vnq̄ mandabas: homini p̄sertim
circūforaneo ac fatuo? Non patitur Ferusine publicę meq̄ hus-
ius edilitatis mun⁹ me priuate cuiusquā rei curā gerere. Itaq̄
domesticarum rerū oīm procuratores habeo: qui sane. vt vides-
tis. curant om̄ia negligenter. Verū facile factū fuerit colorē istū
seu fuluū siue rutilū voces: vel cineratum: vel gypseū red-
dere: id quod faciundū possi die curabo. At videre videor Lā-
drianum quod exciderat excepsisse: quare hūc audiamus mi-
rabilia quedam de astronomia quā nunq̄ didici: differentem.
Num ita factus es Landrianus? Qui confestim deinde inuer-
tēs inquit. de me ne Metelle. an de nobis loqueris? De vtrisq̄
me hercule: loquere tamen audiam: tū libet: audiem⁹ em̄ te nō
minui. Tūm t̄ Landrianus exorsus est. Postea q̄ meus ille fur-
gatus totius in mentem rediit: cum vobis omnem cicatricē
tū ostendat. Primit̄ disputatio illorū fuit de celestium orbū
tū metrolip̄. alioq̄to est omnis voluerunt: Alij nouem: idq̄
fecer. Alij. hūc tūm p̄to n̄ Alexandrinū. Quidā vero vñ-
dū. & id quidem ex sacris libris affirmabant. De quib⁹ qui
dū n̄ hūc per multa nūl̄ q̄ gūm̄. ut nant. Deinde multa de

LIBER PRIMVS.

Idea celi contenderunt. Quæ si velim figillatim cōmemorare
 nō mihi cēnabo: sed ministris. Tum Pilicio saltem iquit nobis
 expone quid Ideā esse definierint. Maxime inquit Landrian⁹
 modo ipsi quoq; donec philosophor: parcat is obsonijs. Cui cū
 esset obtemperatum: Ideam aut fuerunt q dicerent substantiā
 esse incorporeā: q̄ ipsa p se non subsisteret: sed informis mate-
 rias figuraret: earundēq; apparentiū causa fieret. Dicebatque
 & Socratem: & Platonē existimasse Ideas esse substantias: ab
 materia separatas in dei hoc est mentis intellectiōibus. atq;
 imaginationibus subsistentes. ¶ Perpulchre quidē inquit Pili-
 cio nobis Landriane philosopharis. Quantū vero q̄ dicis. in-
 telligas: ipse nosti. Non em̄ parua res est. Nā Aristoteles quoq;
 species atque Ideas posuit: sed nequāq; separatas ab materia.
 Preterea qui a Zenone fluxerūt: stoici Ideas reliquerunt: quas
 aliud nihil esse q̄ nostras notiones disputabā. Verum qui ista
 quē nobis refert Landriane intelligis. ¶ Nō secus inquit quā-
 vel tu equestre ac militiam: v̄l ego medicinam & phisicē. Sed
 quāto attendite: quæ paucis expediam. Sunt enim mirabilia
 q̄ tam de solis tū substantiā: tum magnitudine. tum etiā figura
 Simpedocles Agrigentin⁹ vt illi inter se differebant: duos po-
 suit soles quorū alterū statuit esse archetypū ignē in altero mū-
 di hemisperio: qui hemisperiū semp e regione suę ipsius lucis
 reuerberationi obiectū cōpleret. Alterū vero q̄ apparet esse lu-
 cis reuerberationē. quē i altero hemisperio: qd calidi aeris im-
 pletur a terra circūfusa per refractionem efficitur ad solem cri-
 stallinum: eademq; trahit simul cum motu vis igneę. Et si cō-
 sideremus: solē ipsum nihil aliud esse vult: q̄ ignis: quo terra
 erubescatur: reuerberationē. Sed Anaxagoras & Democrit⁹: &
 Metrodorus solē esse voluerūt laminā aut laxum ignitū. Philo-
 lous vero Pythagoreus vitreū dixit: qui mundanū ignis reuer-
 berationem reciperet: cuius lucem ad nos transmittit. Et itaq;
 speciem illam celestis ignis solē representare existimauit. Iū-
 demum ab eo etiā speculum ac terrę speciem quæ a speculo p re-
 fractionem ad nos dispergitur. Hęc nam lucem appellauit solem:
 veluti simulacrum sui v̄l ac. Erant etiā qui ad solē tē-
 Epicurum afferrent: q̄ dixisset solē esse tenebreū iūstitū.

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI.

quādam quasi punicem: que foraminib⁹ ab igni sublata atq; ac
 censa eēt. Tum Aeuicus qd plus certi isti oēs habeāt inquit quā
 Anaximāder Milesius non intelligo. Hic enī circulū esse vo-
 luit: qui octies vices maior esset quam terra: haberetq; curuatu-
 ram carpenti rote p̄similem: & etiam quidē cauā atq; ignis ples-
 nam: que pte quadā per hostiolū ignē ostenderet: it̄q; per tible
 foramē. Eam autē rem solem esse. At Xenophanes Colophoni⁹
 Ferusin⁹ inquit: solem cōstare arbitratur igniculis qui ex humi-
 da euaporatione cogātur: aut esse nubem quādam ignitam. Ne
 ego quoq; Thebaldus inquit: solus videar ignorare solem: vt &
 Platonē omittam & stoicos: qui solem vtq; mentis capacem sta-
 tuerūt. At ille ex igni plurimo. ij. vero e mari ardorem esse ex-
 stimarūt: assentior equidē Aristoteli qui solē censuit esse ex quā-
 to corpe. Tū Metellus iam de magnitudine Landriane: si quid
 certi habes: expone. quando quidē solis subitantiā Phenice cer-
 tior nobis est. Faciā inquit Landrianus: et quidē libens: quādo
 quidē ad solis vsq; currū penetrauit⁹ quasi nou⁹ quidā aut Pro-
 metheus aut Phaeton. Claudi⁹ idem Ptolomeus probat solem
 esse quam terra maiore cētes sexagies sexies additis octauis
 tribus. Nam gradui celesti respondere in terra stadia septingē-
 ta. gradus vero trecentosteile & sexaginta. Itaq; stadia oia sup-
 put. in duo & quinquaginta ac ducenta milia: vniuersum autē so-
 lis orbis circuitū complecti milia passuū ducenta octoginta sex
 ad bis decies cētena & quadringēta nonaginta duo milia. Sed
 ipsius corporis solaris ambitum cōtinere passuū milia ducenta
 quinquaginta ad centū septuaginta tria milia. At idem Anaxi-
 māder: cuius modo meminērāt inquit Aeuicus: existimat solem
 ipsū in terre magnitudini respōdere. Sed solis circulū vnde ma-
 ior ē esse quā terra. Atqui anaxagoras inquit Metellus solem
 parit̄ multo maiore esse Peloponneso. Ego autem inquit Feru-
 sinus: sentio cū Heracito: qui solis magnitudinē respōdere vult
 p̄ his nūm̄ magnitudinē. Callidior mihi Thebaldus inquit visus
 est Epicurus: qui cū one de istiusmodi solis magnitudine di-
 cerent: agitatū verū de p̄. et inquit: aut solem quantum videret
 tantū esse: aut paulo maior ē aut mino. Verū audiamus de

LIBER PRIMVS.

figura. Figura inquit Landrianus. vt Anaxamēni placet. eadem est solis quę pepi. Tum Metellus ego inquit malim credere Heraclito: qui solem putat simile esse succuruz scaphæ. ¶ Cur inquit Thebaldus nō potius assentiamur stoicis qui solem censent orbicularem vt & mundū & astra. ¶ Sed epicurus inquit Ferusinus: dicit omnia ista vera esse posse. Ego vero & de solis substantia: & magnitudine & figura multo nunc incertior sum q̃ prius. ¶ Tum Rembaldus maxima inquit me voluptate vari⁹ iste sermo idemq; eruditus profecto afficit. Delector etiam Alphonſi attentione: quem tamen miror quid tam diu silentium agit: quē saltem discēdi gratia locutum aliquid oportuit. ¶ Recte inquit Aenicus mi frater Rembaldus monet. Loquere tādē aliquid ne tua nimia verecundia te mutum ostendat. At quid ego respondit ille: ad istam mi frater loquar: quę mihi ab Atticis vsque literis. vt aiunt: vidētur repetita. ¶ Dedisti nobis Alphōse Rembaldus inquit sermonis ansas. Nam quid atticis līas appelles. nescio. Itaque doce quęso: et vnde litere nobis sint: & cur atticæ nomines: quę ab Arcadib⁹ manarint ad latinos? Et quoniā res mihi videtur nequaquā vulgaris si quando fortasse vel lectitaris: vñ audieris quis nā omniū primus literas inuenerit: erit etiā ingenui moris tui id referre in mediū. Audio enim te mirabili quadā vti diligentia in rebus sigillatim omnibus perdiscēdis. ¶ Cuperē sane inquit Alphōsus me eum esse Rembalde: quem laudas. Sed vt nosti nihil adhuc mihi per etatem aut preclarū aut magnum didicisse licuit. Sed quantū ad litteras attinet: nihil aliud certi afferre possum quam qd ex magistro accepi: quem mihi humanissimus princeps noster doctrinę gratia protexit. Nam vt is ait ex optimis auctoribus didicisse: latini quidē Nīa cognomen cognomēto Carmentem habent auctorem: quę cum Euangelio ex Arcadia in Italiam nauigans: cum vñ inuēdi perita. oracula petentibus futuros canit euentus: litteras gręcā imitatus latini tradidit. Arcades autem atq; omnes fere gręci Cadmum proferunt: qui primus apud se literas inuenerit: Cadmum vero alij fuisse contendunt qd & Miletius et Pandionis filius scilicet: vnde Iustine forata oratio: ad quod plerique Phieris adscribitur: auctor fuit. Alij autē hunc hunc tane Cadmum

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

mum sed illum potius qui Agenoris filius Thebas condiderit
 Quod eo videtur probabilius: quod is Cadmus Milelius Or-
 pheo aliquanto minor ostenditur. At Orphei extant adhuc scri-
 pta quadam & argonautica & hymni. Et quoniam Cadmus il-
 le quem diximus Agenoris filium ex Phœnicibus in Beotiā de-
 latus eas literas græcas docuit: propterea Phœnicas appella-
 tas volunt: quo etiam nomine videmus Ciceronem vñum in li-
 bris de natura deorum. Lydi autem & Iones ductum id nomē
 arbitrantur ab phœnice eiusdem Agenoris filio: ab quo primū
 eas repertas volunt. Sed ijs Cretenses nequaquam assentiunt:
 qui eo sic nominatas affirmant quod palmæ folijs: quæ phœnix
 dicitur: prisca scribere consueverunt. Scamon vero in secūdo li-
 bro de inuentis scribit huiusmodi nomē literas duxisse a phœ-
 nica Actæonis filia. Actæoni enim marem neminem: filias au-
 tem quatuor fuisse Aglaurum Heriam. Pandorū. ac Phœni-
 cam: quæ quoniam diem virgo obijisset Actæonē patrē ob illius
 honorē phœnicas literas nominauisse. Sūt etiam qui velint Li-
 num Chalcidē ex phœnice literas tulisse ad Græcos & eundē
 eas Herculem docuisse. Sed quæ de nominis huiusmodi positio-
 ne dissentit opinio. quoquo eę tamen modo ad græcos traiecer-
 rint: a phœnicibus traieciisse communis doctissimorum homi-
 num auctoritas vno ore consentit. Ac per id arbitrati sunt non
 nulli a phœnicibus literas primum inuentas. Id quod Lucanus
 quoque videtur sensisse: cum dicit Phœnices primi (sane si credi-
 mus) iusi: Manfuram rudibus vocem signare figuris. Sed quā-
 tum intelligere possum res est longe antiquior: & ab grauioris
 bus profecta principijs. Nam ipsi phœnices a Iudeis literas ces-
 pere. Harum apud Iudeos auctor quo tempore ferret diuinas
 res Moses fuit. Hic autem Chaldæos ac Syrios in illis inue-
 nitis: cuius est. Ij autem horum omnem originem in Abrah-
 am referunt: quo nomine & cōspicuum & excellūm patrem ob
 eius mentis cōstituta celestia contemplationem in libro de gigan-
 tibus interpretatur Philo. Abraham enim quibus primum tem-
 poribus inter Chaldæos et in considerandis Syderum & cœ-
 lestium orbū motibus in rebus causis atq; principijs inquirens
 in tota deniq; natura penitus cōtemplanda sese patria quadā

LIBER PRIMVS.

lege collegerat atq; exercuerat. Quo tandem studio: qua indu-
 stria factum est: vt nō modo sacras literas inuenerit: eloquium
 excoluerit ac perpolluerit: somniorū inuolucra & primus om-
 nium docuerit & reliquis patefecerit id quod idem Philo in ip-
 sius ciuilis testatur vita: sed etiam inueteratum irroboratūq;
 & suum & suorum errorem in colendis habendisq; pro deo gē-
 tium simulacris ab ipso vsq; Serucho ad patris Tharrę secula:
 e medio sustulerit. Nā vbi sua illa speculatione profundiorēq;
 sapientiā vnum esse principem comperisset: qui & orbū mo-
 tionem & meatum astrorū omnem ordine certo moderaretur
 tum immensam mundi totius machinam ornatumque mirabi-
 lem tantamq; naturę vim/suo nutu regeret atq; gubernaret. se
 se primū ad veritatis scientiam cognitionēq; cōfirmās. Deinceps
 de patrē Tharrā ex quo astronomiā acceperat: monēs quid ter-
 nendum quidq; sectandū foret: tabulis ac signis omnibus par-
 tim confractis: partim igni traditis quo apparentis dei obte-
 peraret imperio: Chaldaeorum relicto solo in Charā primū: in
 de p̄re mortuo in agrū Chananeū: postea vero ob vim pestilē-
 tię in Egyptū decessit. Quibus tandē rebus effectū est: vt qm̄
 multarū maximarūq; gentiū pater: esset electus. Abraā dicere-
 tur. Sed ne sim longior q̄ oportet hęc in presentiarū omittam?
 quippe quę ad id qđ quærebatur nō admodū pertinent. Abraā
 is igitur de quo loquimur primus omnīū mortaliū literas inue-
 nit: nō solū patriarcharū princeps verū etiā in philosophiā &
 in oī vrbaniorē eruditione clarissim⁹. Qđ aut Atticę dicerētur
 id Cęcropis vetustissim⁹ & rex & legū lator effect: qđ obsole-
 tas illas renouarit: vel minus adhuc fortassis apđ Atheniēses
 cognitās edocuerit. Sic em̄ quas leges saturus erat diuin⁹ con-
 seruatū iri cēlebat, ob idq; videtur. tenuisse posteritatis lītarum
 inuentionē Cęcropi dandā. Tenetq; vel hac rēp̄sente integra
 eos vsus (vt audio) cum quid vetustissime suum quo reue-
 lint: vt id literis atticis factum dicitur. Quod ne cū Aenicus frater
 me aliquid ad ea loqui hortarer: quę ab vetustissimis rē-
 petita astronomis iam prope ex hominum memoria excider-
 rāt: de literis Atticis verbum feci. Quę vbi Amphionus miro
 pudore locutus est: hīquit & Ambaidus: sunt certe sermo tu⁹ Al

CONVIVIORVM .F. PHILELPHI.

phonse & suavis: & grauis: & eruditus in primis. quo quidem ipso cum ipsarum rerum cognitionem: tum tua causa tum nō mediocriter delectatus. Itaq; vt & literis & omni humanitati operam tuam omnem industriamq; accomodes: te etiam atq; etiam hortor ac rogo. Quod si feceris: eum te video virum fore quem nulla posteritas conticeat. Tum Thebaldus: quanq̃ inquit assentiendum Alphonso arbitror: tamen quid ijs respō debimus: quę viri quidam haud rustici de Palamede memorię prodiderunt. Quęnam inquit Metellus: Nūquid literarum inuentionem sunt qui Palamedi dandam existiment? Valde inquit Thebaldus. Nam Palamedes natus Nauplio patre & matre Clymena Agamēnonis sorore & poeta fuit illustis: & philosophus non vulgaris: scripsitq; poemata nonnulla quę. vt quidam tradunt: per Agamemnonis posteros perierunt: id quoq; inuidia: quę claris viris semper esse infesta solita est. Alii eorum interitum Homero dedunt: quasi Homerus quoq; talis ille tātusque vir (quod creditu difficillimum sit) istiusmodi pestiferi morbi contagio non omnino caruerit. Hic inquam Palamedes & sua & philosophiæ solertia calliditateque fretus cum degeret in castris aduersus Ilium diuturniorem obsidione: ne tempus labi per negligentiam atque desidiam pateretur: inuenit pleraq; quę partim cōducerēt reb⁹ gerēdis inertī ocio tollendo: partim animi egritudinem tollerent. Quare & tabulas repperit & alēas ludendi gratia. Numeros autem ad censendum exercitum. Suffragia vero quibus in iudicando deliberādoq; vteremur. Ad hęc mensuras & pondera quę tum publice tum priuatim vsui sunt: p̄terea literas quarū & voluptas maxima est: & utilitas pernecessaria. Quod literas aliquas addiderit Palamedes inquit Metellus fieri fortasse potuit: sed qđ omnes inueniunt. Tum alij multi insciuntur: tum Cecrops ipso & Moyses quādiu ante bellum troianū tulerunt per eandem tempora scriptas leges: alter Hebræis: alter Atheniētib⁹. Recte quidē inquit Acentus Metelle mōnes. Non enim repperit prius ipso literas Palamedes: sed quatuor addidit. Ζ. νυμ. & τρις illas Græcorum Crassasq; vocant ΤΙ. ΦΙ. ΧΗ. quarum locis item nos consonantes cū aspiratione quibidam in dictionib⁹:

LIBER PRIMVS.

bus solem⁹ scribere. th. ph. ch. Sūt etiā qui. ch. quoq; a Palamede additā velint. Interfectus est aut Palamedes ob pulcherrima illa sua inuenta ab anguilla ægyptiaca. Qd quidē dictū cū omnes mirarent^r: inuicēq; requirerēt: quēnam ea esse tanta anguilla potuisset: quæ Palamedē interemerit. An inquit Aeni⁹ minus aliquando audistis solitos Aegyptios ante inuentas litteras: quarum apud eas auctor Mercuri⁹ is fuit cui Vulcanus Nil filius successit in regnū vti pro literarū munere animarū figuris: reliq; hūmōi corporibus ac signis: id qd & Cherenio docet & Horapollō. Quid postea inqt Ferus⁹ : Nam noui id qd v⁹ ex Lucano cū ait: Nondū flumīneas memphis cōtexere byblos Nouerat: in saxis tantū volucresq; fereq; Sculptaq; seruabant magicas aialia linguas. Quā per inuidiā inqt Aeni⁹: perijt Palamedes. Inuidia vero ita boni s' omnibus est infesta: vt anguilla piscib⁹: quarū omnīū societate & cōmunitate fugit Eodem etiā modo si quē Poggiū Bambalionē aut Nicolaū Nicolū vellemus significare secūdu Egyptios: duos perdices notemus propter qd senio confectæ istiusmodi aues contumelia se afficiunt. Quod si iniustum atq; ingratum hominem notare quis velit: pingat eadē ratione aut duas Hyppopotami vngulas deorsum versas aut columbū. Nam & colūbus quanquā bilis est expers & qui in vniuersa animantium pestilentia solus illius morbi contagio & pernitiē vacat: in parentes se tamē ingratū pręstat atq; infestū. quippe qui robustior factus patrem pugnando a matre fugat: cui ipse miscet^r: & equus ille fluuiialis (cui⁹ statua Typhonē Hermopolitę repręsentabāt.) cū primū pęratē licuerit: patrē experit virib⁹: quē si qdē pugna superat ac si bī locū cedere viderit: mēi nubit vita p̄i cōcessa. Qd si vider⁹ pater min⁹ ei permittat cū mē cōcubitū: tū patrē fili⁹ robore viribusq; fret⁹ interemit ac matrē cōprimit. Itaq; non absurde idē Aegyptij ad interiorē partē suas itē pingūt eia. & supponet vni vngulas: quo id hoīes itueres: & qd de istiusmodi belua dicit cogitantes: sint in referēda gratia prępiores. At illa quidem multa Aegyptij pictura exprimere apte prudenteq; confluxerūt ante inuentas litteras. seu illi primi inuenerint. q vel Vulcanum ipsum perhibere antecessisse Alexandrū magnū

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

annis octo & quadraginta milibus octingentis sexagintatris
 bus siue aliunde eas acceperint. Quę posteaq̃ cum incredibi-
 li omnium taciturnitate atq̃ attētionē locutus est: accedit vn⁹
 e Rembaldi pueris: qui iussus vt existimo nuru domini sublatū
 apte cyathum tribus digitis: nifus pedibus summis: totumq̃
 agens decore corpus tuum in leuam tum in dextram quasi per
 semicirculum inclinato capite: illum eidem prębuit: accipe di-
 cens ornatissime Aenice. Iam enim tempus bibendi datur: &
 vinum cum suaue & firmum est: tum ex ipso dolij medio: & qđ
 stomacho vel maxime conducit: ne dilutum quidem. Tum io-
 cabūdu ad Rembaldum conuersus Aenicus: eundem ait Rē-
 balde habes & prębendi poculi & vini & medicinę peritissi-
 mum puerum Exceptumq̃ cyathum ingenue Lādriano prę-
 buit. Quem exceptum vbi is exhilarata facie summo tenus at-
 tigit. Propino inquit pulcherrimo Alphonso. At hic Thebald⁹
 leni cum risu: cur non mihi oportuit. Sed oportune Ferusinus
 finamus inquit Landrianum vtī sua naturę suauitate in hunc
 probum adolescentem: quem quia verecūdum nouit eo suis sa-
 libus sepius lacessit: quo eius indolem atq̃ animi robur expe-
 riatur. Dixit puer iste cum Aenico poculum pręberet. vinum
 esse e medio dolij. Nū propterea melius est quia e medio dolij
 quam aut ab summo aut ab fundo ipso vinum hauriā? Id quē-
 dem inquit Metellus dubitat nemo: sed eiusq̃ rei causa quærē-
 da videatur. At ea est Thebaldus inquit vt mihi videatur mini-
 me dubia. Nam quemadmodum mel: quoniam & crassum sit &
 terrestris naturę melius est ad fundum: & oleum ppter ea prę-
 stat ad sumum dolij: quia & aerum sit & alta petat: ita vinū
 quia veluti mediocris cuiusdā naturę sit ad medium etiam do-
 lij longe firmitus suauis: melius est: quā ad eius aut principium
 aut finem. ¶ Nam quod vino vel dilutissimo ac paucō vtendū
 sit: ea ratio docet: qđ omne vinū ac maxime nigrū spiritus est
 plenum Itaq̃ prohibet Aristoteles & pueris & nutricibus vi-
 num bibendū. Vt enim interest pueri ne an nutrices vtāt
 vino: quādoquidē hę illis nutrimento sunt. Sed mihi credite in
 emendatē vinū est periculū. Nam cū spirit⁹ ille: quo vinū af-
 fatum abundat: foris ferat: his vero descendens venas in a-

LIBER PRIMVS.

fiat: quas libero transitu impedito ac veluti interclusa via qua
 respiratio fit: si non continuo mors: plerumque tamen sequitur
 morbus comitalis. Et ut præteream perpetuum membrorum tre-
 morem: sensus excessionem: mutationem formæ: amissionem vo-
 cis: coloris variationem: oculorum ignem: oris vel anhelitum
 vel fetorem aurium murmur: narium fremitum: periculosam phre-
 nitim: acerbum calculi dolorem: mirabilem podagram: depra-
 uationem articularum: exitialem cruditatem: frequenter & in-
 tolerabilem vomitum quæ omnia atque alia prope infinita sunt
 corporis tormenta atque cruciatus. Nonne vinum: libinem fo-
 uet: incendit infaniam: mentemque loco mouet? Atque illud hoc
 profecto erat: quod per Hieremiam dominus loquebatur: cum
 dixit. Bibite & inebriamini & vomite & cadetis & non surge-
 tis. Ex vino etiam ut cum Ambrosio expressius loquar: fiunt ho-
 mines quasi mutata natura equi adhinnientes: si quidem na-
 turali vapore corporis: & præter naturam vini calore inflam-
 mati cohibere se non queunt: & in bestiales libidines excitan-
 tur: & nullum tempus præscriptum habeant: quod deceat indul-
 gere concubitu. Hinc etiam vanæ imagines: incerti visus: in-
 stabiles gressus: umbras sæpe transiliunt sicut foueas. Nutat ijs
 terra. Subito erigi & inclinari videtur: & quasi vertatur: timen-
 tes in faciem ruunt: & solum manibus apprehendunt. Aut con-
 currentibus montibus sibi videtur includi. Quid multis? Cū
 canes viderint: leones arbitrantur & fugiunt. Alij risu soluun-
 tur incondito: alij in solabili merore deplorant. Alii irratio-
 nabiles cernunt pauores: vigilantes somniant: dormientes li-
 tigant: vita ijs somnium est. Somnium vero mors: & quicquid
 morte durius aut dici aut fingi potest. Itaque vino aut nihilo om-
 nino aut dilutissimo & ad modum paucotendū est. Tum Pilicio
 video te inquit Thebalde non oratore & philosophum: sed plane
 medicum. Et facis tu quidē recte. Non enim parua res est medicina
 neque noua. Nam si hypocratem ipsum legere volueris: quæ huius ex-
 mique philosophi discipuli & patres habent & principes multi erunt re-
 liqui: quod desideres in omni laudatissimæ artis genere. Quod ma-
 gnus quidē & illustris vir Hypocrates fuerit inquit Thebalde: fa-
 cile assentior. Sed in cetero medicum autem repetenda est: ve existis

CONVIUIORVM.F.PHILELPHI

mo. Et nū eam putas? Inquit Pilicio: narra queſo dum nos cęnamus. Mones tu quidē probe: Thebaldus inquit. Verum quomā vtrūq; preſtare poſſum & dentiū et linguę viciffim munus: narraſo inter cęnandū quod petis. ¶ **D**iſciplinę omniū antiquiſſimā eſſe medicinā: vel eo argumento probari poteſt: quod artiū magicarū: que inde fluxere: Zoroaſtres auctor perhibet. At Zoroaſtes ipſe/qui Agonetem audierat: fertur antecessiſſe Troianū bellum annis quinq; milibus. Primū vero qui medicinā inuenerit: veteres ꝓdiderūt Apin phoronei ac Pithonis filium: quē Ochus fœrociſſimus ac ſeuiffimus rex ꝓſarū (cui Machare cognomen tum dedit animi immanitas) et obrūcavit cęnauitq; cum amicis. Nunquid fortalliſ iſtud inquit Feruſinus: quoniā apidis etiam caro eſſet medicinalis? Fortalliſ inquit Thebaldus. Eſt enim medicinalis præſertim iſis qui boue ad arādum delectantur & aſino. vt aiunt Poggiū. Aquī Apin ipſum regem Egyptiorum fuiſſe ſcimus: tantoque in honore & admiratiōe habitum ob pulcherrimū hoc ſalutiferūq; inuentū: vt pro deo tandem coleretur vocareturq; Oſiris: id quod multi oculi ſignificationē reddit. Os enim Aegyptiorū lingua multū ſignificat. Iri autem oculū: perinde atq; vir oculatiſſimus ac magno ingenio: magna prudentia fuerit: qui tam ſalutare auxiliū mortalibus inueniſſet: ob idque Apollinem eſſe eūdem volunt. Hunc Aeſculapius eſt ſecutus: qui ꝓ magna medicinę attulerit incrementa vtpote qui ea de re: qđ ante ipſum nemo fecerat: ſcripta reliquerit. Nam vt Hypocrites docet medicorū omniū erudiſſimus idemq; eloquentiſſimus Nauiculā quam nōminant ſcripſit Eſculapius. Aeſculapio autē duo fuere filij Podalirius & Machaon: qui bello Troiano ſecuti Agamennona ducem: attulerunt non mediocrem opem Gręcorū exercitui Deinde longo quodā interuallo qui ex ſapiētię profeſſoribus ſecuti ſunt huiuſcę diſciplinę nequaquā ignari. Pythagoras Samius. Empedocles Agrigentinus. Democritus Abderites: cuius diſcipulus (vt quidam putant) Hypocrites Chous: qui & patrem Heraclidem. poſt Elaphi medici Chryſę filij: qui & ipſe gerus ab Aeſculapio duceret: primū audiuerat: deinde Herodum Seubrianū et Gorgiam

LIBER PRIMVS.

Leontinum rhetorem ac philosophum & prodicū vt quibusdam placet & ipsum denique democritū tenex iuuenem: hippocrates inquā Chous medendi scientiā cumulatissime exauxit atq; effectit. Post hunc Diocles Caristius in medicina claruit. deinde & Praxagoras & Chrysippus. Quos postea sunt secuti Herophilus qui venarum pulsū in mulices pedes discereuit per ætatis gradus. atque Erasistratus Aristotelis filius genitus: qui obseruatū Antiochum regem donatus est ab eius filio Ptolomæo talentis centum: seque ab experimētis cognominauit Empericū. Tum Seraphion plurimū excelluit: quem secuti sunt Appollonius et Glaucias: & non multo post Heraclides Tarentinus. Asclepiades vero: & qui hunc secutus est Themiston magni & ipsi in medicina illustresque fuerunt. Et vt omittam Antoniū Cassium Caspitanum Aruntium Stertinū Vectium valentē illum: quem Mesallinæ adulteriū non minus q̄ medicina atque eloquentiæ nobilitauit: vt Aureliū Cornelium Celsū virū non dicendi minus q̄ medendi arti pollētem: vt Plinium secundū nullius disciplinæ expertem: vt vtrūque Soranū Ephesum aliosq; per multos & Latinos & Græcos & Arabas multos faciam. fuit nouissime. Galenus Pergamenus. Niconis illius geometræ atq; architecti filius: qui reliquos omnis superiores medicos (Hippocratē tamen semper excipio) & ingenij magnitudine & doctrina et diligentia longissime superauit. Laudarem etiam te Pilicio: quem facile dicere tempestatis nostræ medicorū omniū principē: nisi assentationis crimen subuerer? Satis me ab te laudatū inquit Pilicio Thebalde video: quādoquidem primū medicum quod me plurimū delectat: atque habeo tibi gratias e regem facis & deū. Sed Apis Thebalde nihil scripsit & Aesculapius qui per multis post sæculis ei successit filius alio patre natus admodū parū: & illud idem quod & Chironi tuū & Pæoni & deorum medicorū splendidiūmo & ceteris illorum tempore medicis commune. Num & ij quidem omnes: & qui postea deinceps secuti sunt ad Hippocratē: que quem Peloponnesiaci belli & Darij Hydaspæ filij tēporibus tuis constat: vulneribus atq; non morbis & egrotantibus occupati ferebant. Itaque Homerus Po-

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI

dalirium illū atque Machaona non in pestilentia neq; in alijs morborū generibus auxilij quicquā prestitisse docet. sed vulneribus ipsis dumtaxat ferro & medicamentis mederi solitos. Nam pestilentia & ceteras istiusmodi aduersę valitudinis grummas ad deorum immortalū iram veteres rettulisse: & ab eisdem opem poscere solitos idem Homerus est auctor. Itaq; tandem diuina quadā benignitate: Hyppocrates est exortus: qui medicinā veluti interemptā reuocauit in lucē: & eam alio quodam veluti partu genuit: & per omnia membra aluit eduxit ac vestiuit: et omni ornatu insignem reddidit: quem quidē virum longiore oratione persequeretur: nisi viderer symposij potius quā cōuiuij habere rationē: præsertim cum nescio quid de filijs te dicturū Landriane pollicitus esses: quod vt absoluas tempestiuū est De filijs inquit Landrianus se gemellos ac gemellas siue plures aut etiā singulos malis. per multa illi quidē & inaudita locuti astronimi sunt cum dicerent ex eiusdē Claudij Ptolomej sententia: qui de futuris filijs certiores fieri vellentiopus ijs esse: vt planetas qui decima quintaq; domo cōtinerētur diligenter attenderent: atq; eos item qui e regione horū locorum aspicerent: esse que a luna & Ioue ac Venere significationes capiendas de habendis filijs eorumq; multitudine. Præterea ab sole Marte Saturnoq; significationes capi oportere: vtrū filij habendi nō sint & an pauci futuri. Itaq; dicebant cum ijs vna locandū esse Mercuriū: quibus cōuenerit figura vtriusq; qui si quidē orientalis fuerit. filios dabit: si autem occidentalis eos prohibebit. Cumq; hoc pacto planetę habuerint: atque separatim. ea res significat vnum dumtaxat filiū fore. cum vero fuerint in foemineis cōmunib; signis: gemelli nascent. Itidem si in multorū filiorū signis fuerit: sicuti pisce. Cancro Scorpio. qui nascent vel duo nascentur vel plures. Quod si planetę masculi fuerint: atque iidem in masculis signis: & eo statu qui masculino sexui cōgruat ad solem: qui nascent. mares nascent. Quod si planetę foemini sexus fuerint insignisq; foemineis & in eodem statu qui foemineo sexui respondet ad solem: non mares nascentur sed foeminae. At fuerint Landriane inquit Pilicio quidē astronomis haud quā

LIBER PRIMVS.

assentiantur. Nam quibus vnq̃ astris cōcipiant: quæ vñ morbo mulieres vel natura steriles sunt? Has vero steriles fieri medicū putant ab matrīce aut quia spissior sit/ aut quia rarior: aut quia durior/ vel a quibusdam cōnexionibus ossium carnositas tibus vel a morbo calculorū/ aut etiam ab nimia Veneris libidine vel quia nutrimentū desit/ aut habitudo mala sit/ aut qm̃ figura & habitus matricis versus sit/ aut quia matrix sit mora loco atq; auulsa. Nōne Aurelius Cornelius Celsus ait fœmina rū naturalia nōnunq̃ inter se glutiatī oris cōcubitū nō admittere? Idq; interdū euenire in vtero matris/ interdū exulceratione in ijs p̃tibus facta per malā curationē: ijs senescendo iūctis: se exaluo membrana ori vuluē opposita est: Si exulceratione: raro id replet. Quid autē si horū etiam nihil insit: inquit Metellus/ quādoq; em̃ accidit vt mulier sepius etiā cū viro cōgressa nō cōcipiat. tamen Diocles medicus eiusq; rei causam esse argumētatur: inquit Pilicio: qm̃ aliquē nullo oī ino vtūtur iactu seminis/ aut si quidem vtantur minore tamen vtūtur quā debent/ aut quia eiusmodi vtuntur in quo animalis causa minime sit: vel ppter caloris vel frigoris vel hūiditatis siccitatis inopiam: aut ob mēbrorū solutionē ac debilitatē. At stoici inquit Ferusinus id ppter ea accidere aiunt: quoniā cui mentulę caulis obliquior fuerit (nemo sit velim qui effusius ad id nominis rideat turberetur. Si quis mentula non delectatur: eā abscondat: aut oculos saltem vellet: ne quod obscenū dicitur: audiat) cui mentulę inquā tyrus obliquior fuerit: rectum facere fœcundū semen nō potest/ vel etiam cui membra breuiora sūt: quam matricis recessus requirat. Fieri Pilicio inquit potest vt etiam quę stoici dicunt a veritate minime abhorreant. Sed Erasistratus eam omnē nō cōcipiendi causam matrīci videtur ascribere. Dum ea est callis oblitā: aut carne multa vel si forte esse rarior sit quam natura potitur aut minor. Atqui nonnullos inquit Thebaldus viros quotidie videmus quibus gignendi potestas non est. vnde id esse putas: quādoq; sem nullam vim astris esse concedis? Cōcedo equidem Pilicio subdidit vel maximam. sed nequaquā eam istam quam Landriani huius atrophy an illi regunt. Age age inquit Landria

CONVIVIORVM .F. PHILELPHI.

nus tu qui naturæ Emboliam contrectas: doce nos quod oportune Thebaldus quæsit. Quare viri non gignunt. Docet istud quidem inquit Pilicio idē Diocles medicus & eruditus & clarus. Ait enim id accidere: aut quia nihil omnino seminis aliqui emittunt: aut quia minus proijciunt quàm oportet: aut quia semē ipsum est infecundum. idque vel ex membrorum debilitate: ac pollutione: vel ex obliquitate caulis mentularis nequeuntis fecunditatem seminis rectam facere: aut a membrorum ad matricis recessum inæqualitate. At ego memini Thebaldus inquit: legisse aliquando apud Stoicos aliam istiusmodi rei causam esse: quæ certe mihi non displicet. Dicunt enim id usu venire: cum & potentia & qualitates ipsorum utrunque coeuntium natura inuicem non conveniunt. Quod vel eo argumento patet quoniam quotidie videmus si cum alijs coeant: in quibus eadem sit naturæ vis: facile gignunt. Ad hæc Ferusinus non inulse omnes inquit philosophemur oportet: quandoquidem Rembaldum ita cupere video qui ut est rerum omnium pulcherrimarum in primis studiosus: ob eam rem ut arbitror voluit nos conuiuas quo & ipse nostro sermone frueretur: & nos suæ suavitatis humanissimisque ingenij participes faceret. De viri igitur infecunditate quas in medium causas prolatas audio: probo sigillatim omnes. At ego aliam quoque arbitror: & eam quidem mihi me falsam: quam coitus puerorum efficit. Quod malum Metellus inquit puerorum coitum nobis memoras? Quinam quisquam cum pueris coeat. Ipsi norint inquit Ferusinus: Audio tamen esse quosdam Hermaphroditos: qui & pueri sint & puellæ: coique non solum ita gigni naturæ solertia: sed etiam arte hominum: id quod de Poggio Bambalione: ac de alijs nonnullis accepi. Qui ergo eiusmodi immanitati vehementius se derint: eos infecundos reddi perinde atque vel exhausta vel vitata fecunditatis natura & dicat ratio: & in multis docet experientia. Fabulas narras Metellus subdidit. An minus forsitan audisti Poggio huic isti: quem modo nominabas filios esse non nullos? Audieram equidem respondit Ferusinus: & Luciae pellici: & Vaggiae Poggij uxori esse filios pluresque: quos habet Poggius cum vulgo communis. Ista quæso Rembaldus

LIBER PRIMVS.

inquit : missa facitote. Sūt enim aliena a decoro. Si quid aliud est : quod aut Pilicio velit : aut alius quisquam dicere : eo velim sermonem trāsserat. Duo mihi reliqua sunt inquit Pilicio quæ paucis exponam : alterum : quod dicebatur de gemellis pluribusque filiis : alterum de marium fœminarumque procreatione. Non enim assentior Landriane tuis Astronomis : qui liberorum tum numerum : tum etiam sexum sideribus attribuant. Alta enim est ratio naturæ : vt mihi quidem videtur : cur aut vnus / aut plures nascantur filii : & quæ causa sit tū masculini / tum fœminini sexus. Aggredere igitur Pilicio : inquit Landrianus. Dicis enim tu quidem multa. Vera ne an id minus deus aliquis viderit. De ipso igitur sexu primum inquit Pilicio videamus : quem astris ascribere tanquā veneris vtantur cōgressibus fabulosum est : totumque ridiculum. Nam Empedocles idem qui & philosophus fuit : & medicus : mares & fœminas fieri putat a calore & frigore : quare ait primos quidē mares iuxta orientem ac meridiem potius gigni ex terra : fœminas vero iuxta septentriones. At istius doctor Parmenides / Elgates / Thebaldus inquit : contra iam antea senserant. Nā iuxta septentriones gigni mares / quippe quod ea pars spissior sit. Sed iuxta meridiem fœminas germinare a raritate existimauit. Et vt omittā Anaxagorā Clazomeniū : & Leophanem cuius Aristoteles meminit. vt Leucippum : vt Democritū ipsum : qui arcana naturę maiorem in modum est rimatus. Hipponax Ephesius nō absurde dicere videtur : si seminis fœcunditas id quod est viri plus valuerit q̃ muliebri nutrimentū : non fieri. Si autem nutrimentū recedat a fili viri bus præstante : erit gigni fœminam. Quam tū intelligere video oportuit ne Metell^{us} subiicit : & Astronomi & philosophi in tenebris ambulantes : nec certi quicq̃ queunt internotcere. Verum vobis loquētibz vnū est quod me dubiū reddat. Nā & Diocles mulierem iūuenis in dūm tribuit : & Hipponax nutrimentū. De iūueni mēto aut nulla me dubietas tenet : sed de tactu seminis. Nam mulieres quoq̃ semen emittūt. Si malimus inquit Epicurus Aristoteli & Zenoni credere q̃ Pythagore q̃ Democrito q̃ Epicuro non semen mulieres : sed mageriā quādam humidā producat

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI.

quæa in modum ab exercitio sudorem. Eâ autem materiam vim feminis non habere. At illi mulieres quoque factu seminis uti volunt habere enim veluti quedam vasa a renibus eaque inuversa: quare ab ipso visu etiam appetere atque delectari. Tum Metellus: ego isti sententiæ vel cum Hippone assentior: qui ait feminas non minus quam mares semen percipere: neque id tamen aiali fecunditati quicquam conducere quam extra matricem cadat. Itaque paucas esse quam sine viris semen sepius emittant: nisi fortasse viduas. Additque idem ofsa a maribus esse, sed carnes a feminis. Sed perge tu obsecro Pilicio: & quod secundum erat, absoluito. Restat Pilicio inquit: ut causas percurramus unius nascendi filij aut plurimorum quas omnino veras affirmare superbum sit: sed quamproxime veritate assequi existimare nequaquam fortassis absurdum. Ille idem qui nobis in ore modo versabatur. Empedocles gemellos ait pluresque gigni filios secundum maiorem seu minoris affluentiam eiusdem per fusionem. Sed Alcibiades id fieri putat a corporum differentia: quemadmodum & in ordeiis & in alijs hominibus segetibus videmus vel venire ut ex vno granulo & minutissimo & duo et tres & plures culmi ac rami ipsique eorum emanent. Semina enim esse fecundissima. ¶ Erasistratus vero medicus ille non prudensissimus minus quam eruditissimus differit hominibus filiorum numerum sicut in ceteris animalibus ex conceptionibus euenire. Nam cum matrix defecata est ac munda ea tamen se conceptioni accommodat. Quamquam Ferus inquit quas in medicum causas perferri video: non possum illas non grauissimas iudicare. Stoici tamen contemnendi non sunt: qui eum filiorum numerum ascribunt partibus ipsis: qui in matrice sunt loci sicut cum in plures locos semine ceciderit: tum plures ac plures per locorum numero filios gigni. Quæ ubi Ferus dixisset: Franciscus Lædrianus: ut est in omni re comis atque liberalis surtidus ait. Equidem in eos astronomos nugari arbitrabar: qui tamen inter sese haud dissentiunt. At philosophi ac medici isti vestri factione omnino seditiosi sunt & consentionis potius quam veritatis studiosi. Quare si sapimus, ineptas illorum omnium opiniones garulitatemque omittamus: atque hanc rem omnem ab eo perficisci certo iudicemus: qui ex nihilo creauit omnia. Non enim casu non fortuna regimur: deus est: qui omnia regit/gubernat/moderat: cuius imperio fit ut vel unus vel plures aut non nascantur filij.

LIBER PRIMVS.

Idemq; & foemina; & maritū ortus ius habet oē. Sed de cōiuij
rationē oīno ignorasse videamur: tempestiūū fortasse fuerit: vt
tuos istos Rēbalde pueros quos ambos paratos video alterum
lyra: alterū psalterio: quantū & sono & cantu valent: audiamus.
Recte mones Rembaldus inquit: & cōuersus ad pueros: vt suo
muneri satisfacerent: iussit. Itaq; tactis pulsatisq; ad modulum
chordis numeros ad hęc verba alternatim accommodarūt,

Quisquis astrorum decus et tonantis

Splendidos coetus cupis intueri:

Huc ades letus dapibus beatis

Sydere dextro.

Nunc prestate diem superi: qui lucidus omni.

Nube carens hilarem tueatur in ethere phœbum,

Quicquid sollicitos animos facit: exeat edis,

Sola voluptatis veniant consortia lete.

Abi'tyrentis malefana cure.

Vis & vltrices animi inquieti.

Eger & nunq̄ relidens tumultus:

Mentis inique.

Huc Astra veni: tuq; o sanctissima custos.

Foderis humani fraudem aduersata nocentem.

Cana fides veri seruatrix diua dei que.

Et metus & pietas Anglum seruate Philippum.

Hic enim princeps patrieq; ductor.

Et pater tantum superat tyrannos.

Astra sol quantū superat minora.

Lampadis igne.

Miles superat cunctos regesq; du.

Insecus hic princeps mira' probitate Manas.

Quam noctem solet ipse dies: quamq; iureus gra.

Defecatus honos: quam de deus incensa virtus.

Sis diu nobis pater arque celtor.

Angie felici teneas superi boe.

Intubres regno ligures & equem

Viribus orbem.

Qui deces vixisse nouem mē. mirabilis annos.

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI.

Fertur: vt eloquio prestat: ita grandior quo
 Nestora melitiduum superes & secla Sibyllę.
 Aeternumq; tuis presens sis numen amicis.
 Que vbi illi duo pueri nouo quodā inusitatoq; modulo ac mīro
 numero cecinissent: ciuitates ijs essent Querēt Aenico/ respōdit
 Rembaldus vtrumq; ligurem esse. Non est igitur Aenicus inqt
 mirandū. si tam sonora tā clara. tam suavis est vox istorū: quā do
 quidē sunt ligures. Natura enim habent id boni ligures: quod
 etiā nomen ipsum declarat. Siquidē vera est sententia cōmuniū
 magistrorū: qui literas docent/ Inquit Ferusinus vt ligures dī
 cti sunt a legendis leguminibus: cuiusmodi natura bonū dīctū
 quod cantus intersit non satis intelligo: nisi fortasse qm legu
 mina existimātur vulgo ventosiora idcirco cōductura sint vocī.
 Recte inqt Aenicus interpretaris. cōducunt sane legumina voz
 ci: & cantui plurimū presertim ei quo Typhon ille Egypti max
 xime vsus perhibet. Ad quod quidē dictū cū profutius ride
 ret: inquit Rembaldus si cōmunis hęc interpretatio tibi Aeni
 ce nō placeat: vnde ligurię nomen deductū vis? Liguron inquit
 Aenicus nomen est gręcū: quo & argutum significat & suaue &
 splendidū et canorū & varium et rotundū & psonū: quę vocī om
 nia & cantui accōmodata dubitat nemo. Inde autē & liguriā et
 ligures nomen duxisse arbitror. Nam leguminibus multo plus
 abundat Egyptus: quā non modo vel Liguria vel Gallia hęc Ci
 salpina: sed vniuersa etiam & Italia at Hispania. Cui cum es
 sent omēs assensū cōiectis in Rembaldū oculis: ita rursus locu
 tus est. Accepisti tu pfecto nos Rembalde: vt es omnib⁹ in re
 bus & comis & elegans non nostro solū: sed philosophorū etiā
 more. non enī parua res est & musica neque noua nec vulgaris:
 sed quę semp apud summos & sapientissimos viros in maximo
 honore sit habita. Itaque apud gręcos qui bonarū omnīū artū
 & prestanti. timarū disciplinarū non iniuria principatū sibi tā
 pridem testimoniū et consensu omnīū gentiū vendicarunt: tan
 to ea in precto semper fuit: vt qui eius esset ignarus: haberet in
 doctior: quod vel ipsi Themistochi accidit cum in epulis lyram
 reculasset. Itaq; non iniuria regem Scytharū Atqam ridere vt
 barbarū et ineptū: qui captiuū linquentem tibi cinem illum optio

LIBER PRIMVS.

mū qui Boetios plures schiatico dolore laborantes suauis mor-
dolorū curatiōe liberauit. vbi Tibia vti iussisset & eum ceteri
vehemēter admirarētur: ac laudibus ferrent ad cælum: iura-
uit equestrem Hinnitum sibi longe iocundiorē videri. Et ne id
quidem mirum: quippe qui adeo equestri delectaretur vt ipse
equum peteret. et tanq̃ iactabūsus Philippī regis legatos alī
quando interrogaret: num idem Philippus faceret? Quis em̃
musicam non laudet: nō predicet: non maiorem in modum ad-
miret: cum vel seipsum norit similitudine quadā musica com-
paratum? Totus enim animi & corporis nostri status & compa-
gine quadā musica et musicis p̃portionibus constat. Que q̃-
dem cōueniētia tanta est: vt non dubitarit Aristoxenus ille Ta-
rentinus animū quem eius cum discipulus & equalis Dicear-
chus quatuor elementorū cōuenientiā desinierat cum dicere
corporis esse harmoniā. Sic enim ex corporis totius natura &
figura corporis varios cieri motus tanquā in cātu sonos. Ita-
que Pythagorei (quorū inter omnes philosophos nomen illu-
stre & admirandū fuit) cum vellent diurnas curas somno re-
soluere: quibusdā cantilenis vti solitos tradunt: quo leuiter eis
sopor quiesq̃ irrepere/ eisdemq̃ experrectos alijs quibusdā
modulis quē somni stuporē confusioneq̃ cepissent: abdicare
cōtueffe. At Empedocles & ipse Pythagoreus furibundū ado-
lescētē/ qui eius hospitem dāmnati patris accusatorē gladio
adoriret/ & inflexit canendi modulo & ab illa omni excande-
scēcia & iracūdię turbīne/ ad animi placabilitatē & mansue-
tudinē reuocauit: non secus quā Timotheus ille Milesius mu-
sicā modulo Alexandrū ab armis/ in portu regula concitauit.
Nam Tyrtei tibicinis quanta vis fuerit: Melentij tam ex-
p̃titi. Is enim cū suis modulis Lacedemonios aduersum Me-
temios in pugna concitasset: alacrioresq̃ reddidisset: Lacede-
monijs p̃p̃tita seruitute Melentios qui superiores nati essent:
solus subiecit. Et quā q̃ musica descendit de cēlo: quippe quod
ad cēlestium orbū mirabiles diuinos p̃concerus & musas lau-
demus & musicā laudamus: inceptus videtur: si quis in me-
diū proferret: et qui multiplici ymnū aut inuenerint aut auxer-
rint: quibz in ea maxime floruerint. Nam cum sit vox cēlestis aer

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

sensibilis auditui: eius cognitio grammaticorum est: qui veluti
 lineis quibuscumque voces condunt: & lectioni prebent. Nam secun-
 dum scientiam musicorum / id esse neminem preterit. Sed qui articu-
 latam vocem mortalibus deus largitus est: quantum pijs oporteat
 ac supplici b⁹ laudibus prosequi / cum alij plerique: tum diuinus
 poeta Homerus satis liquido significat cum ait sapienter & do-
 cte. ut semper. Hicq; deum modulo placitum sibi adesse diurno.
 Instabant gratij pulchrum Pena canentes. Teq; sagittator reso-
 nant / letaris Apollo. Hanc autem quam & vocem / & articulata
 vocemyniuerso hominum generi immortalis deus largitus est:
 qui quibus concinentibus modulationibusq; ornaret: primus iue-
 nit / non potest mihi non diuino quodam ingenio prestitisse is vi-
 deri. Quae cum Aenicus locutus est obtulit. Itaq; Metellus con-
 iecisti nos inquit Aenice in maximam expectationem audiendi tui
 de rebus muticis nouum aliquid inusitatumq; afferentis. Quare
 ne nostra nos fallat spes: fuit liberalitatis tuae. Nam vel de ipsa
 inuentione & priscae musicae eiusq; nouatae: ac pene interem-
 ptae / non parua est inter homines doctissimos dissensio. In
 primisq; ipsi Academici: & quotquot inter peripateticos fue-
 runt illustriores / permulta de istiusmodi rebus fecere verba.
 Itaq; perfice quae quod ceperas: ne a quoq; fortassis existime-
 ris. (quod est alienum a liberalitate tua) noluisse nos participes
 fieri vel disciplinam vel suauitatis tuae. Faciam equidem inquit Ae-
 nicus quod vos omnes cupere animaduerto: modo memineri-
 tis aliam scholae aliam esse conuiuij rationem. ¶ Heracrides enim
 ponticus Euphronis filius quem doctor Plato in siciliam nauigans
 Academiae praefecit in collectione musicorum: citharae citharistici ca-
 tus inuentionem in Amphionem refert Iouis & Antiopae filium quem
 .i. ex patre Ioue id didicisse tradit. hoc autem fidem trahit ex ea
 descriptione quae apud Sicyonios posita est: per quam & sacerdo-
 tes illas quae essent Argis et poetas & musicos noiat. per idem
 vero temporis Linum quoq; Euboeum ex chalcide insignem habitum
 qui Apollinis ut quidam volunt. & Terpsicore filius vel secundum
 alios Amphimaro Mercurioe patre & vrana matre natus ly-
 ram primus repperit: & versus lamentationes italicripfit: ut An-
 thes Anthedonius qui simul tunc hymnos. ¶ Dicunt fuisse etiam

LIBER PRIMVS.

eadem tēpestate alios plures: et Pieriū ex Pierio Macedonię monte qui de multis poemata contexerūt. & Philammonā Delphum Thamyre thracis patrē. Eum autē Philammonē Latorē & Diang atq; Apollinis originē in modulatiōibus declarasse: eūdemq; primū tēpora cōstituisse illius templi: qđ Delphis esset. Et Thamyrā ipsū Philammonis filiū: qui sonātius & modulantiū omībus qui per id tēporis in luce vixissent: cecinisse perhibet. Quare hunc finxere poetę certasse cū multis: ac propterea visum amisisse: eūdemq; scripsisse versibus Titanū bellum aduersus deos: & reliquisse carmen de theologia: versibus tribus milibus. Vir sane doctus & clarus fuit: nisi obsceno vitio virtutis laudē inquinasset. Quod dictū cum omēs quid sibi vellent inter se requirerēt: inquit Pilicio quamam obscena pesste Thamyras laborauit. Ad quod Aenīcus cum tacuisset: videreturq; pudorē velle nescio quid flagitij silentio inuoluere. inquit Rembaldus: omēs hic familiares atque amici Aenice sumus. itaque nihil est qđ dicto erubescas: p̄sertim cum iam omniū hominū cōsensu: nobilitatā & tanq̄ ingeneratā virtutē adeo habeas: vt nulla ex dictis tuis manare possit in te cuiusq; criminis suspitio. Tum Aenīcus etiam Rembalde inquit iuitus hac de re loquor: geram tamē morem & cōuiui et tibi. Is certe ille Thamyras: qui flagitiosis puerorū obscenisque amorib⁹ omniū primus se fecit obnoxiiū. Amauit enī Hymenēū Callio pes & magnetis filiū. At sunt inquit Ferusinus: qui istiusmodi immanitatis initiū Thaloni cretensi dedant. amauisse enim Rhadamanthū. Tum Metellus equidē inquit: legisse memini Laum qui chrysippū Pelopis filium in delicijs habuisset fuisse iūtorē sceleris auctorē. Sed rapti Ganimedis honores inquit Thebaldus quid aliū significat: q̄ Iouem illū quē optimū maximū cecusitatis stulticia dicitabat: in hanc ipsam oēm tam puagatā vndique nequitia se primū principē p̄buisset. Et quē nā ille bellus fuerūt inquit Rembaldus qui se tanto decori addixerūt: Greci oēs inquit Pilicio: cū q̄ longe secus vel sentiūt: & loquūtur. Et quid nā inquit Rembaldus. Dant inquit. Italis enim modi turpitudinis fedicitatē quos insimulāt: cū diuini militię tenerent primos in id facinus: p̄inde atq; mulierū inopia pla-

CONVIATORVM.F.PHILELPHI

pſos. Perge rogo Aenice Rembaldus inquit de muſicis. Ma-
 limuſq; Græcis quod vlturpe ſit vel obſcenuſ, quā noſtris aſcri-
 bere. Reuertimur inquit igitur Aenicus ad eundem Heracli-
 dem: qui tradit fuiſſe Demodocum Corcyteum & antiquū mu-
 ſicum & haud ignobilem: qui carmina ſcripſerit: tū de Ilij ex-
 cidio: tum de Veneris & Martis concubitu. Claruiſſe p̄terea
 Phemiū itaceliū: qui reditum eorum verſu complexus ſit: g-
 cum Agamēnone ex Troia reuerſi ſunt. Et hi quidem omnes
 quæ ſcripſerunt non ſoluta oratione: ſed verſibus ſcripſerunt
 quibus poſtea modulos addiderunt: vt & Steſichorus / ac reli-
 qui priſci lyrici: carminuſq; poetæ ſoluti ſunt. Nam & Terpā-
 der qui primus lyram heptacordum conſtituit. & regulas lyri-
 cas ſcripſit quod tamen reliqui philamniōni dant: pro ſingu-
 lis cithariaci. cantus regulis & ſuis / & Homeri verſibus: ſin-
 gulos modulos ab eodē Heraclede addidiſſe tradit: atq; idem
 canere in ludis ſolitus: primuſq; nomina reddidiſſe lyricis re-
 gulis: & eodē modo Clonas qui. prim⁹ tibi cinicas regulas / cō-
 centuſq; cōſtituit: & Elegus poeta fuiſſe & epicus. Et poſt hūc
 Polymneſtus Colophoni⁹ eadē poemata ſecut⁹. Tibi cinicę autē
 horū regulæ ac moduli fuerunt Apothet⁹: Eleg⁹: Comarchius:
 Schemon. Cepion. Duis Trimeles. Poſtero vero deinde tem-
 pore inuenta ſunt Polymneſtia q̄ vocant. Sed regulæ cytharæ
 duæ multo priuſ q̄ tibi cinicę repte cōſtitutęq; ſūt: Terpādri tē-
 porib⁹. Nā Terpāder ipſe primus citharæ dicas regulas ac mo-
 dulos: tum Boetiū & æolium: tum trocheū: & acutū: tum Cepio-
 nem & Terpandrium appellauit. Scripſit autē Terpāder proce-
 mia citharæ dicas: At Timotheus mileſius: locupletiffimus eſt
 auctōr citharæ dicas regulas ab ijs quoq; qui antea muſici ha-
 biti ſunt verſibus conſtitutas. Is enim primas regulas verſi-
 bus admiſcens: dictiōnē dithyrābicam cecinit. Et id quidē ea
 potiſſimu n ratione: ne ſtatim videretur a lege veteris illi⁹ ac
 bene moratæ muſicę diſcrepare. Verū quantū accepimus. Ter-
 pander arte citharæ dicas muſicę vius eſt ceteris omnib⁹ ante-
 re. Nam quater deinceps cū viſiſſe pythia ſcriptus de ipſo ti-
 tulus declarat. Illius autē vetuſtate n oſtendit Glaucus Italus q
 quodā in libro de priſcis poetis a muſicis Archilolocho Ter-

LIBER PRIMVS.

pandrum antiquiorem ostendit: quippe quem asserit secundū post eos fuisse: qui primi tibicinicā induxere. Quāq̃ Alexander in eorū collectione: q̃ circa phrygii pulsatiōes versati sūt: narrat. Olympum Phryga: q̃ primus & tibicinicā tulit ad græcos & Idæos dactilos: & id quidem Midæ regis tēporibus. Sed qui primum tibia vsus sit. Hyagnim fuisse deinde huius filiū Marsyam tempore iudicū Iudeorum qui captus mēte se in flumen: quod ab eius nomine nomen accepit: precipitavit: ac perijt. Postea vero Marsiæ discipulum Olympū: qui & ante bellū Troianū fuit grandior natu: q̃ phrix Olymp⁹ quem dixim⁹: & Misiæ monti ab suo nomine nomen dedit. Atqui Terpandrum secutū esse Homerū versus: sed modulationes Orphei. Sed Orpheus neminem videtur imitatus: utpote quod nondum quilibet fuisset præter tibicinicæ poetas. Sed quæ Orpheus cecinit nūllam habent cū eis similitudinē. Clonās autē quem tibicinū regulatū poetā non multo post Terpandrum fuisse cōstat: secundū Archades Tegeates fuit sed secundū Boeticos Theban⁹. Post autem duos Terpandrum & Clonā asseritur Archilocus. Quāq̃ historici quidem tradūt Ardalū: quēdam Troezenium ante Clonam constituisse tibicinicam musam fuisse Polymnestum poetā Neletis Colophonij filium: q̃ regulas ac modulos quorūdam & Polymnestum & Polymnesten iuenerit. Nā qđ Clonās Apothetum & Schenionē repperit p̃didere nonnulli. Nam ipsius quidam Polymnesti & Pindarus & Alcmæon poetæ carminum meminere. Sed regulas quasdam quibus circa Citharadicā musam Terpander est vsus: sunt qui referant in Phylæmonem illū Delphum & (ut summatim dixerim) omnis Terpandri Citharædia ad ætatem vsq̃ Phrynidis Mitylenij oīno incomplexa seruata est. Sed hic Phrynīs Canopis filius discipulus Aristoxeni citharædi om̃is generis ducens: Terpandro narrat in Græciatempore belia medici accepisse hunc de quo loquimur. Phrynīs tibicinem citharædicā dedit: qua Phrynīs omniū p̃hibet apud Athenienses vltus panathenæq̃ vicisse Citharæ principē. Hic autē primū p̃hibet huiusmodi citharædicā mūtare cepit: & in nouas harmonias numerosq̃ adducere. Cithare autem figura p̃terea facta est tempore Cæpionis

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

Terpandri discipuli q̄ ideo Alias est vocata quoniam Citha-
 redi Leibi ea sunt vii. Hi vero iuxta Asiam sedē habent. Sed
 ad postremū Pericletus gñe Lebius vicit cantu Citharæ La-
 cedamone carina q̄ vocatur. Quo mortuo continuo illa cytha-
 rediæ successio Lebios defecit. Atqui rerum quidā ignari as-
 firmant isdem temporibus Terpādrum Hipponactaq; fuisse
 cum ipse Pericletus fuerit Hipponacte antiquior. ¶ Sed quo-
 niam quę cum ad tibię: tum ad Citharę leges attinent; eadem
 antiquitate reperta esse ostendimus: nunc de tibicinicā tantū
 dicendum sit. Olympus igitur phrix: quem modo meminimus
 regulam tibicinicā condidit in Apollinem eamq; Policepha-
 lum nominavit. Fuisse autem hunc Olympum vnum ex ijs qui
 fuere ex primo illo olympo Myso: qui Marīyæ discipulus regu-
 las cōstituit modulosisq; in deos. Is enim cum esset Marīę mo-
 re patris amore coniunctus ab eo tibicinicā didicit: eas & har-
 monicas regulas: qbus gręci postea in deorum solennitatibus
 vsi sunt: in Gręciam aduexit. Sed alij Polycephalum non olym-
 pi phrygis sed crateris quem Olympus docuit: fuisse conten-
 dūt: Practicas vero ait legem Polycephali fuisse non primi il-
 lius Mysi: sed iunioris Olympi phrygis. Nam moduli legē in-
 uenisse dicitur Olympus primus Marīyæ discipulus. Marīyā
 vero ipsum sunt qui dicant massem vocatum esse: alij vero con-
 tra. Nam Marīyam & non massem nominatum: fuisse autem
 Marīyam Hyagnidis primi illius filium qui tibicinicā rep-
 perit. Quod autem harinatius modulus Olympi fuerit: docet
 isdem Glaucus Ital⁹ in priscorum poetarum monumentis: præ-
 terea ex Stesichoro hynneo idem intueri licet: qui neque Oi-
 pheum nec Terpādrum nec Archilochum: nec Thaleram imi-
 tatus est: se 'Olympum. Est enim vsus Harinatij lege & dacty-
 li specie: quam ex orthij regula quidam esse dicunt. Alij autem
 dicunt hanc regulam repertam a Mysi. Fuisse enim priscis
 tibicines quosdam Mylos. Atqui est etiam alia prisca regula
 ac modulus: nomine Cradias: quo dicit Hipponax vsum tibi-
 cinem Minestum. Principio enim canebant tibicines elegia
 modulationibus condita. Fuit etiam Sacadas argius Poeta:
 modulorum atque elegiorum modulationibus conditorum:

LIBER PRIMVS.

quem & bonum poetam : & ter Pythiorum victorem tradiderunt. Cuncti tres toni essent secundū Polymnestū ac Sacadā Dorij; phrygij/ Lydij. Eecit Sacadas (vt fert) in singulis tonis conuersione: ac docuit chorū canere primū Dorice: secundū. sed in Phrygas: Tertium vero secundū Lydos vocatur autem ea regula tripartita ppter mutationē. Sed in ea q̄ apud Sicyonios descriptio est poetarum Clonas perhibetur tripartite legis inuentor. Et prima quidem constitutio rerū musicarū apud Spartiatas Terpandrum habet auctorem. Secunda vero Thaletā. Sortinium & Xenodorum cytherium/ & Xenocritum locrū / & Polymnestum Colophonium : & Sacadam Argium: Sed & Thales & Xenodamus & Xenocritus pēanū Poetę affirmantur: Polymnestus vero Orthiorū. Sacadas autē elegiorum. At Pratmas inquit Thebald⁹ dixit Xenodamū nō pēanū sed sub saltationum poetam habitum. Nam & Polymnestus tibicinias fecit regulas. Et i Orthij regula modulatione vtitur. Ambigitur etiam de Thaleta vtrum pēanibus vsus sit: quippe quem Glaucus & post Archilochū fuisse & Archilochi modulos imitatum refert: eosdemque magis produxisse intendisseq̄. Præterea & maronam & Cretuum item. numerum in modulatoriā intulisse. Quibus ipsis neque Archilochus/ nec Orpheus nec Terpadēr sit vsus. Nam quicquid in hac re boni Thaletas habuit id omne ex Olympi tibicinio molitus est. Dubitatur etiā de Xenocrito Locro an pēanibus vsus fuerit: Heroico enim argumēta eum scripsisse tradunt. Itaq̄ Dithyrambi appellatio ne eius argumenta ab quibusdam notata sunt. Recte quidem inquit Aenicus Thebalde monuisti: quanquam ego istuc mox erā venturus. Narrantur em̄ ista q̄ dixisti omnia. Quę quo magis inter se discrepant: eo maiore coniecturā musicę & vetustatis: & dignitatis afferunt. Nā propter vetustissimā antiquitatē humane inuētōis auctor incertus sit oportet. Rei autē inuētę dignitas adeo multis trahitur amorē sui vt singuli (si fieri possit) auctores se dici velint. Hoc autē nō solum in multis est quorūlibet inuētū poetę proculdubio vendicāt: sed etiam in philosophia: & in reliqs oib⁹ optimis disciplinis viuunt. Quare Olympū dixit Aristoxenus castissimū a musicis harmonici gēis re

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

pertorē. Antea enim fuisse omnia diatona & chromatica. Sed
 Olympius quoniā mulicam auxit. introduxit enim noua quē-
 dam & fupioribus incognita: eo dicitur a nonnullis inuentor
 græcæ & pulcherrimæ mulicæ. Idem quoq; accidit in numeris:
 Quēdam enim numeroꝝ genera ac fpecies / primæ inuentio-
 ſunt additæ: quę latuerant. Et ita moduloꝝ numeroꝝq; poetę
 extiterunt. Nam prior illa Terpandri nouatio haud reddidit
 mulicā ineptiorem. Poſt hunc autem Polymneſtus & Thale-
 ſas itidem & Sacadas ita Terpanum modum imitati ſunt/
 vt a forma ipſa optima nō excellerint. Nam ij omnes ita poe-
 ticis numeris preſtiterūt: vt primā forme bonitatē nō deſerue-
 rint. Nouauerūt etiam quępiam & Alcumā qui amatorios mo-
 dulos repperit: et Steſichorus quoꝝ vterq; ab honeſta Muſtica
 non diſceſſit. At Croeſus Timotheus & Philoxenus / et qui re-
 liqui per id etatis muſicę laudem ſunt adepti: vt iportuniores
 fuere: multa nouarūt: quę a veterē illa et modeſta ac virili muſi-
 ca veluti degenerant / ſicut hi ſane regulā: quam humanā & po-
 ſitiuā nomināt / hoc eſt mollē & eneruatam. Priſci em̃ illi mu-
 ſici poetę iſdemq; philoſophi fuere: nullus iſtiusmodi lenoc-
 nijs illecebrisq; foemineis vtebatur. Sed naturā optimā viuen-
 di ducem ac magiſtrā ſapientū atq; grauitatē & ſono et canē
 complexi ſunt. ¶ Itaq; & vergilius Maro tale. n hyopam citha-
 rē dum apud Dido ſē ſingit canere in cōuiuiō & Homer⁹ apud
 Alcinoū pheacū regē Demodocū illum Corcyreū / de quo
 modo ſermo eſt habitus / cōuiuas facit cythara delectare: qui
 tamē dum veneris martiſq; concubitū canit: non ad voluptatē
 libidiniſq; illecebras id mihi facere videtur: ſed vt delicatos
 molleſq; deterreat ab eiufmodi om̃ibus indignis homie libe-
 ro animi perturbatioibus. Eiſdem rationib⁹ canit Phemius It-
 baceſius in cōuiuiō. Et Agamēnon Imperator ad bellum Tro-
 ianū pfecturus poetam reliquit domi: qui vxorem Clytemne-
 ſtram per muliebatū virtutū laudes / ad pudicitia cantu probi-
 tatemq; conſugale hortaret. Quare aiunt non prius ab Aegi-
 ſtho viciatam Clytemneſtrā: quam iſ e medio muſicū q adul-
 teriū monitiſ ſuis impediēbat: impie ſuſtulſſet. Itaq; laudan-
 di mihi Lacedemonij viſi ſunt qui Timotheū Mileſium cōſul-

LIBER PRIMVS.

to publico de laconica exegere. quoniam super eos quos a superioribus constitutos reppererat vndeci mū addiderit neruum cythare. Videbāt enim viri prudētissimi perniciosum fore ad virtutem puerorum animis: quo Timotheus erudiēdos accepisset: si priscam illam modestamq; harmoniam paterentur per multipliciorē musicam in chromaticū genus quod multo mollius & lasciuus est inuerti. Hęc fuere quę de ijs qui musicam aut inuenere aut auxere: aut in ea vtrumq; clari sunt habiti: se mihi dicenda obtulerunt. quanq̃ res adeo magna est et mulciplez vt multo & longiorē orationem & eruditionē exposceret. Sed conuiuij mihi vt dicebam non scholę alicuius ratio habenda fuit. Cum autē hunc Acnici sermonē conuiue omnes admirarentur: eumq; certatim laudarent ingenij doctrinę et diligētiae imprimisque memorię: inquit Metellus perpulchre sane nobis humanā musicam Acnice expoluiti. Verum sunt qui altius repetit hoc inuentū. volunt enim Appolinē fuisse: qui non cytharam solum: sed etiā tibiā multo ante Mariyā aut Olympum aut Hyagnin primus inuenerit. Id autem patet ex illis charis atque sacrificijs q̃ Alceus scribit in quodā hymno cū tibijs Appolini deo prestabat antiquitas. Pręterea eius simulacrum quod fuit Deli habuisse dicitur in dextra quidem arcum: in leua vero gtrias: quę singulę singula musicę instrumēta manibus gerebant: vna lyram: altera tibiā. Quę autem fuit mediā ore fistulā tenebat. Quę vero a me dicuntur & Anticles quoq; & Sterpaphius Callimachi seruus ac familiaris ambo tradiderūt. Sunt autem qui vetustatē illius positi simus lachri reperant ab Herculis vsque temporibus. Atqui puerū quoq; illum qui laurum tempicā deportabat ad Delphos: tibi cen iuxta sequebatur. Pręterea quę ex Hyperboreis ad Delū olim sacra mittebantur: cum tibus et tibijs ac citharis esse ferri mos fuit. ¶ Alij vero appolinem etiam lyram vtriusq; modulorum poetę Alcumanis tenuisse a se illis: esse ille tradidit. Sed Corynna Lyrica Archilochi & Pindari. Sive vtrumque disciplina. q̃ pindarū fertur vicisse eumq; in. Appolinē vnde tibię doctrinā Minerua: quę tibiā: quę citharam: quę tibiā tatemferat musica satis ea. quę tibiā: quę citharam: quę tibiā.

CONVIVIORVM F. PHILELPHI

Loquor enī de prisca illa & virili ac benemorata admirabilis
 q̃ musica. Nā quę postea mollis atque petulans introducta est:
 quā sit cōtemnanda nīhilq; faciūda in tertio de rep. docet Pla
 to. qui cum alia pleraq; nō probat: tum Lidij harmoniā pluris
 mum reprobatiq; & acuta sit/ & ad lamentationē accomodata
 Enim vero prima eius cōstitutio fletus lamentationisq; causa
 facta est. Nam Aristoxenus in primo de musica Olympum tra
 dit in pythonis sepultura cecinisse tibia scdm Lydium modulū
 funeralia. Sunt tamen qui hunc modulū a Melamppi de cœptū
 credant. Sed Pindarus in pēanibus/ cum de niobes nuptijs lo
 quitur/ dicit harmoniam Lydij moduli primā doctrinam fuisse
 in musicis: Alij vero Torebum primū esse Harmoniā vsū per
 hībent. quēadmodum Dionysius cognomēto Iambus refert.
 harmonia vero quę dicitur mixolidius & cōmiserationis est &
 tragedię cōgrnēs. Sed Sappho Ferus⁹ inquit. narrat ab Aristo
 xeno inuenisse prima mixolidium harmoniā: ab qua tragedia
 rum poetę doctrinā acceperūt. li enim mixolydiū doria cōiū
 xere: Nā dores rēp̃sentāt modulationibus suis celsi animi cō
 uenientē magnitudinē/ atque amplitudinē: Lydij vero quanta
 sit vis & ipetus perturbationū facile demonstrat. His autē utris
 quę mixtū cōstat tragedia. At sappho ista Ferusine quā nobis
 cōmemoras: inquit Thebaldus quēnā fuit: utrū ea quā Lesbīā
 fuisse volunt & erexoi: an altera & ipsa Lesbīa ac mitylenea?
 Equidē inquit Ferusinus priorem puto. Verū quam alterā ais
 & alteram? Fuit vna inquit Thebaldus et ea quidem Erexia
 atque antiquior Sappho Lyrica Olympiade secūda & quadra
 gesima: qua tēpestare & Alceus clauit & Stesichorus & Pita
 tacus. Et plectrū prima inuenit. Nupsit autē Cercyle Andrio
 hoī ditissimo: ex quo filiū suscepit noīe Clida. Discipulas ha
 buit Apagorem melisiam. Congylam Colophoniam. Ennoeā
 Salaminā: habuit amicas tres Atthida Thelesippam mega
 ram: quarum etiā amoribus secus q̃ muliebris pudor & pudē
 citia patiat vsa/ per turpissimā famę notam tradita est scripsit
 autē & Lyricis modulos & epigrāmata & elegia & Iambos &
 monodas. Altera vero Sappho mitylenea longe iunior fuisse
 cōstat: Cuius pulcherrimū carmen ad amicū Phaonē adhuc in

LIBER PRIMVS.

latinū cōuersum apud nos extat. Hęc autē cū Phaonem ipsū
 perditē deperiret; sua tandē spe frustrata ex leucade se se p̄ci-
 pitē dedit submersitq;. Placet sane inquit Ferusinus ista etiam
 audisse/quo nihil omnino certi ex hoc lautissimo cōuiuiō no-
 biscū reportemus: p̄ter hoc vnū quod nō prima dicēda sit Vag-
 gia poggiana: q̄ Lambere puellas cōsueuerit quandoquidem
 audio Sappho et etiam tuum te puellarū obſcoenis amorib⁹
 poluisse. Id quod Iuuenalem nō vididisse miror. Perge autē tu
 Metelle vt q̄ in certa erant nulla omnino reddas. Faciam Me-
 tellus inquit quod iubes: & id quidem breuib⁹. Scio enim fo-
 re vt mox Rembaldus accēfatur ad principē et publici & gra-
 uissimi cuiusdem muneris gratia. Vt igitur ad mixolidiū re-
 deamus ynde huc nostra declinauit oratio. Pythoclidem tibi-
 cinem aliqui protulere: qui Mixolydiū ipsam repperit. At Ly-
 sis Aetheniēiem Lamprocle eus auctorem affirmat. Qui
 cū intelligeret nō hīc esse diuersionē: vbi omnes fere puta-
 bant. sed in acuto. talem eius figuram reddidit: qualis ea est:
 quę a paramese sit ad hypaten ipsam principem. Damon vero
 Aetheniēsis vt pleriq; cōsēnūt: remissam quę dicitur harmo-
 niam repperit: quę quidē Mixolydio contraria est. Iados autē
 persimilis. Non autē iniuria Plato hacce harmonias/et quę re-
 laxationi accōmodata est abdicare atque contēnere vitus est.
 Doricam autē idcirco admisit ac probauit: quoniā viros fortis
 temperatissimosq; doceret. Is em̄ vt ait Aristoxenus in secūdo
 musicorū nō erat ignarus/esse in illis etiā quidpiam quod ruē
 de reipu. conduceret. Nam nec mediocrem operā Plato musis
 cę indulſit. quippe q̄ & Dracontē Aetheniēiem i musicis audie-
 rat & Metellū Agrigentinū: Sed eo pigritulit Doricā harmoniā
 quia & gratioꝝ ea est & bellicę rei aptior. Nec enī ignorabat
 vir ille oīm vnus eruditissimus & Alcumanē & Pindarū & Ste-
 monidē & Bacchidē: tum doria multa: tum parthenia: non i-
 la cecinisse: eolq; & prologia & pēanas & tragicarū cōmēra-
 tiōes eē aliqñ dorio illo modulo modulatos. ad hęc itē quę
 de amore. Valebant autem apud eum quę in Martem
 uamq; concinuntur et ea quę spondeā nominantur: hęc enim
 erant eiusmodi quę viri temperantis animusq; confirmaret
 dū.

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

ingenti robore. Nec etiā erat nescius q̄ Lydij atque Iados vīs
atque virtus esset. Sciebat sane Tragedos vti et ulmodi modu-
latione. At veteres oēs cum nullius essent cōuenientiē imperi-
ti: non tamen omnibus sed quibuspiā vti sunt. Nā quod illi ar-
ctiore quadā harmonia paucitareque neruorū contenti esset/
non eius rei ignoratio fecit: sed consiliū. Nec inscīcia vlla fas-
cium est: quod olympus & Terpander quicq; hosce deinde secu-
ti sunt: neruorū multitudinē varietatemq; iustulerint. Cui qui-
dem rei testimoniū affert et Olympi et Terpandri reliquorūq;
poemata: qui idem institutū seruauere. Nam q̄ trium neruorū
simplicesq; sunt adeo varijs ac multorum neruorū citharis prae-
stant: vt maiorem Olympi modulum imitari nemo quiuerit. Et
hi quidem omnes qui multitudinem multiplicitatēq; neruorū
adamarūt: vt tempore fuerūt. sic etiam rei dignitate minores
habendi sunt. Nam et quibus aut neruis aut modulis vt prisci
voluerunt: idcirco noluerunt quod effeminatū quippiam atque
humile in eis positum cōleuant: & his dumtaxat sunt vti qui-
bus quoddam animi robur atque amplitudinem representari
arbitrabantur. Qua ratiōe tragedi dicti a chromatico genere
atque numero abstinerunt. Eadem etiam ratione Tyteus Ar-
chembroti filius vates idem & poeta elegiorum tibicenq; illu-
stris qui rempub. scripsit Lacedemonijs: & Andreas corinthi⁹
& Trasilius Philaius nō ignoratiōe: sed animi sententiā chro-
maticū ipsum genus varietatēque & multitudinem neruorum
neque secuti sunt neque pbarūt. Aliaq; p multa istiusmodi re-
spuerūt vt Numeros quidā & harmonias & dictiōes modu-
latiōes & interpretatiōes. Atqui mox Telephanes megari cus
ita fistulis quasi optimus beilator enituit: vt tibi cines nūq; vt
ita dixerim. tibijs vti sineret. Quinetiam ob eā potissimū cau-
sam a ludo pythico abfuit. Sed quēq; sua vt dici solet. magis de-
lectāt. Quo fit vt alij Dorio. alij Lydio. alij Phrigio. alij alio &
vsi sint & vtantur. Nā Cato quispiā/ aut Phocidi quoniam per-
petuam cōstantiā seueritatēque adamassent neque quicquā aut
versutū aut occultū sed simpliciā oīa aperteque probarent. do-
riū quā aut Lydium aut phrigiū maluissent. Nā corporis per-
spicuitas doricū est. Dore enim cōuenienti crāt/ ac tunicis sepius

LIBER PRIMVS.

utebantur. Præterea apud spartiatas Lycurgi etiam instituto
 puellæ in ludis nude versabant. Quare in omnibus grauioribus
 rehus præsci dorum non lydiū neque phrygiū admittebāt
 Itaque cum quid lætius ac iucundius vel dicendum vel optatum
 esset: veluti prouerbijs loco A dorio dicebāt in phrygiū. Qui
 enim faciliores humanioresque præstarent non tam dorio quam
 aut lydio aut phrygio delectati sunt. Quamobrem qui dorionē
 amarent Antigenidem tibicinem non probatur. Quibus vero
 Antigenides placeret. ijs erat dorion iniucundior: his quisque
 gaudet quibus vititur. Contineatque ea a quorum est vsu alienus/
 ob quā quidem causam citharædi quoque alij alios improbarūt
 Et alij numerosæ varietatem amplexi sunt: alij simplicioribus
 modulis delectati. Atque oia fere ad ciuitatis vsum moreque
 viuendi referre consueuerunt. Proinde Plato neque ignoratiōe
 nec imperitiā: sed quia ciuitati quā cōstituerat repugnabāt: alijs
 quibusdam vti noluit: alijs voluit. Nam eam tenebat conueniē
 tię disciplinam quā qui omnium maxime. Itaque in his quę de
 animi origine in Timeo dixerit quantū & circa disciplinas &
 in musicijs valeret: facile ostendit. Sic enim quodammodo cō
 ficiebat postea tum dupla tum tripla interualla & illis abicins
 dens & inter hæc partiōes locās vt in singulis interuallis due
 essent mediocritates. Id vero initium harmonicę esse peritię
 manifestū est. Enimvero tres sunt mediocritates primę ab qui
 bus mediocritas ois capit arithmetica/harmonica/geometri
 ca/quarū vna pari numero & excedit & excedit: altera pari ra
 tione/tertia vero neque rōne nec numero: cū Plato igitur animum
 esse cōuenientiā quatuor elementorū & causam eius cōsonantię
 quę sit ex dissimilibus inuicē demonstrare voluisset: in quolibet in
 teruallo duas animales mediocritates pro musica ratiōe ostē
 dit. Nam cōsonantię illius musicę quę dicitur Diapason hoc est ex
 oibus chordis duo sunt media interualla. Sed horū i partiōe de
 claranda est. Nam quę proportio sit per omnia semper in ratio
 ne dupla speculationē habet: faciunt autē duplicatiōnem exem
 pli gratia secundū numerū sex & duo decim. Sit autē hoc inter
 uallū ab hypate mediorum in iunctura. Cum sex igitur
 & duodecim extrema sint: habet i vpartē quod est mediorū ipso
d.iii.

CONVIVIORVM. F. PHIL ELPHI

vtrum musicū hominē malis an hominē aliquē audire. Adq
 furridens Aenicus perge inquit Ferusine. Quid em̄ ptuleris
 in mediū/nō poterit nō prudēs esse & perpolitū. Tum Ferust
 nus pfecto iquit quē sunt de musica disputata: seu Apollini ei⁹
 prima inuētio quali deo cuiq̄ dāda sit/ siue homini & Amphio
 ni/nō possum ea nō fateri esse pulcherrima. Nā qđ demū dice
 bat de Harmonia cōstat & ip̄a quidē & omnes eius ptes natu
 raliter ex infinita atq̄ admonēti: & vt ita loquar ex paradispas
 ri natura. Ip̄a em̄ tota par est t̄minis suis quadripartita. Sed ei⁹
 ptes atq̄ rōnes/ & pares sunt & dispares/ & pidi/ pares: quip̄
 pe quē neaten quidē habet pare ex duodecim vnitatibus: sed
 paramelen dispārē ex nouē vnitatib⁹ Melen vero parē ex octo
 vnitatibus. At Hypaten paradispārē ex vnitatibus sex. Cū sic
 aut̄ & ip̄a Harmonia & harmoniē ptes natura se inuicē habēt
 tum excessibus: tum rōnibus. Consonat illa quidē cū tota toti:
 tum etiā p̄tib⁹. Quinetiā sensus corporibus ppter h̄mōi con
 uenientiā inherētes: alij quidē cēlestes ac diuum. vif...
 auditus/ quibus duobus hoies p̄inde atq̄ p̄sentia quadā diuī
 na sentiāt: p̄xime sensu dicūtur ad deū accedere: voce harmo
 niā luce q̄ ostēdūt: alij vero sensus veluti cōsequētes/ vt sensus
 Harmonia cōstāt. Nā etiā hi: quanq̄ illis minores sunt: tñ qm̄
 ab illis nō absunt: oīa scđ. n Harmoniā absoluūt. Illi em̄ simul
 quasi p̄sente deo sese corporib⁹ offerētes p rōcinationē acer
 rima sunt/ pulcherrimaq̄ natura. Quē cū dixisset cōtinuo ad
 fuit Metellus rursū q̄ sodalibus assurgētibus loco suo accu
 buit. Moxq̄ animaduertēs suo reditu silentiū factū quasi ipse
 quē antea cepisset sermonē esset p̄secuturus. Nihil est iquit qđ
 me quispiā dicturū expectet. Nā & cēnādi mihi iam tēpus dari
 malim quā canēdi sonandine: & quid Ferusinus quātū differuit
 ignoro: proinde aut ipse/ aut alius quispiā istiusmodi sibi pro
 uinciā desumat. Tum Ferusinus/ recte sibi Metellus/ atq̄ mi
 hi cōsultit/ cuius exēplū sequi institui. Itaq̄ tu Tebalde si videē
 quādoquidē diutius tacuisti loquere aliquid tandē quo postri
 die leuiore sis stomacho. Recte suades inquit Thebaldus. Nā
 et ip̄e mihi videbar fere obmutuisse cū nullus mihi dare in tā
 ta dicēdi plī: itate/ ne mussandi quidā locus. Neq̄ id tamē v̄m

LIBER PRIMVS.

cuiq̃ vitio do. Est em̃ musica res certe vetustissima ac nobiliss.
Itaq; nō absurde prisci illi gr̃ci maxime oim̃ gentiū eruditioē.
mulicę studere. quippe qui putarēt iuuenū animos cōuenienti
musica ac decorē & venustatē fingi apteq; cōponi oportere. In
telligebāt em̃ musicā cū rebus oibus atq; optimis actionibus
conducere: tum pr̃cipue bellicis periculis. Ad quē quidē obz
eunda petebant a musica auxiliū. ¶ Accepimus em̃ Lacedæ
monios cū essent hosteis inualuri tibijs vti solitos. Nā iussu le
gis iugulata capra coronatitq; oibus tubicines Castoriū mor
dulum canebāt: incipiebantq; pēna. Itaque illorū aspectus et
pulcher erat/ & formidabilis: qui numero ad tibiā incedentes
neq; phalāgis ordinē miscerēt/ nec animis turbarent: sed in di
scrimen a modulo māluete atque hilariter ducere. Alij vero
sicuti Cretēses cū impetū in hostes facturi essent: pro Litę mo
dulo: in illos ferebant. Argui aut tibia: item in Stheniorū lud
do nisi perhibent: huius em̃ ludi initū in Danaum Aegypti il
lius fratrē abs quo scdm̃ G̃ecos ēgyptus noiata est. primo de
inde i louē relatū tradidere. abs quo etiā Iuppiter Sthenius ē
appellatus. ¶ Nōnulli quoque tuba apud veteres vti in rebus
bellicis maluerūt: in primitq; Latini & Italia ois. vnde est illd
Ennij At tuba terribili sonitu taratantara dixit. mul. i comib⁹
delectant. vt & Germani: & Galli oēs. At Indi nō tubis: ac tibi
ijs (quibus vtrisque & in ludis nūc: & in cōuijs vulgo: vtunt
plerique & nostri & aliena) sed verberibus ac flagris pulsatis
in aerem. itemq; (quod turcis vsitatū audiuius) laciorib⁹ qui
busdā tympanis horrēdum quendā fragorē & tanq̃ tonitrū red
dentibus gaudēt. Theatricā vero musam ne norāt quidē gr̃ci
corū vetustissimi. Omnisque eorū sciētia versabat circa diuinū
cultū instituendāque iuuentutē. Ac sine vllō apparatu theatri
(quod nusq̃ erat): musica utebant in templis: vbi & venerando
numini: & bonorū virorū laudibus studebāt. Ab hoc aut diuin
ne rei spectaculo ad theatrū & ceteras theatri om̃es pau
latim declinarūt: q̃ Apotūtheon hoc em̃ ab deo nome accepit
se cōsentaneū est. Vñ etiā s̃ orbe vbi q̃ ad spectare signū est
æque atq; theatrū deductū esse sunt. Ex his aut musica Thea
thralissi quis dicēdo cōplecti vult quot iocundissimā tādē neq; q̃

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI

fluxere: nō facile queat. Nā reliqua vetere illa gravis ac mode-
 ste musici plina: tragedi primū deinde comed: postea alia
 atq; alta petulātorum istiusmodi hominū genera irrepserūt iua-
 luerūtq; adeo. ut nihil magis q̄ probū ac dedecus colendū am-
 plectendūq; videret. Inde noua quēdā poetica apud Atheniē-
 ses exorta quā circa fabulosam factiōē versari Plato quoq; te-
 statur. Fabula vero quid est aliud quā falsa quēdā oratio: q̄
 vere orationis similitudinē habeat: ut eī oratio rei gestē: ita
 orationis fabula imago quēdā & simulacrū est. Tantūq; histo-
 ricis poetę cedūt: quātū dicētes sunt agentibus inferioribus: Hi-
 storici sane ut opinor sunt rōnori quidā rerū gestarū nūcij. Quā
 cūq; aut gratiā poetę atq; honorē habent: deirco habēt: quod
 oratoris potius q̄ boni oratoris esse volūt: verisimilia dicunt.
 Quod Homerus cōsiderans apte ait. Plurima narrata simili-
 mendaci a vero. Itaque nequaquā omnes poetę apud Atheniē-
 ses recepti sunt. Nam & modulorū poeticam ita contēnere vifi-
 sunt: ut clarum aliqūe eius artificem non habuerint. Cinesias
 enim qui dithyrambos scripsit: durus adeo fuit in facundusque
 poeta: ut comedorum omnīū cauilla in se conuerterit. & comē-
 di tanto dedecori primū habiti sunt: ut lege cantum esset: nulli
 ariopagitę licere comedīā scribere. Sed ut res humanę in de-
 terius ruūt: comici quoq; tādē admissi sunt apprimeque hono-
 rati. Nam tragedia ita mox floruit: ac mirādum in modū cele-
 brata est: ut nihil tragediis ducere illustrius. Nec id quidem te-
 mere. Cōparat eī tibi tragedia auditum atque spectaculū: cū
 scdm Gorgiā fabulis & perturbationibus hoies fallit. Itaq; plus
 numorū cōsumpsit Atheniensis populus in Bacchas / Phenis-
 sas / cecipodas antigonem in Medeeque & Electre calamita-
 tes atq; erūnas q̄ in oēm rābellicā pro patria libertate aduer-
 sus barbaros. Et ut reliquos omittā quā hec adulterata mus-
 ca durā illā atque ferrēā Martis potestē itatē Romanū populū
 populorū omnīū dūm: facīle ad postremū obsequētēque habue-
 rit: Docet vel vna Thais Terentiana quā in auditu p̄cijs venisse
 se, meminisse. Donatus grāmaticus. Quibus & p̄mijs & hono-
 ribus istiusmodi factum videmus: ut omnes qui in musicis ali-
 quid possent in theatricā musam sese receperint. Tum Rēhals

LIBER PRIMVS.

dus nō possum inquit Thebalde nō mirari: qđ adeo in hanc le-
 nē et perhumanā musicā te qui vnus omniū humanissimus sua-
 uissimusque sis. acerrimū quendam vel aduersarium vel hostē
 prestes. nomine prisci etiam illi quos tanti faciundos censes:
 noui aliquid in musicis ac varij adiuenerūt: Valde inquit The-
 baldus: sed ita certe adiuenerunt: vt nulla in pte a grauitate
 decoroque discederēt. nā Terpander: qua prisci in modulis vfi
 nō sunt doriū netem reppit. Itē & mixolidiū tonū totū: & or-
 thij modulationis modum: qui dicit scđm orthios ad orthium
 significabilē trocheū. Quod si vt ait Pindarus modulor: quoq;
 qui nominātur Scolij Terpander auctor fuit. attamē Archilos-
 chus etiā trimetrorū numeros adinuenit: & instātiā ad dissimi-
 les numeros & denumerationē & qui in his sonus versat. Pri-
 mo etiā ipsi dedunt & epoda & tetrametra & procriticum: qđ
 iudicij electionisque vim habet & qđ aditum prestat. psodia:
 cum huiusque incrementū. Sunt etiā qui eidē elegiū ascribant
 ac preterea instātiā tum lambei ad epibatum pēanatum audi
 Heroici & ad psodiācum & ad procriticum. Ad hec quoq; Ar-
 chilochi. Inuēta esse affirmāt lambea vtraque & quę dicendo
 secundum pulsū ac percussionem & quę in canēdo posita sunt
 Quo pacto qui deinde tragici poetę secuti sunt eisdem vti pla-
 rique omnes consueuere. Sed ea Cresus postea vertit in vsum
 Dithyramborum. Qui etiā (vt opinio est) eum impulsū qui est
 sub odam primus inuenit. Nam priscos omnis Proschora q̄
 appellantur. pulsare solito. At polymnestris eum repperit to-
 num: qui Hipolydij nominatur. Ac idem multo maiorem fes-
 cit tractum atque emissionem. Olympus autem ille phryx: qui
 et gręcię & regularis musę initium sibi vendicat: Harmoniæ
 repperit genus. Idemque numerorum cum prosodiāci auctor
 fuit: quo martis regula continetur: tum chortī quo in maternis
 vtitur plurimum. Sunt etiam qui Bachij auctorem Olympū
 dicant. Quę quidē omnia in se habere fecerunt singuli pri-
 scorū moduli. Verum Iulius Cesaris filius Thebini filius quē
 Periandri loco in septē Gręcię libris quędam nunciatum
 prim⁹ de musicalibꝛū scripsit. Cuius autē eadē rēpestare quā
 Hippocrates medic⁹ Olymp. adeo quinquagesimā ait. Is igit

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI

Iasus ubi in dithyrambicam disciplinā numeros mutasset: se-
quereturq; per multam illam tibi arū vocem multisq; pretereā
ac diuersis sonis vteretur: priorem musicam mutauit. Melam-
pides quoque melius ille eritoni filius post hūc secut⁹. Olz-
piade sexagesima quinta qui dithyramborū libros plures scri-
psit & poemata epica & epigrammata & elegos aliaque pluris-
ma: neque ipse superiorem musicam est amplexus: nec ei⁹ ser-
uus atque auditor philoxenus chiterius Eulychidis filius qui
dithyrambos scripsit quatuor & viginti Aeacidarumq; originē
modulis cōtexuit. Ac ne Timothe⁹ quidem priscam probauit
musicam. Is enī lyram quē ad Terprādrum Antisseum vsq; ad
septem neruorum fuisse: diuisit in plures sonos. Idēque tibi ci-
nicam a simpliciore illa in variā multiplicioremq; mutauit.
Nam priscis illis temporibus ad menalipidē vsque tibicines
erant mercennarij poetarum. Ex quo patet & Poetas antiqui
ores esse: & illis tibicines subseruire solito s vt magistris. Sed
posterior tempore etiā hoc vitiatum est. Quare aprissime phe-
recrates, ille comicus Aetheniēsis qui Alexandrum regem in
exercitu est secutus: introducit musicam & persona & nomine
poeseos: q̄ muliebri ornatu & corpore verberibus cēso acla-
cero contumelię causam querenti iusticię ita respondet. Audi
re postq̄ cupis egoq; dicere. dicam nec audiam malorū princi-
pium. Melampides fuit vel in primis mihi duodecim qui me
remissiorem iners laxamq; neruis vnus efficit miseram. ¶ Et
ne longior sim fortasse quam ratio cōuiuij videatur requirere
vt apud eundem Pherecratē poesis loquitur: securus post Me-
lampidem est Cineas Atheniensis q̄ etiam impietatis crimi-
ne famosus musicam fecit deteriorem & harmonijs flexibus
delicatus additis. Hinc phrynis in quinque harmonias: duos
decim cōstituit. Deinde Timotheus milesius malorū cumulū
addidit musicę neruis omniū prim⁹ vndecim vsus. Et hęc oīa
apud eundem poetam. Nam Aristophanes Philippi filius qui
tetrametrū a nōnullis & octametrū inuenisse dicitur. Philo-
xenē cōmemorat modulos induxisse in circulares choros ob
idq; quā oīs superiores decus musicę grauitatemque pristinā
magis vitiasse. Possem et q̄ ab Aristoxeno musico eodemque

LIBER PRIMVS.

phylosopho in hac nonā & effēminatā musicā referunt: & alia
 quēdā nō inutilia pcurrare: ni vereretur quod Metell⁹ antea mor-
 nuit iam prope adesse: qui Rembaldū accersat ad principem.
 Quare de musicis si videtur nūc satis: nisi aliter fortasse Rem-
 baldus senserit. Cuperē me hercule sermonē istū audire omnē
 qui & pulcher est & minime vsitatus. Sed quoniam meus mihi
 puer. renūciavit principē nostrū iā canasse: operē precii puto:
 vt sermonis quod relinquitur in aliud cōmodius tēpus differa-
 tur. Nō longe enim abesse nūcius pōt qui me acceriat ad prin-
 cipem. Reliquū est vt quā sēpissime vna simus quo p istiusmo-
 di cōmētationes efficiamur nō modo eruditiores: sed etiā me-
 liores. videtis enim quot sint hominum insidie. quot fraudes.
 Quotūquēq; inuenias qui virtutē studeat: qui vera gloria dele-
 ctetur: Alij opibus inhīāt: cum lādīq; numis & dies animi cru-
 ciantur & noctes. Nec quicq; omnino est quod modo se fore lo-
 cupletiores sperēt: ni munus per omne facinoris nefas aggre-
 dianur. Hinc est q; quotidie videmus & furta & peculatus &
 expilationes & sacrilegia. hinc circūscripti oēs: hinc doli: hinc
 nefaria veneficia: hinc rapinē: hinc mille vel fallēdi vel violādi
 genera manāt. Alij vt sunt inepti ac leues elati ambitione per
 omnē effrenatā animi cupiditatē atque impetū ruētes cū cun-
 ctis supiores volūt humilimis etiā infetiores reperiūtur: quo
 in genere hi mihi maxime vidētur errare qui regū & principū
 bñficio magnis quibuspiā honoribus fuerint magistratibusq;
 potiti. Ignorātes hi quidē aptissimū illd artaxerxis generi orū
 tis dictū: ita regū amicos nūc totū posse nūc aut minimū. quē-
 admodū numeratorū digito nūc decies millenaria: nūc vni-
 tesponere solere. Nōnulli pulchritudine sua qdā isolētes: forme
 pstantiā ceteris bonis oibus anteponūt: qui siquidē intelligen-
 rant quā fragili bono breuiq; cōfidūt nō quē incute sed quē in-
 tus est: venustatem ac decorem admirarentur. Illudq; secum
 ipsi creberri no sermones vni parent quo lūo de hippolyto quo
 piā magisq; de omni aduolētū q; huiusmodi bono hū-
 reat quā verissime. *Non enim* *Non enim* *Non enim* *Non enim* *Non enim*
 ris (secula prospice *Non enim* *Non enim* *Non enim* *Non enim* *Non enim*
 et corporis robore *Non enim* *Non enim* *Non enim* *Non enim* *Non enim*

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

rijs præstet: nō itelligo. Præterea licet ijs cogitare aut Anais
 Homericis aut milonis. Crotoniatq; illi⁹ exitū (Et vt sūmatim lo-
 quar) nihil esse video neque in corporis nec in fortune bonis
 cuius sibi quisq; polliceri vel stabilitatē: vel diuturnitatē queat
 Itaq; si volumus (licuti certe volumus) & solidis & trāquillis &
 egregijs quibusdam diuitijs abundare. quas nec Iouis ira nec
 ignis nec poterit ferrū nec edax abolere vetustas: si quam tan-
 tope sequimur laudē gloriā honorē consequi cupimns: si & for-
 mosi perpetuo esse robustiq; institui mus: si quicquid aut ma-
 gnū aut præclarū vel haberi vel dici pōt: vendicare nobis ser-
 uareq; studemus: vnā virtutis præstatiā atq; splēdorē ante ocu-
 los ponamus oportet. Cuius quidē vel ipse mirabilis aspectus
 diuinusque vultus in tantū nos sui amorē cōcitabit: vt vlt in ea
 cōtēplanda felices futuri sumus. Quare nō possum eos nō ve-
 hementissime detestari: qui aliud nihil quā de flagitio: quā de
 scelere cogitāt: diesq; & noctes p omne animi i poteriā furorēq;
 cōsumūt. At totius immortalitatis obliti: quos corpe dūtaxat
 natura ipsa genuerat: se animo quoq; mortalis faciūt. Quē em
 sanctū: quē innocētē: quē bonū virū repias? Alij vt sunt impru-
 dētes ac proterui per omne immanitatē in facinus se pēpitāt
 Nihilq; nisi vi ac vitiis vt sunt omnū supbissimi adipisci vo-
 lunt. Alij quidē versutiores occultiorisq; ingenij perinde atq;
 que odiose quēdā molesteque vulpeculę oīa dolo malo atque p-
 fidiā molitūtur. Elagitorios alios: alios obsecnos aspicias. Sed
 cū oīs improbitas odio habēda sit & admodū execranda: tum
 eorū maxime qui cū maxime studēt homines haberi quorū sang-
 p magnū circūquaque nūc: & videmus: efferatę sunt & pnciosiss-
 sime quēdā bellū. Nā proh deū atque hominū fidē: eo prorsus
 miserię infelicitatisque ventū est. vt nūc si depositū nō inficiet
 amicus. Sed reddat veterē cū tota erugine follē. Prodigtiosa fis-
 des & thulcis digna tabellis. Quęq; coronata lustrari debeat
 agna. Et vsique adeo vitiōz omniū pestis inuasit: inualuit: irro-
 borauit vt sapiētę & bonitatis nomē obscuritatē ac dedecus
 afferre vulgo existimeretur. Itaque secundū eūdē poetā egregiā
 sanctūque virū si cerno bimēbri/hoc monstrū puero & mirati
 iam sub aratro piscebus inuētis: & foetę cōpo mulę. Quę post

LIBER PRIMVS.

eaq̃ modestissime locutus est inquit Aenicus optie Rēbaldus
 consulit: qui nos ad virtutis decus maiestatemque hortatur. Qd
 vt faciamus: nostra etiā sponte incitati esse pronique debem?
 si qdē felicitatis nos magis quā miserie p̃cipies fieri cupim?
 At interim dū mensē tollunt: scire Pilicio ex te velim: quod Rē
 baldus mō a Iuuenale scriptū quali miraculū ptulit: quid causē
 esse putes: cur mulē steriles sint? Id em̃ in obscuriore quadā na
 ture sciētia abditū atque reconditū arbitror. Rē inquit. Pilicio
 recte iudicas. Est em̃ naturalis quedā causa: quare nō cōcipiāt
 mulē. Nā si Agrigentino Empedocli credimus id ob eā rē acci
 dit: quod matrix & pua sit & humilis & angusta & in vtero na
 turaliter deorsum versa/ adeo vt in eā semen quoniā o siū non
 pateat obuiā: iaci rectū nequeat: quo si etiā casu iaciāt ea tamē
 illius capax nō sit. Quā quidē sententiā diocles confirmat: qui
 ait se vsu vidisse sepe eiusmodi mulas: matrices in illis casis.
 Subditque easdē quoque esse causas steriliū mulierū. Ad quā
 subridens Ferufinus quid de mulis dicemus inquit: qui instus
 mēta oīa natura habēt dimidio quā opus sit in oēs ptis mirabi
 liora: Nā muli oēs infēcūdi sunt. At mulos semen ppter ea in
 quit Pilicio infēcundū philosophi putāt quoniā tenuius sit ac
 frigidius. Quāobrē viri quoque senio confecti ac iam naturali
 illo gignēdi calore vigoreque destituti: infēcundi redduntur.
 Tū Thebaldus siqdē ea sciētia vera est quā Ferufinus attulit
 cū de infēcunditate viri sermo haberet: futurū vereor vt quāplu
 rimos huiusce nostrę tēpestatis homines rudior posteritas mu
 los fuisse opinetur. Quibus vix dictis mensisque iam sublati
 scitis quispiā adolecēs cēnaculi hostiū ingressus te Rembal
 de inquit ad se princeps accersit Propera igit̃ quantum licet.
 Nam iādudū cēnauit. Quibus auditis illico surrexerūt omnes
 Actisq̃ne citro vltroque gratijs & Rembaldus ad principē: &
 reliqui ad sua quisque munera maturarūt.

¶ Finis Primi. Sequitur secūdus liber.

Platanus glauca Sw
 popular name - sycamore

LIBER SEC VNDVS

¶ Francisci Philelphi. Ad Thomā Thebaldum Mediolanensem.
Conuiuium Secundum.

¶ Collocutores. Triulcius. Thebaldus. Aloysius. Coradinus.
Torellus. Guarnerius. Tertius. Axeretus. Muzanus. Lancello-
tus. Franchinus.

Va quadā optima illustriq; fortuna video cōrigi-
Thoma Thebalde; vt Mediolani hoc tempore cō-
uiuia celebrari more quodā maiorū cēperint: quib-
us ea essent apposita obsonia: quę multa magis
animi & eruditionis: q̃ corporis illecebrarūq; de-
licias prę se ferrent. Nam qui curiosius corpori student: id effi-
ciunt: vt & illius simul & animi vim atq; elegantiam omnē vti-
cleur. Sed qui animi sese quā corporis memores maluerit: non
potuerūt hi nō vtriq; prospicere tum saluberrimē tum pulcher-
rime. Pręterea quid aut turpius aut fēdius: quā q̃ Poggiū bam-
balionem Ethiuscū istū intēperantē scurrā facere solitū audis-
mus vel insanius se cibo ingurgitare: vel diluuiū potus obrue-
re. Quid vero humane dignitati cōuenientius quid aptius/ qd
formosius q̃ id prestare: vt a pecudū natura q̃ longissime diste-
mus: vt em̃ eę sensu & agūtur & rapiūtur ad pabulū ac potum:
quibus ipsis incolumes tueant se ab interitu: quo animus si-
mul corpusq; deletur. Ita homo (quē ratio inferioribus cēteris
animātib; & iogā p̃p̃erit & tamen mentis ductu atque impe-
rio cunctis in rebus aut intelligētiis aut obeun- tis sic utitur
ac fruitur: vt non oblectare aliud quiddā corpore prestantius
atq; commodius p̃positū habere curareq; videat. Itaque sa-
pientes & graues vii quā se penitus p̃spexerint: animum
colere perinde atq; diuinā quanda nominiis partem omni fluz-
dio industriāq; cōtendūt. Id autē facientes corpori etiā quāop-
tūe consulūt: quippe quā ip̃a cōueniēt: & q̃ ut ac bonū non
ferūt: ita solū illis agerūt inuolūta. Vnde qui cōtinuū pruden-
tē p̃p̃erit: de rebus ingentis & diuini honoris dignis inuolūta
& inuolūta: ac tota nō potest nō esse & cibo temperare &
potu. Quāquidē vna reali an- mu q̃ ignorat: is inuolūta ha-

LIBER SECVNDVS.

tam videat: malle se aut venatoriū canem: aut accipitrem apd
 nos degere: quā vel philosophum vel poetā. nam ijs qm̄ in ras
 pina versentur: esse affatim omnia publicitus parata: quę non
 solum ad victus: sed etiā ad vitę cultus elegantīā pertinet. Sa
 pientię vero & bonarū artiū studiosos tum premi inopia tum
 cōtemni. Quā em̄ mente: quo animo magnos ac prestantis vi
 ros esse putemus: quibus nō modo nihil pro dignitate tribuū
 verum etiā minimū illud qđ constitutū habent nunq̄ exigunt
 sine scōnore? Quę quā sunt aliena a principis nostri magnide
 centia ipsi cōsideremus. Tum surridens Torellus qđ mirū in
 quit: si philosophus philosophos tuatur: de quibus quid sens
 tiā poltea dixero. Verū nouū mihi quoddā verbū videris vsur
 pare: qđ ante hac audiui nūquā. Quid em̄ vocas magnidecenti
 tiam. Si te ipsum Torelle volueris: si preclaras ac prope singu
 laris virtutes tuas expendere: quid ego magnidecentiam voc
 cem: facile cognosces. Tum ille omitte de me Guarneri: quem
 quāti facias omnes intelligunt: & ad id modo qđ querebat: ac
 cede. Quid magnidecentiā esse vis? Est inquit magnidecentia
 mediocritas quedā in re pecuniaria circa magnos sumptus ac
 magnas largitiones: quę sane nō paruos deceāt: neque medio
 cris: sed magnos & amplissimos viros: huius autem extrema
 duo sunt: quę vni locum tenent: alterū vrgens in parum delec
 ctio: quam Gręci quoniam non magnos: sed paruos deceat.
 Microprepiā Hoc est parui decentiam nominant. Alterū ex
 cedens in nimis vendicatio: quam iidem tum Banausian tum
 Salaconian tum Apitocalian nōnunq̄ vocant. Nam & sordidi
 opifices & inopes fastuosi & ij omnes qui rerum pulcherrima
 rum rudes atque imperiti inani ducuntur gloria vendicationi
 studentes. videri quam esse magnidecentes volūt. Itaque mag
 nidecentia dicta est vt gręci Megaloprepia a decenti quapiā
 dignaque magnitudine. Iure aut̄ hmōi habitus laudat: quippe
 quę hec quę in quauis est. ne fœdū meū uerfōi. sed in com
 pūis in a nūm̄ no pro decoro. Quod si de uerō ornamento est.
 Neq̄ fœdū quē sumptus ornamentū. si fortis sed in iuxta. ū
 & modū illū. ut si pōdū gētur. fœdū tales in iuxta. in nas
 taibus. & in claus excipiedis in quē us fœdū solent. Nam qui

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI.

caloniibus ac lixis congiariū prebet: & zonarijs sese lanarijsq
ostentat: nō is magnidecentiē laudari: sed vendicationis tam
ptuositatique notari experit. Qui vero in hmoi decoro digni
tatisque ratione se parū gerit: mihi delectus quispiā vider
tur. Admitte equidē guarneri torelius inquit quam de magnis
decentia descriptionem affers. Neque tam verbi nouitate mo
ueor quam delector dignitate rei quam certe decere magnos
viros in sumptus erogandique magnitudine: in egregijs quib
busdam inuitatisque muneribus ac largitionibus nō possum
non pbare. Verū si quis nō Philippus maria non magn⁹ quis
piam vir: at idem aut mediocribus: aut etiā tenuissimis facul
tatibus fuerit: qua hunc virtute niti ad huiusmodi laudem exis
timemus: quādoquidē magnidecentia nequit. Facilis ē Tor
relle vel istiusmodi hominibus gradus ad nominis claritatē.
Nam qui magnificis sumptibus esse magnidecentes nequeūt:
at liberales certe mediocribus ac suis queunt. Istam aut liber
alitatē ille subdidit: cuiusmoi eide vis. Et hec ite inquit Guar
nerius circa pecunias sumptuosus versatur. Prodigalitatē em
et & auaritiē mediocritas. Nā qui pecuniis recuperadis pre
ter decessu gaudet: earū vero amissione vehementius dolet at
que affligitur: hūc nimirum auarum (quippe q auri sit aut eris
audis) & appellamus & ducimus. Sed ea minus gaudet: tum
minus etiam dolet: quā opus sit. & dici prodigū: & existimari
solet: hoc. vt opinor. noie idcirco appellatus: quod suarū rerum
comuptor quispiam sit. Qui aut in his vtrisque gerit se: vt
oportet liberalitatis tibi nomē vendicat: qm liber sit neq de
fectui parens nec excessui. Et tuam istā de veraque virtute dis
structionē: & quē a vobis extremis: & quodque sigillatim: non
possum non probare. Verū qd ego quoq; antea iudica
bam: cū dixissem me postea dicturū qd de philosophis sentire:
facileque tuo sermone cōfirmasti. Et quid nā periboeas
quod philosophi omnes eandē sententia periboeas: & omnes
sententia periboeas. Deinde ab ipso sermone periboeas
modi istius periboeas videretur. At periboeas istius periboeas
istius periboeas istius periboeas istius periboeas istius periboeas
istius periboeas istius periboeas istius periboeas istius periboeas

LIBER SECVNDVS

est neq; vtilius nec prestatius nec melius. Non nulli medicina
admirant. & eius primos inuētores diuinis honoribus cōse-
cratos volūt: qm̄ illius artis diligētia multo ante cauere possit
ne bona valetudo amittat: deinde quę adest quęq; presens est:
ne inbecillior fiat eiusdē obseruatione facile prestat. Sin autē
amissa fortasse fuerit: vt recuperare: eadē ip̄a itidē curat. Quod
si corporis medicinā tanti facimus: quāti philosophia sit faciū-
da quę vna sanitatē animi & p̄seruat & cōseruat & curat. Nec
enī solū ociosis viris hoc est īgenius & vrbānis sed impatori-
bus ac ac belli ductibus colēda est plurimū: oportet inq; impa-
ratorē ac ducē vel esse philosophum vel vti philosophis: si quid
ne temere cōsiliis: quid memoratu dignum tacturi sunt.
Ad quę Nicolaus tertius videns Arista inquit ratione nullus
est hodie īmpator: nullus dux. verū hec nati nō dicūtur sed cū
alij q̄uidā. Quidon hinc & alio quoru vterq; post tot ac-
tus is res īplēd. lūissime gestas. quoniā philosophiā neuter dī-
cērit: nō etia expers rerū bellicarū laudibus. Scio quādem
inquit Guarnerius & Plañū & Guidonē. eas res. terra ma-
que gessisse. quas nulla vñq; obliuio cūpiet. Te vero ad paternā
gloriā p̄ magnū itē attulisse īpīendorē nō lum nescius. verū
nosmihi facile fuit cōcessuri: neminē vestrū quicq; esse vel cō-
scitū. vel motū temere. nihil īprudēter nihil p̄ libidinē: nihil
per animi īpotētiā. Sed oīa cōsilio & p̄udentia vos gessisset:

et cōfili solertique ratione nunq (vt opinor) negabitis.

Nicolaus hic nos Blasi argamētis superat: proinde si qd
ad res v. libris quod d. offeras. Peram descēde in
aer. Quid nā facies. Peram. Peram. Peram. Peram. Peram.
Peram. Peram. Peram. Peram. Peram. Peram. Peram. Peram. Peram.

4. Quando si trova il genitore di un'unità, quindi aut **Ariz**,
all'indirizzo di provenienza, abbiamo il **cuus** fonte

Ver ad pacis negotia vtz. An pu

[illegible]

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI.

institutis semper ductusque usi sumus Philippi huius Marce angli
 cuius sapientia tanta est. tanta ingenij vis. tanta iudicii animi ma-
 gnitudo: tantus splendor: tantum robur ut non a philosophis edoceri:
 sed docuisse philosophos & unus philosophia primus omnium per-
 perisse aut partem aluisse educasse ornasseque videatur. Nam si qua
 fortassis (& ea quidem pretenuis) philosophia fuit ante hanc tempora: eius-
 modi certe censenda est ut corpus haberet sed sanguinem & animam
 non haberet. Erat enim & infirma & nugatoria qua ipsa re factum
 est ut non unum philosophie principium sed scholae plures proferantur.
 Sed hic sapientissimus princeps noster totus est philosophus
 et vere cuiusdam philosophie auctor ac parens. Nam & speculatur
 res altissimas ac diuinas cum mirabili quadam intelligentia: & quae
 quae agenda sunt ad rationis omnia refert imperium. & cum in his omnibus
 quae moris virtutes sunt pro mediocritate perturbationis ceteris
 mortalibus antecellit: tum iusticia deus mihi aliis quidem existi-
 stimandus. Nectam quirit quod iubet philosophia quam & agit et
 facit. quo fit ut illud Eudamiae dictum de se nunquam vereri queat.
 Is enim: cum vidisset aliquando in academia Xenocratem iam
 seniore qui cum familiaribus disputaret interrogauit quidnam is se-
 nex esset. Cui cum respondisset quispiam eum esse & sapientem vi-
 rum & ex illorum numero qui virtutem quaererent. Respondit non
 insulse. Et quando inquires ea utatur si quidem nunc quaerit: Et
 magnam certe est scire philosophiam: sed multo maius & maius
 est et illustrius & admirabilius quod philosophia iusserit visu &
 exercitatio compleri: ne fortasse phormineos aliqui apud An-
 nibalem videamur hoc est rerum quarum sciam profiteri impiti ac
 plane rudes. Et profecto ridiculus ille mihi videtur solus qui di-
 citur quid se nosse profiteatur cuius usum non teneat nec valeat plerumque
 cum omnis virtutis laus in actione sit posita. Iam M. Marci
 zanus excipiens. profecto inquit Blasius quod verissime videtur
 re. Et ne a phormione quopiam discedamus idem huius
 Archidami filius: & Agidis frater cum per
 per bonum autem qui bonum imperatorem solum facere esse di-
 taretur. Cuius quidem subdit mirabilis est. Sed quod dicit mi-
 nimis credendum est. Non enim tube strepitus cum circueundum. Ne-
 rum videtur se res habet amandi sunt philosophi & eruditi homines

LIBER SECVNDVS

mines in primisq; colendi: multa em vel scientia ipsa affluunt
 que & reru publicarum principibus & regibus non mediocriter
 ornamento. Nam ut reliquos prope infinitos preteream quis igno-
 rat quantum vel periculi Anaxagoras: vel Dion Plato vel Italicorum
 primarijs Pythagoras doctrina profuerit. Nonne Cato ad Atheno-
 dorum ab ipsa militia nauigauit? Nam quod Scipio africanus
 panetium Rhodiu illustrare ea tempestate philosophum accersiu-
 erit cum ab senatu tertium missus esset qui urbium nationum regumque
 spector intueret. Quis vrbes hominesque animis qua lege tene-
 retur. ac idem quoque Polibium licet filium & domi & belli in summo
 semper honore habuerit & grece & latine ostendit historiam pro-
 multum hic ille. Athenodorus vi lenio cōtectus iuuit Octavianum
 Augustum. per multum Dion Prutensis Claudium tiberium. Per
 mutum Traianum cetarem piutar chus cheronensis & alij ite phi-
 losophi ac perdocti homines & imperatores & reges iuuerunt
 atque ornarunt. Quod dum muzanus loqueretur Toreni filius ad-
 modum puer celeriore incessu patrem odiens nescio quid intu-
 itur ait. Neque exaudiri quicquam potuit. nisi quod aliquid nixi-
 orasse videbatur. Et quoniam puer veluti anhelare vitus esset.
 Post hec inquit Muzanus noli puer incessu vti tam veloci quo-
 et corporis magis sis compos. & grauitatem ab ista usque in-
 cunte etate induaris. Quod ille audiens rubore pulsus est res-
 pōditque nihil. Tum pater cum aspiciens nihil ne inquit res-
 pōdes ad Muzanum: cuius nam similis es: qui verbo vno cō-
 fundaris? Tū Axeretus quid filium torelli ita castigas? quid tor-
 no puerum vultu aspicias? cum & Aristoteles ut in iene vitupe-
 rat ita iu pueritia ruborem laudat. Et Cato lenior dicere con-
 suevit se longe magis ijs iuuenibus delectari quam rubesceret quā
 qui palleceret Tum torellus. At ego neque rubore pro in matris
 pallorē volo. Nam atet est pene alter color. Quod si meo
 capite ubi usque pueri ita se se possent. Nam si pueri ita
 non in ipso nec duntaxat nec in ore. Nam si pueri ita
 credit qua par sit non possum. Nam si pueri ita
 qua a maioribus habet fieri. Nam si pueri ita
 est ut incedat non currat. Noli delecto inquit Licetius bonum
 rem quod habet natura multum pueri in matris

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

aut inuertere aut deprauare. Equidē si mihi in meis liberis de
tur optio puerū malim qui veloci quā qui tardiore vtatur inceſ-
ſu. nam qui feſtinaſius natura pōt. ſecile etiā moderatius cum
volet grauiusque incedat. Id aut cōtra licere pro arbitrato nō
arbitror. Aſſentior inquit Corradinus tuę iſti ſententię. nam ſi
mile quippiā quodāmodo in ijs animalibus aduerſi & quę aer-
is dicuntur & quę terre. Nam quę volāt gradiunt quocq. Sed q̄
gradiuntur ea nequaq̄ volāt cuius quidē rei cum mecu ipe ratio
nem diligentius quęrerem ea ſe mihi offerebat quę natura nō
erat. Quicquid em inferior natura pōt idē etiā ſupiolem poſ-
ſe quis dubitet. Idem aut cōtra fieri nō licet. Sed cū volādī vir-
tus longe ſit ambulādī virtute preſtantior: eo ſit vt quicquid vo-
lare pōt eidem etiā ambulare licet. ſed cōtra fieri nequidq̄ li-
cet. haud enim quę natura ad gradiendū inſtituit eiꝰmodi ani-
malia vnq̄ volent. rursus cū quicquid nō ſimplici quadā eſt: ſed
mixta natura & grauius habeat & leuius quidā admixtum: do-
minant aut vtrūq̄ alteris altera/ & grauiora leuius nō forme
ſed materię dominatu/ & forme dominatu leuiora grauibus: cū
quę ipſa materię vis nō volatui ſed grefſui accommodata: iccir-
co ſequitur vt cui volādī facultas ſit eidē etiā gradiendū: nō autē
contra eſſe poſſit. Et vt quiddam fere ſimile adducam. Nonne
cū cāpeſtre facilius poſſe arbitremur q̄ facile collū ac valliū
iter faciat qđ certe cōtra euenire nequaq̄ opinor. haud em ea-
dem facilitate montiū qua camporum iter quadamus. At ego
inquit Guarnerius hac ipſa re vna nō parum abs te diſſentio.
Nam cāpeſtre iter modo longius ſed magis nos afficit quā nō
cāpeſtre: verbū em cauſa ſi diutius nob ſit. ꝑficiſcedū ꝑ Galliā
ciſalpinā magis laboremus quā ſi tantūdem itineris faciamus
aut ꝑ ꝑicēni aut ꝑ tuſcię cliuos. ac vallis. Recte tu quidē inquit
ille ſed quid ſi per vtrūq̄ loca ſingillatim nō longū. aut multo-
rum dierū iter ſed ꝑ viciorū faciendū ſit? Sane ſecus accidat.
Nō breui itinere nos colles & valles reddāt q̄ cāpus laſſiores
vtrūq̄. ſi cauſę vtrūq̄ in re eſſe dixerimus. Tum reliquis non
tā ſolertia q̄ multa verecūdā tacētibus rursus Guarneri⁹. Et
ſi reliquis inquit ſum inferior dicā tamē quid ſenſero: ne omni
no videamur. qđ delicatius nos triulcius elegātiusq̄ accepit)

LIBER SECVNDVS

que vel viatorib⁹ ac tabellarijs nota sunt ignorasse. Quare qđ cū illis est nobis cōmune nō sum dicturus. Cāpestre iter si longū sit ac perpetuum longe magis fatigare q̄ nō campestre/secus autem vsū venire si breue sit. Verum vtriusq; istiusmodi ppositionis ratio petenda est a philosophis. qui soli inter mortales rerum causas norūt. Et vt de longiore itinere prius loquar omnis diuturnior ac peremior motio maiorem laborē affert q̄ & que breuior est cū interuallis. Sed iter campestre huiusmodi esse motionis quis dubitet. quādoquidem & continua cū sit et minime intermissa neq; varia aut diuersa: sed eadē ipa semper quod certe per diuos ac valles accidere nō potest. Nam locorum inequalitas. variet motū & aliū atq; aliū reddat necesse est. & ita veluti quies quēdā interuenit qua ipsa mēbra tanquā reficiūtur ppter mēbrorū mutationē diuersamq; figurā. Et vt res declaratur exēplo idē mihi videtur accidere in ea diuturniore motione que mouemur non in cāpestri atq; equali sed in itinere inequali in motu equestri solet si pius est. Nam qui parū equitat: idcirco nō laborat qm̄ mēbra illico pmutantur. nec eodem diutius vtūtur situ sed diuerso. Itaq; minus fatigamur. Qđ secus accadat in cāpestri itinere siquidē fuerit longius. Eodē em̄ semp quodāmodo mēbra neq; alio atq; alio vtūt situ. Et ita requiescere quidē possunt. Quinimo istiusmodi mēbroꝝ status q cāpestri longiore illo itinere cōstituit cām efficit cōmuni mēbroꝝ & motus: & laboris. cū in eadē semp figura sint Atqui ne ab equitatione discedā. sum equidē in meī po exptus qui legatus a diuo principe nō aut ad romanos pontifices aut ad reges: ad imparores: ad maximos orbis terrarū princeps amplissimasq; respublicas cū equitarē nō plures modo dies sed etiā mēses nonnunq̄ cōsueuit. tū me tādē cepisset defatigatio animi mēbrū cōtrahere: aliud relaxare: aliud intedere: aliud cōmittere. modo pedes in equi cellā extēdē: modo etiā ex equo descendens pedester pluresq; ite. p̄hibere: ubi quo per litas variationē parua mēbris. quere qđ sit. Continueret labor. Ad legationē vsū videmus diutius. ac reuerē. aut etiā cubantes nō me diocri labore p̄mū. qđ tūc ipam nulla alia sit causa q̄ eadem membrorū & situs & figurę cōmunitio: motus aut nullus

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI.

aut eo minimo & nō diuerso iterueniēte Tum corradinus : ais
inquit Guarneri gæssus qui fiat. p locos inæqualis minus fati-
gare solere quā qui campestrē regionē quādāt. At cōtra fortas-
se qbuspiā videt. dicāt em̄ nō solū in illis. locis ascēdēdo descē-
dendoq; nō esse tēpestiuā mēbrorū mutationē (sed poti⁹ subitā
interdū ac vehemētē. Eiusdē aut mutatio vt ipi Aristoteli plac-
cet corpora vitiat. Et Galenus pgamensis medicus nō vulgaris
naturā perscribit minime pferre mutationes repentinas . So-
lent sane inquit Guarnerius pleriq; qd subtiliter obijcis ambī-
gere. verū qd te nō latet res nō est admodū dubia . Nam quib⁹
est iter longius per locos inæqualis : eos tamē minus defatiga-
tī ea dicat ratio / quod membra aliam sibi semper & aliam fi-
guram comparant. Non autem quod dixeramus situs variatio
fatigat sed perseuerantia potius. Quod autem corpus subita
mutatione labefectetur vicieturq; natura facile assentiā : modo
illa natura quā mutatio induxerit in habieum nō transierit : qd
certe sine temporis longitudine vsq; permulto fieri nō possit
Id vero in huiusmodi mutatione quomodo accidat quā nūc sur-
sum nūc deorsum inuicem fieri videamus. Præterea illa muta-
tio repentina nō tam in corporis substantiā aut naturam cadit
quā in id potius quod affert corpori laborem hoc est in eū mē-
brorū sitū qui præcesserit quem superuenienti situi quo mēbra
quiescunt cedere haud est obscurū. Dissenuisti ad ista tu Guar-
neri inquit Corradinus & subtiliter sane & elegāter vt semper
soles : verū nō de longo itinere quo nunq̄ sum vsus sed de breui
aliquo modo ab me sermo est. habitus quā ipsa de re sum id lo-
cutus : quod me docuisset experientia : quē prudentiā parere cō-
suevit. Nam si mihi sit aliquātulum itineris p campestrē re-
gionem. labore nullo afficior. Ascensio autem & descensio ad
tantūdem vsq; itineris me reddere solet lassiorē. vñ id fieri pu-
tas / Istud sane alia nulla fit causa inquit Guarnerius nisi quod
motus neq; magnus est nec diuturnus. Itaq; mēbra tametsi eā-
dem seruāt figurationis imaginē. nō fatigant tñ. At inæqualiū
locorū iter. ppter ea vel breue laborē affert : qm̄ mutatio interue-
nit & vehemēs. ea est & diuersa quandoquidē nūc ascēdit nunc
descēditur Id enim sine labore fieri nō potest : quis quies etiā

LIBER SECVNDVS

quępiam interponatur. Quę quidem vbi Torellus attētius au-
disset quas inquit i mediū rōnes attulistis & de lōgo & de bre-
ui itinere pbo līngillatim oēs quīs pedibus ego meis vtcunq;
res habet cāpi q̄ vallis ac collis ambulatiūculam dari malim.
Verū scire e vobis libentissime velim Corradine Guarneriq;
vñ istiusmodi rōnes causasq; depromitis. alter volatus & gres-
sus alter longi breuisq; itineris ad laborē. Tum corradinus qd
putas philosophorū sane officina. nā & hic tot⁹ est phūs vt ego
philosophorū hōspes. Ad quæ subridens Torellus cōiectis in
filiū oculis: habes inquit puer: quod scire te cupe isulurrasti cū
tantope me rogasses. vt a Guarnerio peterē: & q nā essent phi-
losophi: & qui primus philosophię auctor inuētorque fuisset q̄
principia quę scholę ac succelliones. Ita ne inquit Guarneri⁹
tuus abs te fili⁹ quęsiuit. Hęc vero inquit Torellus. Certe non
purascit puer subdidit Guarneri⁹. Quęrit em̄ rē minime cōtē-
nendā aut vulgarē. Nā cū sit philosophia humanarū diuinarū-
que rerū quę ad bene ptineāt beateque viuēdū: tū sciētiā: tū di-
ligens inquisitio: quis eam minus exaptet nō discere solū sed
etiā edicere: cū intelligat solū deū eiusmodi sciētiā bonum ac
beatū esse: sed tali inquisitione hoiem. quā em̄ veteres sapiam
nominarunt: eā iuniores auctore Pythagora sapiētię studium
(qd̄ hūanius virum est) dicere maluerūt. id em̄ philosophia si-
gnificat. Nam sapere volunt Academici solum deum. De inuē-
tione vero philosophię nō parua est inter eruditissimos viros
contentio: adeo vt vniuersus prope terrarum orbis de primis
eius auctoribus disceptet. Celte em̄ & Galli Druidas suos pro-
ferunt philosophię auctores. qui secretiora nemo: a lucosque re-
colētes: mīta de virtute mīta de dijs immortalib⁹ religiose p̄cqs
locuti. eaq; vna re maxie delectant. & grauit̄ exultantes cogno-
minati sunt a cultu venerationeque deorum temno. nec illi quo-
niām mortem aliud nihil esse opinantur quam medum quoddā
perpetuę & sempitę vitę ac viciū quādam in alterum orbē
migrationem. intrepide sane ac fortiter picula subibunt: igna-
uum esse: stultūq; iudicantes in quā vicissim forent & cōtinuo re-
cepturi vtę pepessent. vñ his Gymnosophisq; quos admittit
India nequaquā assentitur. sed hmoi etiā ipi quādam philosophiā

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

suam esse narrant. Cuius antiquitatē ab ipso vsq; libero patre
 repetentes neminē ante ferri tibi patiuntur. Fuit em̃ vir ille
 nō bellicis modo virtutibus illustris: sed rerū aut occultarum
 aut admirabilium indagator eximius. mira nobis inquit cor-
 radinus Guarneri cōmemoras; quod & rei militaris & philo-
 sophiæ laudibus dionysium exornes: verū dic obsecro vbi est
 ille philolophatus? Certe cum in omni Europa tū etiā in Asia
 imprimisq; apud indos: quos & domuit bello. & domitos legi-
 bus cōposuit atq; illustrauit. Qua eñ tempestate vrbinm ino-
 pia per vicos Indi passim habitarent. eo cum ingenti robusto
 q; milite traiecisse liberum ex Europa sati constat. Et vniuersa
 prope india super ita. Nam gangaridas. ppter elephantorum
 multitudinē & magnitudinē peregrinus nemo vnq; non dionys-
 sius. nō deinde Hercules: nō Alexander ipse nō modo superas-
 se sed ne attentare quidē est ausus. cū ppter vim caloris estusq;
 vehementiā exercitus pestilentiali morbo correptus acruas-
 tim interiret. calliditate & sapientia imperatoris liberatus est.
 Nā vbi ille cognouit ciuiam tāte cladis exercitū: ex illa cape-
 stri ac morbida statione in mātanos sustulit locos. vbi frigidis
 spirantibus ventis. & nitidis purisq; omnibus defluentibus
 iuxta ipsos fontes ea contagione ac morbo milites liberauit.
 Eum aut montanę regionis locū vbi: id remediij liber exerci-
 tui attulit. F e. nur nominatum volunt. quo factū est vt gręci poe-
 tę f. u. lā contextentes. Dionysium ad Iouis femur sublatū al-
 tius cecinerint: cūq; postea secum ipse animo indiā metiret
 q̃ non solū magnitudine excellit (quippe q̃ a solis ortu vrgens
 in occasum stadia cōplectetur octo ac viginti milia a septērio-
 ne vero in meridiem duo & triginta milia) sed soli etiā bonis
 ppter defluentium aquarū multitudinē defluentium
 v. n. p. n. tubic. s. compas. s. tenceq; latitudinē e circunvallā
 tibus scvlinū. Bicti. n. n. Ar. c. anorū scollibus ac monti-
 bus. s. l. tuit ea vrbis. s. l. g. b. u. l. p. munire/ Itaq; cum aliorum
 fructuum vini habendi a secula tradidisset. ostendissetque.
 relique quę ad vitę vsum. decorēq; accederēt: & vrbes prætereā
 pulcherrimas nantissimas ac maxime oportunas cōdidisset
 et in eas vrbes trāstulisset. d. s. u. t. oīm primū diuini cultus reli-

LIBER SECVNDVS.

gloriā & sanctitatē. leges tulit: forum cōstituit. cūq; aliarum
multarū rerū q̄ ad bene beatq; viuendū spectare iudicauerat
auctor fuisset. diuinos sibi honores apud indos peperit. & quo
nullius rei esset inopia. mulieres habebat in exercitu non me-
diocri numero: ob eā etiā rationem quo pugnātib; ceteris
ipse inter ordines timpana (non em̄ Salpinx tubę vsū tradid-
erat) Cymbalaq; pulsarent. Salpinx ergo vt audio Guarneri
tubā primus inuenit: Maxime quidem Torelle. Itaq; ab eius
nomine apud grēcos. tuba nomen accepit. vocatur ei ipsa etia
am Salpinx: cuius te nomine delectari tantum in re militari vi-
rum ac ducem nequaquā miror. Nam socer etiam noster Francis-
scus cremagnola maximus ille & prudentissim⁹ impetator di-
cere quandoq; inter iocandū cōsuevit ceteros sibi sonos prim
mulierū videri partim pastorum. sed solam tubam fortitū viro
rū esse & ductum. Tum Corradinus ad Thebaldū aspiciens.
ad ista inquit ipse respōde. qui multa in hesternō cōuiuio & au-
disti de multis illis vestris & locutus es. q̄q; multa grēce. Ne-
scio em̄ quid Epitriti & emiolij & alia nōnulla hmōi noīa ptu-
listis. quasi inter grēcos nobis & nō apud latinos sermo habe-
retur. Ad qđ ille dictū hilari fronte (vt lolet) Nolo inquit dicēti
Guarnerio (quē oēs de rebus pulcherrimis differētē libētissi-
me audimus) impedimēto esse: facile em̄ ostēdere quē de musi-
cis heri locuti sumus & instrumentis & rebus nullā in ptē fuisse
se absurda. Nā & epitritū poteramus latine sesquiterciū & He-
miolium sesquialterum noīare. Sed qm̄ hmōi noīa vt alia quæ-
dam permulta iam pridē tuta cōsuetudine apud latinos rece-
pta sunt: & illis & alijs grēcis p latinis vti neq; antea fugerūt
neq; fugiendū existiماuim⁹: nisi forte & fama & fero (qm̄ a grē-
ca sint) vti nos min⁹ deceat. cū nrā quoq; hmōi verba huius
quę eadē seruet q̄ fama & fero huiusmodi. vti nūc Guarneriū
lōge malim audire. nā de multis alijs ridebo cum voles. per-
ge igit̄ Guarneri & qđ de libero pogiāno gymnoseplasti-
que cepis nobis absolue. Poge nūc Guarnerius tubdidit & pogi-
giānā oēm aut vino. cū aut obliuione siciliuonib⁹ & gurgus-
tio differēdā paratū. qđ cōcedo. Nulli de Libero sermo est q
urbanus nō minus q̄ bellicis artibus vsus vniueris Indię præ-

LIBER SECVNDVS.

duodecim mēſibus addētes/quo quidē pacto annuū circulū ab ſoluunt. Neque mēſes iter calaris agunt nec dies ſubducūt. de ſolis vero lunę q̄ defectibus ſubtilē pferunt rōnem ac de his q̄ futura ſint multo ante declarāt. Nec erraſſe vnq̄ exiſtimantur qbus de reb⁹ ſingillatim aliqd p̄dixerint. Affirmāt etiā ab ſe literas primum inuētas & cū ſpeculeſiōes arihtmetica. geometricalque: tum leges optimas artesque pmultas. Et ne id q̄ dē mirum cū tāta ſit eorū antiq̄tas vt ſint q̄ chaldeos babiloni os egyptiorū coloniā velint. Tum Corradinus de chaldeis inq̄t reſpōdebo ipſe fortāſſe poſtea: verū interim nō poſſum nō mirari quid tātope egyptios laudes cum vel egypt⁹ ipſa videantur gręcis antiq̄tate cedere/qua iſtud Corradine cōiectura p̄bas? Qm̄ egypt⁹ Guarneri nomen duxiſſe credis eo egypto danaī fratre quē gręcū fuiſſe cōſtat. Et italia inquit Guarneri⁹ ab italo rege & nra hęc Lōgobardia a lōgobardis eſt appellata Neque tamē italus in italiā lras nec ad nos longobardi nouum aliqd diſcipline genus attulerunt. Nā haud tibi vnq̄ egyptij conſeſſerunt ſe a gręco vilo noiatos ſed ab indigena potius & ſuo aiūt Memphin puellā regiā quē vrbi mēphi a ſuo noiē nomē dedit amatā a Nilo qui verſus in tauz illā cōpreſſiſſet ex eo filium genuiſſe. nominē egyptum qui qm̄ humanitate iuſticia ac magnideētia aliſque pluribus eximiſſque virtutibus reges ſuperiores anteſſet hunc eſt tandē apud ſubditos honorem conſecutus. vt ab eius nomine vniuerſa egyptus nominari voluerint: quāq̄ etiā ſūt qui flumini ipſum prius. qui Nilus nūc vocetur egyptum. vocatum tradant/ Nilum em̄ ab nileo rege appellatū. Nā gręci q̄ poſſint afferre coniecturā ſuę huius inuentionis. qui vel literas aliunde acceperunt? Et ab quibuſnam inquit Corradinus. nonne a Palamede & ipſo gręco. A pl̄centis ſane. nam Palamedes ad decem & ſeptem quos acceperat tris illas craſſas addidit. *Παλ. Α. Δ.* Ch. Nam X. hoc eſt x. & ſi ab eodem quidam inuēt inquit iſtima. in tñ ſeſtore cū his/ qui eque hui⁹ inuentionē p̄ vltimore Samio deſcunt. Atq; nō. y. & z. ſolum: ſed reliquos quoq; literarū q̄ p̄ ſe nas illas decē & ſeptrē & repert. *Α. Β. Γ. Δ. Ε. Ζ. Η. Θ. Ι. Κ. Λ. Μ. Ν. Ξ. Ο. Π. Ρ. Σ. Τ. Υ. Φ. Χ. Ψ. Ω.* & addit. Nam *Α. Β. Γ. Δ. Ε. Ζ. Η. Θ. Ι. Κ. Λ. Μ. Ν. Ξ. Ο. Π. Ρ. Σ. Τ. Υ. Φ. Χ. Ψ. Ω.* vniſſimos quos gręci vel phin. *Α. Β. Γ. Δ. Ε. Ζ. Η. Θ. Ι. Κ. Λ. Μ. Ν. Ξ. Ο. Π. Ρ. Σ. Τ. Υ. Φ. Χ. Ψ. Ω.* nos vel p̄ctas *Α. Β. Γ. Δ. Ε. Ζ. Η. Θ. Ι. Κ. Λ. Μ. Ν. Ξ. Ο. Π. Ρ. Σ. Τ. Υ. Φ. Χ. Ψ. Ω.* poſſunt

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI

duos legimus Museū atheniēsem & Linū thebanū. Et de mus-
seo quid certi afferāt vcl eo patet. qđ hūc alij Eumolpi patrem
aliū filiū pdiderūt. Eumolpiā vero epicū illū fuisse ab cuius no-
mine Eumolpide sunt apud athenienses appellati. Et eūdem
hūc nōnulli Orphei auditorē habitū referunt ac Pythijs in lus-
dis tulisse victorię palmā. Etenim poetas p id tps in lira peri-
culū facere de se solitos. Scripsisse aut archana cereis sacra &
aduentū ad Celū & eam quā filias edocuit/mysteriorū preces-
ptionem.& hęc quidē oia versibus tribus milibus scripsisse/qđ
idcirco dicta sunt chiroscopica: quoniā de magistratibus delin-
gendis atq; designādis cōsideratius consultādū eē accuratius
que ostēderetur: ad hęc librū vnū pedestri oratione: sunt etiā q
Museū nō Eumolpi sed Antiphemī & Elene filiū dicāt oundē
que eleusiniū: antiphemū vero Euphemī filiū Ecphantēq; nes-
potē illius quē Certion is genuit qui supat⁹ est ab Theseo: fuis-
seq; multo antiquiorem Orpheo: floruisse enim tēporib⁹ secū-
di Cecropis: scripsisseq; Eumolpo filio admonitiones atq; pre-
cepta quēdā versibus quatuor milibus & alia plurima: alij tra-
dunt Muleum fuisse thebanū patre tamē Thrace Thamira ex
hedonis vrbe drissae & auo phitanome: quē quidem Museū
etli diu ante res troianas fuisse constat vt pote q etatibus sepe-
tem aut saltē quatuor antecessit Homerū quid cū egyptiorum
ēternitate vt ita dixerim conferēdū putemus: Fuit aut hic epi-
cus scripsitq; & carmina & cantiones: inuēto pretere a muleū
quendā pphetiū qui quis habit⁹ inter epicos & ipse fuerit poe-
ta minime vulgaris: tñ quoniam eius scripta ad Eumenem et
Attaliū memorātur nihil est qđ cum tanta illa vetustate contē-
dat. Quocūq; autē pte: quacūq; patria fuerit museū aliqū apđ
grēcos in philosophia excelluisse tum alij plures tum Liliās
maxor affirmat in eā oratione qua Mixide accusatiōni: rñsum
est. & hūc filios reor. pphos Museū atq; Heliodū: nec desūt
qui dicāt primū Lamia⁹ & de origine deorū scripsisse apud
grēcos Iphigrāq; inue⁹ & dēq; dixisse & ex vno oriri oia &
in alijs rebus: nā qđ illi nū spectat p breue dictū est: vulg-
ris est aliter grēcos cōmuniq; opinio Linum apud theba-
nos pphē audiri⁹ pphē Te. hūc aut Mercurio Vraniq; natum:

LIBER SECVNDVS.

de mundi creatione: de solis luneque meatu: de animalium ac fructuum generatiōe scripsisse & eius operis initium huiusmodi fuisse. Tempus erat quo cuncta simul natura creauit. quē secutus Anaxagoras clazomenius acutus ille spectatusq; philologus. omnis res ait simul factas esse/venisse autē mētē easque formasse. Quidā vero & hīj qdē viri nequaquā idoçi tradūt. thesbanū linū lōge iuniorē fuisse. sed qui cū vetustissim⁹ tū excellētissimus fuerit ei priam fuisse chalcidia: q; Vraniam mēe natus. nā patrē aliq; Mercuriū aliq; Anphimachū pdidit. musē lyricę auctor traditur. & lras quas e phoenicijs primus ad gręcos trās tulerant herculē docuit. qū plures volunt nō eū tulisse primum lras. sed illas accepisse ex Cadmo agenoris filio: quas herculē deinde tradiderit & Orpheo & Pronapidi. plerisque etiā legimus q; eundē Linū Terspicore & apollinus filiū dicant. qd̄ eo videt absurdū quod illū in Euboea sagittis iter emptū ab apolline fabulent. Quosunque velint vel poetas vel mulicos gręci pferāt nunq; tū efficiēt neq; gręci ipsi etiā Thraces: q; hac tē pestate se maxime ppter nouā romā gręci sapientia gloriānt vt philosophię primordia alterutris sibi canda esse conuincāt Tum axeretus. Num istua tortasse ppter orphēū Thraces dicunt. Nam quē aliū habēt antiquiorē Narrabis tu sane de orpheo Guarnerius respondit. Ego em loquar de Zamolxi quē ipm Thraca in barbaricis legibus scripsit Hellanicus. arcana sacra eos docuisse: & Getas qui Thraciā incolerent: dixisseque nunq; fore vt aut ip̄e aut quos secū haberet mortē paterentur. sed bonis potius cunctis habundaret: quē loquēs subterraneū domiciliū aduersus nimbos ac pcellas edificauit. vbi cum ex thracū repente cōspectu surripuisset sese. vitā agebat. q; deide anno quarto cū mirifice desideraret a Getis. rursus se ostendit. Ac maximā de se fidem apud eos oīs in rebus pstitit. Ac p tradit Minas Saturni filij Getis col. vocantq; Zamolxin. Ad hęc & Thierzi & Cretenses quo Zamolxin colant. Aitūq; morietes vt Zamolxin colunt. ingiare ex hac luce rursus pventuros. Et hęc verba de cetero putant. Itaq; & sacris diu & dapes plurimū cibant p̄ se. ac p̄dunt. sint oīo q; diē obiere. Nec etiā nūc me latet fuisse Zamolxin quendam

CONVIVIORVM .F. PHILELPHI

genere Sythā quē pythagore seruū perhibent. Is em̄ postea q̄
 libertate demū donat⁹ est reuersus in patriā quā in Italia phi-
 losophiam didicisset eam tradēs Scythis/docere cepit de im-
 mortalitate animoꝝ. verū hi oēs & quotquot sunt alij quid ha-
 bent quod ad egyptioꝝ antiquitatē afferre queant. qui vulcanū
 Nili filium (in quē ipsum philosophiē inuentionē referōt) ante
 cessisse volūt Alexandrū magnū annis octo & quadraginta mi-
 libus octingentis sexaginta tribus. quo quidē temporū curri-
 culo solis defectus trecentos septuaginta tri; lunę vero octin-
 gentos triginta duos obtigisse. mirifice cū egyptij valet cum
 totius philosophiē. Tum qđ omnes situs astroꝝ cognitione ac-
 natura. Imprimiq; huiusmodi omnes defectus altiorū multo
 anteprehēdunt predicuntq;. Verum q̄ inq; Lancelotus rati-
 onem adducūt ad defectus lunę Num ea q̄ pythagoreoꝝ qui-
 dam qui lunę defectū fieri dicūt ex reuerberatione & obieci-
 tū ipsius terre. tū terre obiectus. Dixerūt istud quidē pythagorici
 nō pythagorei qui probant accidere eiusmodi defectū p̄ flam-
 mę tributione q̄ paulatim ordine suo accendit vltq; quo pfectū
 plenilunū absoluerit; ac rursus debita p̄portiōe decreuit ad
 ipm̄ vltq; congressum; p̄ quē extinguit prius. Sed alia est egy-
 ptioꝝ sententia de lunę defectibus & eadē ad modū q̄ nō pla-
 nē mō platonisq; discipulū aristotelē; sed etiā quā qui doctrina
 inter stoicos clauere secutos accepimus. cū demonstrant mē-
 struas lunę latitationes eo fieri; qm̄ meatū habeat vna cū sole
 cuius etiā splendore vndiq; occultetur/ defectus aut. tum ac-
 cidere cū in terre vmbationem inciderit qñ ea. s. inter solē ac
 lunā media fuerit vel lunam potius obiectu suo texerit. sed He-
 ractius inquit Musanus aliter sentit qui ait lunā deficere per
 resolutionē partis scapham representantis: At Anaximenes
 Thebaldus inquit id dicit esse in causa quod hostiolū rotę ob-
 struat nō in dē Berossus mihi subdidit axerctus) locutus vi-
 det. q̄ ob nodū thā causam deficere lunam existimauit qđ ea
 n. pars aduersus nos vertat q̄ igr̄ is est expers/ quibus di-
 ctis cū selenū esset consecutū luridēs Guarnerius leniter vt
 totet me se. inq; an qđ de philosophiē inuentionē egyptijq; di-
 cere. qđ p̄mittendū sit nobis redeundūq; ad cenā. an

LIBER SECVNDVS.

potius psequendū: Immo inquit Corradinus loquere tu mirabilia ista egyptiaca dū nos cenam⁹. Immo inquit Guarnerius quāquidē omne tulit pūctū qui miscuit vtile dolci. pstringam q̄ sunt reliqua intercenandū/ cūq; dicturus iam esset interpellatur a Lanceloto qui diceret mirari se qđ alios esse pythagoreos alios pythagoricos existimare videre. At sūt inqt Guarnerius lane alij. nam qui pythagorā ipm audierunt Pythagorici sunt a posteritate appellati. horum aut discipuli Pythagorei. sed qui alias eam disciplinam adamarūt extrinsecus: didi sunt Pythagoriste Placet lane ista distinctio qđ nō dubito ita istis accidere iterdū vť in alijs multis qđ p̄turbat vsus. sed age dum priusq̄ de egyptijs percurras (nisi molestum est) expone paucis: quid de solis defectibus ijdem teneant Heraclitus em̄ id accidere opinat quoniam vertatur ea pars solis qđ scaphæ similitudinē habet. Ita em̄ conuexitas sursum iacet: de uexitas aut deorsum ad aspectū nostrum. at Guarnerius alia est inquit Lancelote egyptiorum sententia: putant em̄ eiusmodi defectū ex nobis denititate accidere qđ inuisibiliter ad discū sese appulerunt. Sed ipse inquit Alothius in aliā quandā opinionē adducor & eandē plane quā omniū primū Thaletem securū autumant. Nā solis defectū idcirco fieri voluit qm̄ sub ipsum ferat luna tāq̄ sessor. hanc em̄ natura terrestrā esse id qđ intueri licet. at. veluti p̄ speculū disco supposito. Secus sensisse videt inquit Thebaldus Anaximander eiusdē Thaletis & necessarius & discipulus. & successor q̄ solē ideo deficere arbitratus est. qđ illū hostioiū p̄ quod ignis manat obcludatur. Aristarchus em̄ alia rōne vltus locat solē cū his astris qđ errorī non sunt obnoxia. Terrā aut moueri censet circa solarem circulū ac pro inclinacionib⁹ terrę discum vmbra occupari. Quid dicemus inqt Xenophanes Coomphano cū p̄p̄res esse tradidit. & lunas p̄ terreū regionē b̄mā. Quoniam b⁹ tum ep̄a. Qm̄ p̄ aut discū incidit. & terre abscissionē q̄ nra. & nō careat. Leica quasi tota p̄p̄e. in me illū deficere ait. Xenophanes nō p̄p̄e. in me illū deficere ait. tñ videt circulariter. sed iam te interpellat. quibus non stris. tñ⁹ Toreille tuo in te digno filio molestus. & inanus

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

si videtur Guarneriū qđ de philosophiā ceperat ad exitū pda
cere. Recte fecerimus inquit Tertius. Nam ita multa variāq
cōfundimus: vt verear fore q ita nos a Triultio (vt a circe Vlyf
sis socios) alios factos insimulent. Imo inquit Triultius inter
polare equidem cupiehā: intuens plerōsq nostrum frustra di
scubuisse: quippe qui man⁹ epulis nūq detis. Sed minime au
debam grauissimū nostrū vtilissimūq: sermonē impedire pēs
sertim q talis sit qui non pueros modo atq adolescentes: sed
etiam natu grādiōres non exornare minusq vel delectare vel
stabilire possit. Quare ita Guarneriū vnde diuenterat iterum
repetēs. Vulcanū inquit egyptij q Mercurio illi antiquiori: Li
terasq legum lireq inuentorū successit i regnū. philosophię res
pertorem ostēdunt. Is quoniam vnus oīm primus ignem repe
risset egyptijs: & astra ignea esse tenuisset / & p cōiunctiōe tē
peramentorū astroz fieri in terra oia i ignis deus appellat⁹ ex
stimatur / Hūc autē fuisse bellicosissimū ob idq claudū factum
qm accepisset vulnus in pedē: tulisse pterea egyptijs pudiciē
legē vt iusticiē Mercuriū. nā egyptię mulieres vno viro cōtens
te nequaq erat. Et eundē instituisse misticā atq oīm item pri
mū vbi per mystice precis interuentū forcipē ex aere accepis
set. arma e ferro fabricasse tum Agrariā tū etiā Bellica: nam
claua prius in re bellica atq lapide vtabant / diuinos aut ho
nores idcirco meruit: qm cū mystic⁹ simul ac religiosissimus &
bellicis artibus pītissim⁹ fuisset. Cum vñ in primis ignem qđ
modo dicebā inuenisset. huius deinceps successores sacerdos
tes pphetēq fuerunt: is em post Mercurij obitū regnavit die
es mille sex centos octoginta: q conficiunt annos quatuor. mē
ses septē. dies nouem. nōdum em egyptij anni mensurā didice
rant. Itaq diei ambitū annū appellabāt. Ab ipsis aut sacerdos
bus Chaldei qui egyptiorū Colonia fuerūt / siderū discipli
nam accipientes. nā sunt gloriā cōsecuti. Sed ne noster
proxior huiusmodi ratio cōiuij patiat. satis argumenti sit.
multos generis eruditōis ac doctrinē inopes egyptios fuisse
qāvis nuncū e grēcorū vetustissimis sapientissimis iuenias:
q non alio modo discendi & cognoscēdi gratia traiecerit. Sed qđ
primum & pmo absolutissime sapiētiē munus: diuino cultu

LIBER SECVNDVS

qui pietas est ac iusticię sine qua viuere nemo pōt: maxime om-
 nium studebāt: diuinitatē vero (quādoquidē altius ex sese hūa-
 ni ingenij imbecillitas nequibat attolli) soli lunęq; tribuebant
 quorū alter Osirin/ alterā Isin vocāt hoc est puidētū Cui⁹ ocu-
 los multos sit & ātquitatē (id em significat Isis) q̄ idcirco anti-
 qua est appellata qđ eius originē vetustissimā putent & sempī-
 temā. Quod aut sol multioculi nomen acceperit. i. Osiridis nō
 solum factū existimo ppter corpis radios: q̄ quasi oculi in vni-
 uersum mundū diffundunt: sed multo magis ppter mētis intui-
 tum q̄ oīa: quęq; fuerūt quęq; sunt: quęq; in omnē erūt ęternitas
 tem: perenniter ante ęternęq; pspexerit: qđ ipm secutus Ho-
 merus vt arbitror nō indocte cecinit. Sol q̄ cūcta videt quique
 omnio maximus audit. Priscis illis tpibus ęgyptij mūdū suspi-
 cientes: mūdīq; naturā admīātes: & tanq̄ obstupefcentes cum
 interius pspicere nō possent. solē & lunam: eo & primos & sem-
 pīternos deos arbitrati sunt. quomā p illos magnas vtilitates
 afferri hūano generi viderent in omnes anni ptes/ vtpote qđ
 naturā horū astrorū cōduceret plurimū ad rerū omniū vitam:
 cum ex sole sit ignis & spūs. ex ipā autē luna humor & siccitas:
 ex vtroque aut aer. nam ex his oībus & gigni & aliquodcunq;
 tādē viuēdi vim accipit. Itaq; oīne corpus mūdāę naturę ex so-
 le atq; luna confici: horū aut aut esse quinque ptes quas modo
 dicebamus spm ignem siccitatē p̄tērea humorē. demūq; vim
 aeris. Quibus ipis ita cōstare vtriusq; mūdī corpus/ vt hos
 minis corpus: capite manib⁹ pedib⁹ reliquisq; p̄tibus videm⁹:
 ipos vero quinque singulos deos singulis dāt/ spm em eiūsmo-
 di appellāt noīe quali & apud gręcos. Xeus. & apud nos voc īf
 Iupiter. Nos em a iuuādo nomē sumpsimus Illi cōdē dōne a vi-
 uendo qđ spūs aut & illi sup̄ animalis. Itaq; totum oīne patrē
 putant. Qua sententia dicitur illi anē & nō hūmānū p̄ter
 deorū. Ignē vero quē ita ęgyptij p̄ter deos viderēt. Iphie-
 stum. nos vulcanū dicimus. nō quia ignis. sed quia vbiq; p̄ter
 mūque valore ad rerū oīnū & animalū & v̄getū. Sed tenet
 qm̄ veluti vas quod tāta & tanta vis ex illū nō nō p̄ter
 nāt qđ securi gręci. & ita v̄getū & animalū & v̄getū
 poeras terrā ap̄tē. Itē patrē & p̄ter alij & Latini & graeci

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI.

tum Orpheus ostendit qui ait Cunctis terra parēs ceteris ditis
 fama regna. Nostri enim Cererem eadē mente a gerendo terrā
 appellarunt/ Humidā aut naturā veteres oceanum vocaf
 se idē O. phœustestis est: cū de humore ita loquitur. Oceanūq;
 deū semen terthinq; parentē. Nam quod aerem appellarit. atque
 nam nostri mineruā ob vim naturāq; bellandi aut a minuendo
 aut a minando & eam virginē id esse causē duco: quoniam aer
 natura viciari nequeat. Natam vero e iouis capite quoniā mū
 di altissimū locū teneat. Tritogeniam aut Tritoniam nō a gi
 gante quopiam nomināt: neq; a Tritone libtē flumine: neq; qd
 tertia nata sit post dianā & appolinē: nec quia terribilis formā
 dabilisq; sit. nec ob aliā causā appellatā putāt q̄ ex ea quod ter
 in annū aeris naturā mutari videāt vere estate autumno. Soia
 enim egiptus ex omni orbe terrarū hiemen nescit. Glaucoptis
 vero (quē apud nos celiā ē) idcirco appellat eiusmodi sit aeris
 aspectus. tradunt egiptij de hisce & dijs & rebus alia p multa:
 quæ ipse breuitatis gratia missa facio. Rerū autem principū
 materiā esse voluerūt. Vnde postea quattuor elementa dixim;
 ac dicerni atq; animalia quēdā effici dicunt. Nunqd egiptij
 differre aliquid volunt inquit Aloisius principū & elementum
 Nā Thales Milesius; idem esse definiunt. At prudentius inquit
 Guarnerius) ponunt egiptij quos etiam & Plato & Aristoteles
 duo eruditissimi & sapientissimi viri secuti sunt: pbant em eam
 ter se plurimū differre. Nā elementa cōposita esse a principijs
 neq; cōpositionē tribuimus nec effectū: verbi causa elemēta di
 cimus terram aquam aerem ignem: principia vero ideo voca
 mur quoniam nihil habent prius vnde gignatur. Non enim id
 principū esse queat quod gignatur: sed vnde gignatur. Terra
 vero et aqua reliquaq; elementis aliqua priora sunt. ex qbus ea
 sunt genita informis Materia & ipsa species quam nominant.
 Pyroelectrici autē prius. Non igit idē principium & elemētum
 Nihil enim temere loqui conueniunt egiptij q mundo quoq;
 quoniam ponunt orbem & orbem obitumq; accommodant. Tum
 ex ætate nō sum iquei nescitis & stoicos & alios plures idē sē
 inde quod pntos. quā sunt nonnulli qui mūdo nō orbis: sed
 omni figuram dederunt. Verum mundi interitū pleriq; egiptijs

LIBER SECVNDVS

non concedunt nisi forsitan Epicurus qui eo putauit mundū interiturū quia genitus esset: sicut vsu venit in ceteris animantibus ac plātis. Nam & pythagoras & stoici ab deo genitū mundum sunt arbitrati: & qui certe sit mortalitati obnoxius a natura. Sensibilis enim sit necesse est: quāquidē est corpore⁹. Quę quanq̃ ita sunt, nunq̃ tñ fore vt pereat idq; nō natura sed prouidentia perennitatemq; diuina. At Xenophanes inquit Thebaldus, neq; natum voluit mundū nec moriturum, sed immortalē & sempiternum. Acute mihi videt Aristoteles inquit Muzan⁹ subtilissimeq; locutus qui ait si mundus alitur patietur etiā interiturum: sed nullus indiget altionis. Quare sempiternus futurus est: At ait idem Aristoteles Aloisius subdidit, eā mūdi partem quę est sub luna & vbi vicina terre vitiatur talem eē quę pati possit. Discipulo Aristoteli inquit Corradinus respōdeat doctor Plato qui quāuis alatur mundus: hunc tamen interiturū negat quippe qui non aliunde sed ipse sibi ex eo quod vicissim perit, altionē prębeat. An somnia narrasse Philolaus existimet inquit Axeretus qui mundi cladē duplicem esse dixit: alteram e cęlo ruente igni: alterā ex aqua Lunari per aeris turbis nem solidi illius quidē ac fuli: quorum ipsorum euaporationes mundi sint alimenta. Tum Franchinus castellio quantū videor intelligere Philolaus iste neq; ab egiptorū discrepat & cū nostra hoc est Christiana philosophia (quę sola indubitata ac vera sapientia est plurimū consonat: modo quę pręteriere nō futura crediderit. Diluuiū enim pręterisse omnes scitis, futurū autem per ignem excidium rerū mūdānarū quottidie vulgo & auditis & creditis. Verum quoniam iam prope aduēspascit, & quę ad egiptiorum philosophiam spectabant Guarnerius gentilis meus nō diligētius minus quā ceteri explicauit. Nam de inuentione querebat. Nō de omni sapientia studio quod nō conuiuij sed multorū dierū ac nequidē computationē expectat, omīssis reliquis aut in aliud cōmodius tempus reiectis, perhibenter in pręsentia audierim quid de animo senterint. Imo mortalem ne animum an fortasse mortalem esse crediderint. Animum (Guarnerius inquit) egiptij cui⁹ natus non ex aere sed hoc est ex purissimo cęli simplici; ardore eē putauerint: quoniam

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

talē oīno eternumq; posuere: quicq; e corpore post constitutum
 temp⁹ in aliud migraret corpus certo quodā et ordine & lege
 quā ipsam opintonem Pythagoras ab egyptijs sacerdotibus
 edoctus in Italiā secum aduexit: eamq; nō pbavit solū. verum
 etiā auxit atque exornauit. Satis si videtur de egyptijs. Inquit
 Franchinus. libenter esū audiam de Orpheo cuius nomē apd
 veteres splendidissimū fuisse persepe lego cū apud alios: tum
 in sacris libris. Hic Guarnerius inquit tua axerete hęc est pro
 uincia. Immo tua inquit ille qui nosti omnia qui nos tua iuui-
 tate mirabilique doctrina & delectas & nutris. Videris tu qui
 dem (inquit Corradin⁹) iam metuisse nescio quid/q paulo an-
 te videbaris tam ferox cū de Orpheo sermonē inieceras. itaq;
 recte feceris si quod ultro recepitū iam tandē exoluas. turpe ē
 eū timere te. Mene? Quantum inteiligo nō sum tibi satis co-
 gnitus. Nam q potentissimos reges/ornatissimas classes/ fir-
 missimos robustissimosque exercebat nō metuerim: de Orpheo
 ne verba facere primefcam? Sed fatebor tibi plane quamohrē
 min⁹ audacter huiusmodi sermonem capessēbā/ mouebat me
 primū eloquētia Guarnerij quē dicentē deum aliquē videor au-
 dire. Deinde ipse Orpheus: quē etsi oēs ppe oīn gentium et
 tes in omni disciplinarū oīm genere admiratē sunt/ qui tamen
 curasue fuerit adeo propter egregiam (vt opinor) lūmi hoīs ex-
 cellentiā & dubiū & incertū est (id quod de Homero quoq; vide-
 mus accidisse) vt existimare visus sit Aristoteles illum nūq; fuisse.
 Quem eū Orpheū crediderimus. Num eū quo apd Thra-
 cas regnante tributarios phrygas Amazonas reddideret? Ma-
 gnus is profecto vir fuit & apud oēs gentes atque nationes ad-
 mirationi vehementer habitus. An illū potius aut Arcada aut
 Ciconeum ex Thraciē Bisaleia quem Troiano bello antiquior
 non duobus seculis antecessisse Homerum tradunt. Fuit enim
 is Epicus atq; libris quidem Scripsitq; & fabularum artē
 et epigrammata & hymnos. Nam Odrisium Orpheum i quem
 non ita quod in referuntur/ testatur Dionysium fuisse nunq;
 hunc autē Orpheum in quendam asserunt patria Libetrīs
 sub Thraciē sub proximo Macedoniē monte Picta. natum
 patre Oeagrio & matre Calliope: At Oeagriū ab Athlante

LIBER SECVNDVS.

te ex Alcione filia quitū fuisse: vixisse autē etates nouē aut etiā vndecim (vt quidam pbāt) qui bellū Troianū saeculis vndecim precesserit. Is autē fuit auditor Lini scripsitque p multa vt Trasmalos sacros sermones libris quattuor & viginti. oracula: arcanas sacras: crateras: salutaria: descensum ad inferos: peplū redite Astronomi iā hymnos: corymbaticum cū physica. Afferuntur preterea alia p multa scripta sapiēter & docte quae a nōnullis existimant adulterina/quippe quae partim Theognito thessalo et Cecropi pythagoreo: partim Tymoclio Siracusano & Persino melesio: partim itē Nitie eleatē: alia Brōtino: & alia alijs ascribantur. Nam liberalia ab eodem Orpheo scripta omnes pbe consentiunt. Quae nam inquit Lancelotus liberalia nominas: num q̄ veteres Romani Bachanalia? Voco quidem liberalia quae dicuntur a grēcis Dionysiaca. Liber eū est Dionysius. nā bacchanalia veluti per contumeliā a baccho nominata sunt. Sed quare nos liberum vocamus subdidit Muzanus. An quoniam libere homines loqui faciat? Sane est vt dicis. Respondit Axeretus: aut etiam quia liberauit exercitum pestilentia apud Indos: id quod modo memoriter acvere Guarnerius exposuit. Sed ne quod ceperam dicere omittam. habuerunt etiam siculi Orpheum & eum quidem epicum ex Camarina: cuius item esse contentum descensum ad inferos. At Italiae reum imperatrix et domina: cui omnīū cesserit: vt enim taceam pythagoram cui nemine n ex omni antiquitate anteponendum video. Fuit apud Italos Orpheus crotoniates ipse itidē epicus: quē Pisistrati athenarū tyranni fam. iarit ite vsum Asclepiades refert. scripsisse quae decriterias. & eundē ea alia prope innūerabilia diuini sui ingenij atque sapiētie monimēta reliquisse. tum vel i primis argonautica: quae pythagoreo quoque Cecropi a quibusdā dantur. Atqui pspiciū est (qua rēpestare summa erat apud athenienses iudicibus potestas data soluto atheniensū rege) Orpheū sapiētie virtutis quae prestātia plīmū clariūssimū ite. norūque pūmū habitū nā & de cognitione diuinitatis ferunt libri ab ijs editi: & multa de mūdi origine atque ornatu: multa de creaturae hoīs: multa etiā de trinitate ipa: quā tribus nobis consilio luce vita cōplexus est disputata diuinitas: haec vix nocuus est

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

Axeretus. cum solum moueri adeo cepit vt & mēsa & discōm-
bētes saltare viderētur: fuerūtq; fortasse qui timuissent. nisi cæ-
na in hortis sub diuo parata esset. vbi iminere nihil poterat pe-
ricli. Quare posteaq; desiderat teeremotus subito vt sit. Vereor
inquit Tertius ne tāta sit mēdaciorū vis de ista vestra philoso-
phia vt terra iam grauis ac tumēs ea ferre nequiuērit. Itaque
tancū oneris vel peperit vel euomuit. Nos inquit Axeretus ex-
ponimus audita quēq; veteres vel latini vel grēci scripta reli-
querūt. Tu si quid habes certius narra nobis. Nā terrā mo-
ueri nō miraculo sed natura cū alijs plures. tū & Thales & De-
mocritus declarāt qui docēt terremotus causam aquā esse. Q d
mox excipiēs vnus ex Tubicinibus q iā seorsum cēnati simul
cū tibicinibus corā astabāt. Ita est inquit sapientissime Axere-
te vt dicis. nos em̄ oēs vīno mero nō diluto delectamur. quare
quicquid limōi appositū nobis est terremotu bidēdū dedimus
quod ipa etiam ferre nō valens turbata est atq; cōtremuit me-
tuens (vt existimo) aquam intercutem. Ad quod dictū cū risi-
sent oēs. inquit Guarnerius vnde admodū & exiliter cām ter-
remotus duo isti quos attulisti Axerete Thales & Democrit⁹
reddiderūt. Nā mihi Anaximenes magis placet qui ariditatē
raritatēq; terrę quo terra moueretur in causa esse duxit. Nam
earū alterā siccitates. alterā imbres gignūt. At Epicurus inqt
Tbealdus fieri posse opinatur vt terra sursum pulsata & velu-
ti subuerberata ab crassitudine aeris subiecti qui aquosus sit
moueas. Fieri item posse vt quoniā ea infimis partibus caueis
nosa sit a disseminato dispersoq; spiritu qui in antra subterra-
nea & cōcauitates incidit agitetur. Sed quare inquit Aloisius
nō credimus Platoni. qui ait motionem omnē fieri sex modis.
suntum deorsum. dextrorsum sinistrorsum. anterius posterius.
Sed horum sex modorū terra moueri nullo pōt: quę vndiq; infi-
mū locū tenet. Itaq; eam immobilem manere vult. habentem
egregiū nihil quod magis feratur sed eius aliquos locos ob ras-
ritatem agitari. Ne Parmenides quem Democritus fertur ses-
cisse. plurimū delectat inquit Muzanus: q terram dicit quoniā
ex omni parte equaliter distet manere veluti in expēdio/qui pe-
re cui e iusa de his cur huc magisq; illuc repat. Quāobrem quati

LIB FR SECVNDVS.

illam qdem nō autem moueri. Audiui etiam inquit Corradin⁹
 existimasse Anaximenen/terram oblatitudinē insidere aerī:
 quibusdam etiam visum eam positam super aqua quēadmodum
 latiora quēdam tabulasq; videmus ac ppter ea moueri. Nō ins-
 docte Metrodorus sensisse mihi videtur inquit Frāchinus cū
 ait nullū corpus pprio in loco moueri. nisi ab quopīā vī vrgeat
 vel trahatur secundū operationā: proinde ne terram qdē (vtpo-
 te quod iaceat) naturaliter moueri: sed aliquos eius locos alijs
 se coniungere. Neq; displicent tamen Stoici q dicunt terrēmo-
 tu n esse terrę humiditatem in aerem discretam atq; exciden-
 tem Et quis multa dicantur ab Anaxagora: plura itē ab Aristo-
 tele quare terra quatiatur atq; agitetur/ego tamē non possum
 nō mihi pīuadere aliā plerūq; causam esse occultā nobis pspī-
 cuā deo/q sepe nos monet hmōi terrorib⁹ quo eternis nos su-
 plicijs nō faciamus obnoxios. Sed hec fortasse nō cōuiuij sunt
 et ioci: sed maioris cuiusdā & grauioris studij. Itaq; ne inept⁹
 ab vobis fortasse iudicer mihi ipe moderabor: q̄q̄ nihil est qd
 libentius aut audiam aut loquar quam de deo qui solus nostra
 felicitas est. Et recte tu qdem inquit Muzanus. Quis em̄ adeo
 sit animi atq; mentis inops: q se felicem vel esse vel fore arbit-
 retur si deo vacauerit: ad quem nostra omnia tanquā ad finem
 referenda sint. Et profecto nisi nos metipsos valde diligamus
 vel oderimus potius. facile possumus: cum nos collegerimus rē
 ipsam omnem assequi atq; cognoscere. Et quo nam pacto in-
 quit Franchinus. Nō enim facilis quēdam prouincia sit seips-
 um nosse id quod veteres philosophi oēs pro miraculo vsurpa-
 re soliti sunt. Nonne inquit Muzanus cū velimus cogitādo ab
 inferioribus ad superiora ascendere: prius nobis sensus occur-
 rat: deinde imaginatio: tertio loco ratio: postea intellect⁹. & hinc
 cōsequēs intelligentia. In supremo aut sapiētia. Cuius est vlti-
 eis inquit Frāchinus. Teq; ita loqui & sentire plurimū gaudes
 nā summa sapiētia est ipse deus: ad quē nō dūticile homo pue-
 niat: si suā in huiusce vitę nebula sapiētiam mouerit: que illud
 mea sentētia nihil est quā ea omniū quā greci tum Platonem
 tu n Theosebiam vocāt. nos aut pietatē. hoc est dei cultū & hoc
 mihi sane idubitata & veravidei philosophia: de ea pīetate q

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

gentiles illi vel dixissent quicquam vel cogitassent/eos profe-
cto non sapientię studiosos sed plane sapientes/appellēdos tes-
tendosque putarem. At illi mihi crede nullam sapientiam tes-
tebant. Ea enim querebant quę vel inutilia erant vel minime
necessaria deū autem ignorabant. Quare quo plures sunt qui
sibi sapientię inuentionem vēdicant eo est maior impudentiū
numerus. Nam neque me fugit oēs nobilissimas nationes huius-
modi sibi gloriam pro viribus aucupare atque vsurpare: vt
reliquos em̄ conticescam. Eandē quoque phoenices sibi: ean-
dem sibi Libies laudē assumunt/quorum alteri Ochus: alte-
ri Atlantem cōcinunt. Fuit autē ochus cum aliorū syderum ins-
pēctor diligentissimus tū parū Cynosurę (Qua duce noctur-
na vt inquit Aratus fidunt phoenices in alto) acurus inuentor.
Atlas vero cum de tota mundi machina narurę differet et
fingitur a poetis terrā ac cēlum sustinuisse humeris: cui nimio
pondere laboranti propterea volunt herculem successisse/ qm̄
hic post eius obitum in philosophia claruerit. Quid mirum est
(inquit Aloisus) si (cum de re nō admodū eximia soler) de phi-
losophię inuentione/qua nihil humano generi aut cōducibilis
us uul pulchrius aut etiam iocundius ad immortalē deo presta-
ri potuit)& contendunt multi:& eā sibi laudē vendicare maxi-
me omniū optant. Quandoquidem Scythę etiam ipsi de huius-
modi munere cū toto terrarū orbe disceptare quasi res ferro
nō ratione agant minime dubitent. Et quos non Cyrus: non
Alexander. nō romant ipsi rerū omniū dominis: nulla
vnquā vis (pręter vnū modo massagetam Thomyrin qui nō mi-
nus versutia & calliditate quā maximo omniū post Xerxē mu-
nitissimoque exercitu non modo magna ex parte Europā: sed
totam prole Atam suo ip̄erio subegisset) nulla inq̄ vis alia su-
pererat: ipsi philosophię vir atque magnitudo superauit ac vi-
cit. Volunt esse primos esse omniū quę animi duriciem atq̄
acerrimitatem philosophia flexerit & ad maturitatē quandā sua
virtutēque moluerit. Nā & Abarim apud se & anachasin ex-
celluisse. Atqui Anacharsis Gniri filius, claruit Croesi regis
temporibus. Is leges scythiacas scripsit versu, scripsit etiam
scythicas conuinate. Extantque adhuc pleręq̄ eius epistolę: quis

LIBER SECVNDVS

quibus hominis vel magnitudo vel grauitas dilucide dignoscitur. Tradunt quę nonnulli & anchorā ab eodē & rotam figulorū inuentam. Perijt autē infidijs domesticis p Cadinā fratrem regem Scytharum: cum sacrificaret vel metu vel inuidia interēptus: At abaris Seuthi filius quanto in honore ac veneratiōe fuerit nō modo apud hyperboreos & Scythias omnis: sed etiā apud reliquas nationes. cum alia permulta argumento sunt. tū immanis illius tyranni phalaridis epistolā pline liquidoq; ob ostendit. Ita enim scripsit Phalaris abaridi salutē. Audio te ex hyperboreis quo spectatos illustrisq; viros aspiceres locos nostros petiisse cōsuetudine autē sumptum pythagorę philosophi Stesichoriq; poetę: tum aliorū quorūdā eruditōrū venerabilūq; grecorū. Ac multū ex ipis ad eam quā tenebas disciplinā accutū: quę rere etiā pluribus cōgredi quo ea quę nescis itueare. Itaq; si meę te calumnię anticiparūt ac me talem cē arbitrarīs qualis ab calūniatoribus replentor sentētia moueri haud facile possis. Quod si veritatē pro recto iudicio exq̄sieris: apud oēs hoīes & maxime apud sapiētes viros veni atq; vtere familiaritate mea vt alij multi memoratu digni. Nā cū piculū feceris. tum alijs oibus in rebus meliorē me grauiorēq; cognosces tum etiā (si audacter loqui fas sit) humaniorē quā pro huiusce plentis fortunę statu. Qui autē hęc gerit ac gubernat phalarim eorū nemini scdm̄ intelliges: quos his in rebus etiā atq; etiā admirātur. Perpulchre sane phalaris ad abarim inquit Lācelotus & pliberaliter. At ego minime hūc eloquētia tātū valuisse acceperā. At fuit vir ille eloquētissim⁹ mi frater & hoīm doctissimorū obseruatissimus cui quidē rei Stesichori & Epicharini familiaritas locupletissimo testimonio esse pōt. Sed pdura est et pacerba fors tyrānidis quę vlt̄ bonū & equū virū depiuit. plerūq; agitq; trāuersum. Verū Abaris quid rādūt accessit ne ad phalarin an id minus? Nequaquā accessit inquit Abaris quā se gessit seueriorē. Ita enim respondit Abaris phalaridi tyranno. Ingenium ostendisti contumelię ignūq; cenocharum. At autē non te mulier: nō vir pepit sed immortis teena truit. At immortēque sus. Facis em̄ oīa vt omnia item virtutibus: omnia opatione praua atq; atrocitate. Itaq; noli vocare Abarim vlt̄ opationē

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI

urbem Agrigentiam. aliena enim ab me sunt nex & excandescencia malaque ignorantia. Quod si audaciter domumvis tuam petam? utere grecis legibus. Et ita me ad tuum larem invita & manibus expiatis & animo erga tuos omnis ciues & hospites: hoc si minus facturus es. valere Abaris dicit tibi. Is autem ille est abaris quem qua tempestate vniuersus terrarum orbis pestilentia esset correptus. & ex hyperboreis. Athenas legatum venisse memorant. grecis enim & barbaris oraculum apollo reddidit. tum id morbi cessaturum cum Athenienses per omnibus supplicationes fecerint. Verum quibus temporibus legatus venerit. non satis compertum est. nam alij quinquagesima tertia olimpiade id factum prodiderunt. Alij vigesima prima. Hippostratus. olimpiade tertia Pindarus etate Croesi regis accidisse id asserit. Et quid nam Abaris iste philosophatus est inquit Muzanus. mandauit ne quicquam literarum monimentis: Maxime inquit Aloisius. Scripsit enim oracula quae Scythica dicta sunt. Scripsit nuptias Ebri fluminis. Scripsit expiationes: Scripsit de origine deorum. Et haec omnia soluta oratione Verum autem: Apollinis ad hyperboreos accessum. hunc ab apollo sagittam accepisse fabulantur volasseque grecia ad hyperboreos. At isti hyperborei quos nobis commemoras inquit Muzanus illi ne sunt ab quibus adeo parum lunam abesse volunt. ut perspicue cuiusmodi sit appareat: Ego de Abari dicturum me significauimus non de luna. de cuius ab terra distantia temere quicquam dicere stultum sit. praesertim cum neque hyperboreorum insulam unquam viderimus: nec ullam scythiae regionem: sed Blasius hic fortasse se possit prestare quod quaeris. Tum axeretus possum equidem Aloisi ut dicis. Nam & vidi insulam quae non est minor Sicilia. & eo in loco annos tres egi. Iacet enim in mari oceano ad septentrionem longe ultra solum celticam e regione quae quoniam supra boream longe sit polita idcirco ad hyperboreis incolae dicuntur. Exstat autem apud eos in hanc usque tempestatem magnificum apollinis templum figura orbiculari Incolae vero student plerique omnes Cytaristice maxime. conueniuntque frequentissime in templum pro quodam vetere instituto conuocantes ad cytharam apollinis laudes. sunt autem grecis mirifice affecti potissimumque Home-

LIBER SECVNDVS.

ro cuius Iliada canunt vulgo ne !gracæ quidem intelligentes .

Athenienses ac delios maxime diligunt. Idq; a p̄scis vsq; tēporibus. Aiuntq; nonnullos olim gr̄cos & illustres & magnos ad se traiecisse: ac vota p̄ciolissima soluisse gr̄cis in scripta literis: & eodē modo abarim istū quē modo narrabas descēdisse in gr̄ciā. Est autē ea īsula feracissima celoq; clemētissimo adeo vt quotānis eosdē fruct⁹ bis efferat. Qd autē ad lunā attinet. Ea per parū prorsus abest a terra & qđ ab oībus luce clarius videri pōt eminētias quaidā terrestres in se cōtinet. Tū Guarnerius mirū est axerete qđ narras: & ita mirū vt nisi is esses quē noui veritatis grauitatisq; cultorē nunq̄ induci possem quin crederē iocari te. Imo inquit serio loquor nō ioco. id qđ facile compias si ad hypboreos ip̄os traieceris. Istud quidē facile factū fuerit verū malo q̄ abs te memorātur credere q̄ intelligere. sed scire admodū cupiā quātū ex ijs memineris q̄ aut vidisti aut audisti cuiusmodi sit lunę sub̄stātia: quę magnitudor q̄ figurar. Nā hac ip̄a de sole hesternō cōuiuiō apud Rēbaldum disputata audio. Ita est Thebaldus subdidit vt dicis Guarneri. Quare si qđ certi de luna axeretus afferre pōt. plibēter ip̄e etiā audierim: Loquar sane rñdit Axaret⁹ audita. Nā sole magis soleo q̄ luna ac lunariis delectari. Sed putāt hypborei lunā esse firmamentū ignitum qđ & cāpos cōtineat & montes & vallis. Quantum intelligere possum inquit Thebaldus. Anaxagoras atq; Democrītus vel ad hypboreos cōcesserūt vel hypboreū aliquē audierūt Nā de lunę sub̄stātia eadem verba proferunt. Sed quid de heraclito dicemus qui lunā vult esse terrā nebula contentā. Etenim Pythagoras ille samnius lunę corpus esse putat igneę forme: quod etiā Plato videt sentire cū lunā cōstare dicit igni plurimo. At stoici inquit Corradinus lunam & igni & aere mixtā opinant. Non idē Xenophanes sentit subdidit. Læciotus qđ nūbem arbitrat strictā atq; cōpressam. At michi p̄buitur vult inquit Guarneri⁹ locutus Anaximander qđ lunā voluit esse circulū nonies ac decies maiore quā terrā: quod nodum cōtē solis plenū ignis: deficere autē pro versionibus rotę. Tūc cū circulū similē esse carpēti rotę quę curuaturā habet concipiam

CON VIVIORVM. F. PHILELPHI

& vnā expirationem ignis plenā Tū Torell⁹ malim equidem credere meo Aexereto qui eiusmodi esse voluit lunę substantiā/ vt vrbes quoq; & hoies recipere posse videat. Sed qd de illius magnitudine dicem⁹. Si velimus inqt Thebaldus sentire cum Claudio ptolomeo viro sane appime docto & erudito. quātitas totius lunę ambitus/stadia cōplecti^r centum ac decem septem ad septuaginta quatuor milia: additis tñ vnus stadij passibus octoginta vno aut paulo minus. Loquere inquit muzanus vt soles apertius/quo quantū sit id paulo minus omnes intelligāt. Stadium inquit Thebaldus continere volumus passus centum vigintiq; Est enim totius militaris actua pars. Quare si partes stadium in partes decem & septem: acceptis ex eo numero par tibus cum habes tanto minus vno & octogita passib⁹ quos dicebam: quātū tibi reliquū sit vbi diuidas passum vnū in ptes quod modo ponebam decem ac septem/detur enim tibi ad tuum numerum partes quindecim. Itaq; ad integrum passum partes desint duę. Recte tu quidē Muzanus inquit de lunę magnitudine mihi videris loqui. Est enim luna nō mō quā soluerū etiā q̄ terra longe minor id quod ex diametro facile patet Diamet^r enim solis/terre^r diametrum continet quinquies ac semis. Terre autē diameter cōtinet/ Lunę diametrū ter additis etiā quintis duobus. Qua proportionē haud dubie intelligi potest Lunę diametrū contineri a solis diametro decies & octies additis etiā septēdecimis. Quanq̄ sunt qui aliter sentiant. Sane est vt dicis inqt Aexer⁹. Nā stoici hyphoreos secuti vnā dicūt maiore quā terrā vt etiam solē. Immo inquit Muzan⁹ pbat parmentides cleates lunam soli magnitudine respondere/ ab eoq; lucem capere. Sed quod inquit Tertius afferunt vestri isti vel Philolophi vel Astronomi de figura lunę. Num hij etiam in tenebris ambulant. Stoici inquit Thebaldus ponunt lunam orbiculatam vt solem. Ad Empedocles inquit Aloritus eam similem dicit alenore. Sed Heraclitus inquit Corradinus ficit lunam repletā rare figuram scaphę. Isti omnes inquit Clauentius quid plus certi afferrent quam hi qui eam arguē tantum. Vnde si habere imaginem non intelligo. Verum quę lunam dicūt capere a sole iacē & Parmenides & Thales minime

LIBER SECVNDVS

sentiunt cū Anaximandro & Antiphonte: quorū alter p̄pria su
 ne voluit lucē esse/ quāuis eā quodāmodo rariorem: sed Anti-
 phon Atheniēsis cognomēto Logomagirus fulgore proprio lu-
 nā splēdere putat. quē vero illius pars latet eā obscurari acces-
 su atq; appulsu solis vt pote qđ ignis valētor ignē imbecilliorē
 facile obscuret. Id quod in alijs quoq; astris vsu venire aiaduer-
 timus. Nō displicēt istiusmodi rationes inquit Axeretus. Verū
 acutior mihi Heracitus visus est qui soli ac lunę lucē vel lumē
 accidere voluit. Ait enim eiusmodi astra quoniā sint instar sca-
 phę. suscipiantq; humidās exhalationes. his apparentib⁹ vltro
 lucem capere. Solē vero idcirco esse splendidiorē quoniā purio-
 re in aere ferat. At lunam p̄pterea videri obscuriorē quia eius
 meatus sit per densiorē aerem. ac turbatorē. Num istec omnia
 inquit Guido tam pulchra tāq; opulēta & pretiosa & thesauris
 philosophiē depromitis. Maxime inquit Guarnerius. Quare
 etiā tu sapienter feceris si ad ceteras laudes tuas q̄ & pluri-
 me sunt & maxime hanc quoq; eruditionis & sapientiē gloriā
 adiuxeris. Ego ne tam sero discipul⁹ fiam: An id etas mea pa-
 tiatur/ qui decurso stadio iam calcem propemodū calce terrā.
 Viridis tibi Torelle senectus est & acre firmumq; ingeniū. Ita-
 q; facile possis in philosophia. quod & socrates i musicis. & Ca-
 to ille senior in gręcis litteris dicitur grauiā & p̄clara omnia
 non sequi modo. sed etiam consequi. Quod si fortasse publicū
 hoc munus quod & primū est & maximū priuato studio te ob-
 sequi non permiserit. facito saltē vt filioli iste tuus qui tui ē om-
 nimo quā simillimus. nō solū paternę milicię atq; imperij disci-
 plinā teneat. sed multo magis philosophiē: cui ipsi & res mili-
 taris supposita est & aliud quicquid vel dici vel cogitari nobile
 & gloriosum queat. Faciā sane quod mones. in filiū: qñquidē
 etiam ipse istiusmodi ornamētū. & amentitiā cupere videt
 quippe qui quotidie pergīt ad Philosophō audiendū multa p̄re-
 portat q̄ audiens quandoq; solus certe admirari. Itaq; mouet
 feram si vel mei sit dissimilimus talib⁹ modis discipul⁹ q̄
 dicitur qui mea corporis liniamēta omni ex parte representatur
 Vtū oportune quererimvñ hoc accidere Guarneri patet qđ
 alii nos similes. Alij vero dissimiles. Nā quōto sit filio hui⁹

CONVIVIORVM .F. PHILEI PHI

meo mecū similitudo videris oēs. Ego quoq; patris dum viues
ret ita eram similis. vt sola ętas discernens faceret. Quid mul
tis. Ne vlla fieret dissimilitudo mihi quoq; (quod nolem) poda
grā natura dedit cū illo cōmunē & eādē prorsus. Rē inq; Guar
nerius Torelle queris. & pulchrā & a philolophis diu multum
que disputarā: & est pfecto res miranda atque digna studio. Vi
dem⁹ eū quottidie viu venire/ vt alij sunt patrū similes: & id qd
dē non admodū sepe. Nam paucos genuit similes natura parē
tis/ vt minerua loquit apud Homerū. Alij matrum. alij itē alio
rū. Ad quā quidē rem ipl. mirōnes alię atque alię afferunt: Nā
vt ait Parmenides. cū partus dexterā tenet matricis partē/ pa
tribus est similis. Sin autē sinistrā. cum matrū habet similitudi
nem. Empedocles enim similitudines fieri putat. p. ea seminis
fecunditate q̄ vehementiorē vim habet/ dissimilitudines vero
cū calor seminis extenuatus fuerit. At stoici pbant ex vniuer
so & corpore & animo ferri semina. ex quibus similitudines for
mētur/ & quo ad exteriore corporis statū & figurā: & quo ad vi
& naturā interiorē: quē admodū scilicet pictorē aliquē videam⁹
qui a colorum similitudine simile reddat imaginē rei visę. pla
cetiis enim mulierē quoque iacere semen qd si potentius sit q̄
viri partū matris simile fore. Quod si viri temē maiorē vim ha
beat: habiturum eum patris similitudinē aut aui etiā/ aliusue
alicuius antiquioris longe. Itaque intueri nonnunq̄ licet in qui
buldam veluti generatas non corporis solū sed etiā animi vir
tutes superiorē. ac item vicia in alijs parētū iפורum. in alijs eor
um maiorū qui plurib⁹ ante seculis obijissent. Quod de animo
inquit Thebaldus in istiusmodi partu Stoici sentiunt Christia
nus tibi nullus assentiā. At ne quero id qdem: de corpore vero
facile tibi assentiendū putē: nisi cōtra fieri in multis videā. Po
test vt inquit Guarnierius. aut vsu aut casu fieri nō natura. Nam
tum ipsa cōsuetudo nouā quandā naturā inducens & animū nō
nunq̄ mutat & corpus. tum etiam casus quīpiam naturam ppe
omne ad se conuertit. Vt enim docet. Empedocles quod nō pa
rentum sunt aliquibed morū quorūpiam similes: causa esse po
te ipsa in concipiēdo mulieris imaginatio. Mulieres enim
v. de aut imaginibus. aut statuis delectatę sunt easque amant.

LIBER SECVNDVS.

itaque part⁹ reddiderit ear⁹ p⁹ssis. Nā ijdē Stoici mutuas siliu
dines fieri differūt cogitatiois consensu p⁹ imissis fluxib⁹ ac ra
dijs & non secundū simulacra. Sed ego inqt Corradin⁹ malim
credere meo Berna regio qui dicit placuisse doctissimis medi
ocum. part⁹ nasci parētū dissimilis/ fortuna quadā ex eovsque
tempore quando semē & viri & mulieris refrixerit. Quis tamē
de muliebris iactu seminis pleriq; neq; senserint nec sentiant
cū Stoicis: Id quod hesterno apud Rembaldū cōiuiū disputas
tū est. Quid tādē inquit Lancelot⁹ decretū est. In vtrāque partē
inquit Thebaldus. locupletissimorū testiū adducte sententię. Ita
q; decretū omnino nihil. audio tñ Poggiū Bābaltonē istiusmos
di rerū minime ignarū aut iperitū palā asseuerare/ iacere mu
lieres etiā plūquā viros: id quod vsu aduerterit & in Vagia
vxore & in Lucia pellice/ ab quibus multo plus accipere quam
eis dare se solitum asserat/ esseque mulierib⁹ eque ac viris tes
ticulos. vel testes potius qui ita intra ianuā ingredientē obser
uent vt testes quos vir secū adducit itra vestibulū: solent Quid
malū narras arridēs inqt Axeret⁹? Quid neque visum nec aus
ditū nec lectū est vnq; de mulieris testibus nobiscū iocari? At
nolit id quisquā ioco dictū existimare idē tubicen excipiēs sub
didit qui ante paulo in dilutum vinū cauillatus est. Nam & vidi
& tetigi sepe numero mulierum testes qđ si quis factū aut simu
latum putet: licet huic (modo velit) piculū facere. Hic autē cū rī
su cōtinere se nemo posset. inquit Corradin⁹. & qui possit quis
piam piculū faceret/ aut qui tu istiusmodi mōstra vel vidisti vel
tetigisti? Doce queso. nō tā nos reliquos quorū ignis iam maz
gna ex parte extinct⁹ est. quā hunc Thebaldū qui officinā vul
cano locauit suā. Dicā equidē respōdit ille igenue. Nostis cū
me scurā existimari vulgo nō minus q̄ tubicinem/ quā
et Poggius iocis vtar effusiorib⁹/ cōtinent tamen vel
tiā vt sit vel qm insidias latebris merat iungere digitos iha
rathrū: vbi cōtinuo duo testes occurrūt qđ velint etiā iplū in
tra postes iteresse cōtradiant illi testes cōiuncti. Et quo res
nihil hēet fraudis idē q; cōiuncti videri libet. Itaq; nollē quā
existimāz nugarī ēē hac tē Poggiū si eadit qđ nō min⁹ vīu quo
callidi & prudētes efficiamur quā doctriņe subtilitate cognos
ham;

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

uit. Tum Frâchinus, ab inuentione philosophiæ rebusq; claris
simis in nugas sordesque diuertim⁹. Quare si placet de istis sa-
tis supque lâ redeat in viâ oratio. Noli turberis inquit Franz-
chine Terti⁹. Nâ & de inuentione noster habet sermo & seria io-
cis condiëda sunt. habem⁹ inuētore vt vides noue disciplinæ: q̃
eiusmodi est vt in philosophiæ penetratib⁹ cōfederit. Et habe-
mus vt video inuētorē certū. nā reliqua oia q̃ ad hāc sunt mē-
sam disputata incerta admodū ac varia esse animaduerto. Hic
mihi Lybias cōmemorat, ille Thracas. Alij Phenices placent
alij Druidæ. Alij Scythæ Itali cōcedūt nemi. Græcia iactat suos.
& Indi suos: & alij alios. Aegyptij q̃tū itelligere possū se ceter-
is oib⁹ volūt antiquiores nō huiusmodi inuētiōe solū sed etiam
ortu hominū. At qd de magis dicem⁹. Thebaldus inquit: Num
hij huiusmodi inuentionē alteri cuiq̃ cōcesserint: quos ait Ari-
stoteles anteire Egyptios vetustate. Magi em̃ ptarum philoso-
phi duo posuere principia & bonū & malum & numē. Illud Oro-
mazam quo noie Iupiter significatur: hoc Arimanium quē eun-
dem esse quem nos Ditem existimāt. Itea em̃ antiquissimus ille
Zoroastres bonorū malorūq; auctores nominauit: Quos volu-
it alterum esse deum/ quē rerū sensibiliū luci maxime, alterum
vero demonā quē tenebris atq; ignorantie similem diceret. In-
ter vtrumq; aut Mythrā eē. Itaq; Mithrā q̃ solē significat mes-
diatorem apud persas appellari. Cuius sacrificia q̃ affatim ex-
hiberi mos erat atq; militaria tractare nemini licebat, nisi per
quosdā supplicios grad⁹ ita se prius exercuisset, vt & plane reli-
giosus & nulli dolori obnoxio⁹ videret. Atqui hmōi q̃ndā Pers-
e de dijs fabulant^r. volunt Oromazā ex purissima natum luce:
eundemq; sex genuisse deos. primū beniuolentię, secundū verita-
tis: tertium equitatis. Reliquos item numero esse triis, vnū sapi-
entię: alterum auriarū: & honestę voluptatis vitimū. At cōtra
ex atriā ino. quācum ex atra caligine natū tum Gromaze ho-
stem placent sex itē deos emanasse & cōtrarię naturę. & sex il-
lis aduersos. Adduntq; p̃terea Oromazam vbi ter auxisset se:
se tñ abesse a sole vñ a terre quātū a terra solē. Ad hęc celū astris
ornatū & alia vñ ceteris oibus quasi custodē ac p̃spectorem
Sīrūm p̃tecanē. Reliqua vero quattuor ac viginti in deos re-

LIBER SEC VNDVS.

tulisse in vnūq; statuisse. Quod vbi effulsisset qui ex Arimanio creati sunt toridem & ipsi numero eos metu percitos mala bonis admiscuisse. Fatale etiā tempus fore quo Arimanius pestilentie atque famis auctor necessario per hosce pereat omnino atque intereat. Terra autem omni in campestrē equalitatē res dacta/futuram vnā omnīū vitā vnāque remp. beatorū hominū qui neq; lingua inter se nec sermone differant. Nam Eudem⁹ Rhodius quoque futurū ait secundū Magos vt & reuiuiscāt homines sintque immortales. Opinantur etiam magi vt Theopompus est grauissimus testis. singillatim deos/annis tribus milibus alios imperare: alios imperium pati/ Alios vero trib⁹ milibus eosdem bello pugnaque cōtendere. Et ita fore vt alter alterius res rescindat deficiatque tandē Arimani⁹: homines vero foelices beatosque futuros qque nec alimētis egeāt nec vmbra faciant. Eū autē qui hec deus molitus sit. tū quietē acturum foreque otiosum tēpus haud sane multū. Etenim deū quē admodū hominē modice dormire. Quapropter Magi circa deorū cultū in sacrificando & precando versabant. plurimū. Nā & Oromaze instituit Zoroastres preciosa quēdā dona & eadē gratiosa sacrificari oportere. & Arimanio cōtra abominalia & tristia. Nā herbā quandā Omomi appellatā tundentes in mortario infernū ac tenebras inuocabāt. Quā deinde iugulatę lupę lacti admiscētes in locū opacū efferebāt iaciebātque. nāque plantas quoque arbitrantē esse alias boni dei alias mali demonis. Et animalia itidē. Canes enī & aues & terrestres Erinaceos boni dei: sed aquaticos mali esse. Quare a quibus ij necati plurimi essent: summis illos pīnde atque beatos quosdam laudibus efferebant. Vt autē in re diuina pietatē mirifice amplecti videbantur ita non minori curā iusticię studebant. Id quod ex illo Xenophonte socratico singulari sapientię & eloquentię viro in ijs libris intueri licet qui de constitutione & disciplina Cyri inscripti sunt: Preterea delectabantur non mediocriter vari cinādi diuinandique pīna. Ea demū de ijs fuit apud eruditissimos viros iueterata opinio: vt nō modo Gymnolopistas: sed etiā iudeos illos: polleant alacriter. Essentque vel solo nomine ipsi Persę apud omnes homines abiles. At ego inquir

Corradin⁹ persas laudari sapiētię nūq̃ audiui: sed Magos qui
 Magię atq; magicę fraudis auctores ita iter Persas clauerūt:
 vt et Gymnosophitę iter idos & alij apud alios qdā pauci. Ve
 rū Corradine tecus res habet. Qui em apud nros & apud gre
 cos itē Perles nominant: is apd indigenas. Tū magus dicitur:
 tū Maguseus: Zoroastres enim Magus id est Perles omnium
 primus astorum & disciplinę magicę rōnem inuenit quē Osta
 nes secutus est. Deinde Astranapiycus: qui & de alinosz cura
 tione & de iudicandis interpretandisq; somnijs elegātissimos
 libros scripsit. Vereor eqdē Thebalde inquit ille. ne illi omnes
 libri quos elegātissimos vocas aliud nihil saperēt quā alinos
 & sōma: Nā quo pacto tui istius Perle vel Magi etiā si Gobrys
 as ois bazat atq; addideris cū Caldeis & philosophię inuētiōe
 cōtendāt: qui nō de somnijs & alinis sed de oī astroz motu na
 tura ac ratiōe locuti sunt. Nā tuus ille Zoroastres (qui medicis
 nam in Magiā vertit hoc est corporis morbos in animi vitiā)
 huiusmodi quicq; vel repperit vel scripsit: q diu post chaldeoz
 inuenta nugat⁹ est in Persis: Falleris tu pfecto inquit Thebal
 dus (quod tua pace dictū velim) Nam & antiquissimus fuit Zo
 roastres. Floruit em Nini regis tēporib⁹ a quo etiam interem
 ptum pdiderūt & summ⁹ fuit. Astronom⁹ ac philosophus: qui p
 pe qui nō solū eruditiōe Magicā (quā pfitenī quidē multi te
 net autem nemo) primus inuenit. Sed de natura quoq; quattuor
 or contextit libros: de gemmis vero lapillisq; preciosis librum
 vnū: Tū de astroz cōsideratiōe & de effectibus libros quinq;
 Verum quoniā Chaldeū quā Magū malle te mihi admodū vī
 deris audire cupio quid memoratu dignū afferre possis de tua
 ista Chaldaica disciplina. Et si difficilem provinciā mihi mā
 das tamen quoniā iam loqui malim quā cenare Chaldeorū
 sapientiam cōpēdō pcutram. Itaq; in hunc modum Corradin⁹
 cum omnium attentione orsus est. Chaldei qui ex priscais Babi
 lonis fluxere quātū ceteris omnibus philosophis antiquitate
 pcedunt ea res certe argumento est: quod ex quo primū sydera
 videri ne & res mundanas inquirere specularique ceperunt/
 ad Alexandri regis transitum in Asia anni supputantur qua
 dringenta septuaginta annula. Tūm moxanus. sed cum re

LIBER SECVNDVS

su. ne hoc quidem inquit tacebit Parmeno? Nam quo principio
 rem aggredieris? Nondū a mundi creatione habemus annorū
 septem milia & tu nobis philosophatos facis Chaldeos tā mul-
 to ante q̄ mundus esset? Quasi inquit Corradinus aliquanto de-
 bent veriora censerī quę vel egyptij vel Persę de sua sint anti-
 quitate fabulati. q̄ quę Chaldei ex quibus tot prophete ac tā il-
 lustres orti sunt. Ad hęc an ignoras qua tempestate Nebrod il-
 le primus gigas (ex quo reliqui gigantes geniti sunt) edificaret
 turrim/ quam memorans ingentē illā seu vna quāpiam fuerit
 eminentior siue tota ipsa turnita Babylon perisse vniuersā ho-
 minum linguā: factasq; ex vna tam multas. nā ante id temporis
 litterę nō fuere. Primū aut litterarū inuentorē Abrahā fuisse cō-
 cedunt: quem multo post imitatus Moses sacras litteras hebre-
 is tulit: Sunt etiā qui dicāt liguā qua Hebrei eruditius vsi sunt
 ab eodem quoq; Mose inuētam Itaq; si neq; prior lingua relicta
 est neq; litterę fuerāt qd Hebrei plus certi q̄ sapiētissimi Chal-
 dei proferre possint ipsi iudicate. Tum Franchinus quid ais in-
 quit Corradine/ gigantes fuisse credis & quod deus voluit eā
 potuisse non credis? Credo equidē vtrūq; eque. nam & gigantes
 fuisse super terram sacri testantur libri/ & potuisse deum (q̄ ex
 nihilo fecit oīa) hoc ex eo quod ante nō erat reuelare Moysi aut
 alijs cuiuspiā non modo & quā linguā Adā locutus esset & quācum-
 q; ante Adā vel ante Chaos quod dicūt fuissent. Verum etiam
 quęq; in omnem hominū posteritatē futura essent. Sed hęc idē
 circo locutus sum qm̄ non de veritate contendimus quam solē
 deo exploratā esse contendit Plato: sed opiniones referimus.
 Reliqua tu quidem recte: sed de gigantibus tecum non sentio
 Nunquid fortasse negas gigantes fuisse quos non modo poe-
 tę totaque gentilitas sed ipse etiam Moses tradidit Et quos
 nam inquit Franchinus fuisse gigantes opinaris: Quedā ho-
 minum monstra ab quibus ita reusq; homines superarent cor-
 poris magnitudine: vt a nobis nati. At nō ita se res habet Cor-
 radine. Et quid nā ceteris inquit Corradin. Sunt inquit Franchi-
 nus tria hominum genera ceteris nata parentibus. Nam alijs
 sunt terre filij/ alijs aquę/ alijs dei/ Gigantes poete omnes cōcedūt

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI

terra genitos eē: quod etiam ipso nomine significat. Et recte
 qdem poetę ac ppe sapienter. Quisquis enim & cęli oblitus &
 deiterrens est desiderijs ac pturbationib⁹ dedit⁹: nec alij cui-
 piam studio se accōmodat nisi vt corporeas voluptates p oēm
 leuitatē petulantiāq; veneſ. Is terrę filius est habend⁹. Sed quot
 quot bonis actibus: & sciendī cognitiōi studēt: hi cęlo parēte
 vtuntur. Nam sola mens in nobis celestis est Mens autē ipſa: &
 singillatim cęlos omnis & quęq; in cęlis sunt: & alias summati
 artes omnis per vim intellect⁹ & ratiōis accuratissime inquiri:
 ac sese ad res intelligibiles p̄cipiendas hortat atq; maxio stu-
 dio exercet. Sed dei filij q̄cūq; innocentia & sanctimonia p̄ſti-
 terūt sacerdotes pphetęq; habendi sunt. q non mundi se volu-
 erunt sed diuinę ciuitati ascribi ciues. hi eū sensibilib⁹ oibus
 declinatis cōtēptis & p nihilo habitis mūdū illū intelligibilē
 transcribi voluerūt ibiq; habitārūt vbi in commutabili sempī-
 ternęq; reipublicę idearum corporū immortalium ciues ascri-
 pti sunt. Et vt rem faciam⁹ exemplo illustriorum Abraam q̄diu
 apud Chaldeos se continuit & eorū opinionem sectatus est: cū
 nōdum Abraam. sed Abrā vocaretur: quippe qui effect⁹ & cau-
 ſas rerum reliquaq; limōi cōtēplās conspicuam ethereamq; na-
 turam indagaretur non dei erat sed cęli fili⁹. Quare eo est no-
 mine appellatus qđ eius studijs maxime cōgruere. nā cum ani-
 mus hominis in duas ptes a philosophis distribui soleat: quas-
 rum altera habet saltera non habet suapte natura eam mentis
 vi ac virtutē: q̄ & in supioribus eternisq; intellectu. & in hisce in-
 feriorib⁹ atq; mutabilib⁹ ratio nominat nulla nos debet cape
 dubitatio tantū cōtēplationē aſcellere actōi. quātū aternitatē
 tēpori. vel (vt apti⁹ loqr) q̄tū immortalitatē mortalitati: Trāſiue-
 rat sane Abrahā p omnes virtutū gradus & quę moris sunt. quę
 eū qualitātē eius animi partis: quę ratione caret ad Eudemū
 ferens docet Aristoteles. & q̄ actiōis/Speculationis auri-
 tutes cū apprime amplecteret in reliquis diu ac multum exer-
 citatus. quod erat sapientię maximū nondū perspexerat. Nam
 in rebus illis superioribus summa veritas de⁹ est q nulli muta-
 bilitati nulli actiōi nulli motui subiaceret: Estq; & idē semper &
 etern⁹ & immortalis. Quare qđ erat sapientię maximū obiectū in me

LIBER SECVNDVS.

cuius veritate veri omnino nihil esse pōt/non videns debilem
quādā & obscurā veritatē/rimatus est in his scilicet q̄ sciētiæ
potius quā q̄ sapiētiæ sunt versatus: quasi qd etiā Anaxagoram
Clazo neniū cui piā ineptius querenti respondisse ferunt idcir
co senatū mallet q̄ nō natum: quo & celum & totius mundi ordi
nem specularetur: cōsiderabat sane mūdū & q̄ in mundo sunt.
Sed in quo sit mundus aut qs eum moderetur ad regat nō eque
vel inquirere vel animo volutabat. Quare cum ea scire magis
studeret quē necessario stabilitatem seruant: q̄ sapere quis hu
ius stabilitatis eēt auctor: recte nominat⁹ est Abr aam hoc ē pa
ter conspicuus. Quod ipsum nomē menti cōuenire quis ambi
gat? Mens enim conspicua & celestia omnia cōsiderat atq; spe
culatur/mentis autem intellectus: qui ad ætherem vsq; ac etiā
vltcrius ad tertium illud vsq; Pauli celum tollitur conferēdi est
& connectendi pater Cū autem accepto bonitatis incremento
mutato nomine Abraam dictus est factus est dei filius: secun
dum illud oraculum quod ex ore dei acceperat. Ego sum deus
tuus ambula corā me & esto perfectus. Quod si deus vnīuersi
mundi tum solus est deus: tum ipsi us Abraę præcipua quadam
gratia priuatim deus: cui minus necessariū videri debet Abra
am etiam dei esse. vocatur enim Abraam aut pater electus aut
mens. Est enim mens ratiocinatio boni viri. nam mentis intel
lectus & electus est & purus & pater vocis. quā vtimur confor
mantia/huiusmodi vero Abraam perseuerandi constantia desi
gnatus est homo dei: cuius sectator effectus totius vitæ dire
xit callere: vsus is quidem regio intellectus itinere/ qui & non
absurde rex est & rerum omnium dominus: Et in neutram par
tem neq; declinauit neq; decessit. Sed recte filij vbi mentem
a ratiocinatione abdidissent exportulissent et consultulissentq; cur
curiosius ad torpentem atq; frigentem carnis naturam transi
tū sunt enim duo in carne vniuerſi. Vnus solum optimum optinuit
tūtiarunt & meliorem familiam in meliorem ordine ad deteriorē
hostilemq; transierunt. Cuiusmodi in fuisse infortunatūq;
rei Nebrod: cuiusmodi in eadem tradit hic cepit esse gi
gas super terrā. Cuiusmodi in omnis corpore aut de tralluz
giū significatū ē om̄i satis est pettinero illi detestabiliq; tyranno

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI.

quod (vt erat afflicto atq; imani animo) cū neutris sentiret: sed
cōcedens ac inimicos/arma in amicos tulit & aperto Marte ad
uersatus eos bello preffit. Itaq; principiū quoq; tyrannidis &
rerū earū quas Nebrod iesserat subscribitur Babylon/ q̄ trans
migratio est idem ipsa quodāmodo significans quod trāsfugiū
si nomen ad nomen referas atq; opus operi compares. Nā cus
iusq; transfuge initiū est q̄dam mētis atq; sententię mutabilis
tas. & ve ita dixerī trāspōitio. Quo fit vt aptissime dici que
at quēadmodū vir mal⁹ iecūdū sapientissimū s̄ctissimūq; Mo
sen nullā habet certā neq; domū nec vr bem. nec sedem sed pla
ne est exul ac .pfugus/ ita etiā transfuga nam viro bono nullus
est neq; firmior socius nec diuturnior nec melior/ quē vbi gra
uiter Franchinus esset modestissimeq; locutus inquit Lancelo
tus .pfecto duo quēdā nō inuitus quērerē si quod de Chaldeis
eloqui Corradinus cēperat absoluiisset. led nolime eius oratiōi
impedimēto esse. Immo inquit Corradinus loquere arbitratu
tuo dum huic pauoni tā pingui tam lauto in furto quē caueas
moneo. Est enim inimicus stomacho podagrē aut amcissimus
habent; multo plus pituitē q̄ bilis. Cui dicto cū arrisisset Lāce
lotus. Scire inqt primū velim quid Corradinus Mosen. Frāchī
nus aut Moysen eundē sepe nominat: deinde q̄ causa sit nanos
rum istiusmodiq; monstrorū quandoquidē Gīgātes quales dicū
tur vulgoq; existimantur nunq̄ fuere. Tum Corradinus pro me
tibi Iuuenalis respōdeat. versus em̄ viciari nequit. Quidā for
titi metuentem sabbata patrē. Nil preter nubes & celi numen
p̄brāt. Nec distare putant humana carne Suillam. Quā pater
abstinuit. mox & p̄puta ponunt. Romanas aut soliti contem
nere leges. Iudaicum ediscunt & seruant ac metuunt ius tradi
dit Archano quodcūq; volumine Moēs. Quod Franchinus
cum audisset malim inquit vasi electionis/ quē aliud nihil esse
arbitror q̄ corda electorum/ in sancta ecclesia ea enim vel secū
dum Augustinum sunt vasa regalia/ quā vel iuuenali vt aliq; cui
piam ex oī gētilitate aut poete aut philosopho credere Oēs em̄
quotquot apud nos sunt q̄ se christianos quā alienos maluerūt
nō Mosen dyssilabū sed Moysen tri⁹ labū protulere. Tū Axe
retus. Equidem dicam quod sentio: vel potius quod sapiissime

LIBER SECVNDVS

cum Alexandriae degerem audiui nō ab ijs solū qui publici ba-
 tuli aquam vēdunt: sed vulgo ab omnib⁹. Mos eū ab omnib⁹
 aqua nominabāt. Inde autē Mosē dictū arbitror quoniā vt no-
 stis ex aqua sublat⁹ sit/ quo citiā nomine appellat⁹ ab egyptijs
 omnibus. Sed hac de re satis videf. Nā quod Lācelotus nō in-
 tempestiue quēsierat de Nanis & hominū monstris id sentio sci-
 tu vtilius: quāquam ego quā libentissime audierim qđ Frāchi-
 nus cū de mēte loqueret nō ab re meminisset tertiū pauli cœlum
 quid id tandē quod de se rapto asseruit Paulus ostendere volue-
 rit. vel forsitan occultare potius. Nam & scire se dicit hominem
 in christo qui ante annos quattuordecim id quod siue in corpo-
 re siue extra corpus factū fuerit & se nescire intulit & deū scire
 qui inquam huiusmodi homo raptus sit ac tertiū vsq; celū. Sub-
 ditq; rursus eundē huiusmodi hominē raptū ad Paradisum.
 Sed de illis primum Si corradino placet differēdū arbitror po-
 stea vero de hisce quę sunt fidei. Tum Corradinus: non ero mo-
 lestus. Lētor enim plixitate sermōis p cēnē prolixitate ad pa-
 uonis vsq; caudam. Tum loquente nemine sed partim cēnantib⁹
 bus partim ad audiendum se attentos significantibus inquit
 Thebaldus/ de hominum sane monstris loquar ipse audita. nā
 cum aliquando negotijs priuati gratia Florentiā adolescensior
 concessissem/ natus infans dicebatur vno corpore sed duobus
 capitibus. quare cum res in religionē traheret Leonard⁹ Ares-
 tinus vīr mea sententia non minus eruditus q̄ eloquens dispu-
 tabat id natura fieri nō miraculo. Dicebat enim Empedoclis
 Agrigentini sententiā esse ptus fieri monstrosos. aut quia plus
 fuerint aut quia minus seminis q̄ oportuerat aut ab ipso motu
 nis prius aut ab eoque in partes plures diuisio seminis fieri
 cōstitit aut ab impta decurtatiōe. Referebat item Straconis illius
 phisici. qui & Theophrastum autē erat & Ptolomeū Philadel-
 phum docuerat opinionē. quę p. vnde videret eiusmodi mon-
 stra accideret. scilicet vel quia si in utroq; additum semen esset
 quia. ut id diuinitas vel quia ex vno in alterū locū emi-
 di semē mitteret vel ob inuicem spūitū: huic respondebat
 Laurentius p. necne & philosoph⁹ in suis illustis
 qui tunc etiam singulā sententias minime improbatet & illud

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI

daret potius: aiebat tñ alia quēdā sentire medicos qui id accide-
re dicerent ob versam matricē ipsū interceptam. At ego inquit
Corradinus credere malim Antonio bernaregio qui nō solum
& medicina & philosophia clarus: sed astronomus etiā ppe sin-
gularis. Nā cū superioribus diebus apud me cēnaret icidissetq;
sermo quid esset causę cur partus/ alij p̄ris/ alij matris/ alij nō
parētū: sed aliorū quorū ūpiā filēs essent/ nāscerentq; mōstruosi
nōnulli aut nani ac pene pygmei aut longiores & vasti aut alij
itē aliter. posteaq; de similitudine attulit & dissimilitudine rōnes
causē fere q; modo narratę sunt ita de mōstris locutus ē. mate-
riā ipsām mōstrorū esse causam ūplurimū & medicū & philoso-
phi cōsentiūt. I. am & quātitas requirit̄ in materia & qualitas
at animantibus mēstruū est materia: q; si aut excesserit aut de-
fecerit quātitate: aut etiā habuerit qualitātē q; aliena sit a na-
tura: mōstra pducatur necesse est. hinc videm⁹ nanos fieri: hinc
hoies vastior: est: hinc pluribus aut paucioribus mēbris natos:
hinc etiā iuxtas formas ac figuras & hoie et bestia. Sed ma-
gna vis ac prima mihi credite in tyderib⁹ sita est: quorū in flu-
xus nō in corpora solū: sed in aīos etiā nōros vim & iperū ha-
bent. Etenī quosdā esse gradus placet Alchabitio in quib⁹s si
luna sit dū aliquis cōcipit seu gradus fuerint vel in eius ascē-
dēte v̄l in figurę cēli principalibus locis: partus exps v̄tū nū-
q; sit. Istiusmodi aut gradus eē dicebat in thauo qdē sextū
octauū. nonū. decimū. In cancro aut septimū. nonū. In Leone
vero decimū nonū. vigesimū secundū. vigesimū octauū. Sed in
Scorpione nonum ac. vigesimū octauū. At in Sagittario & se-
ptimū & octauū & vigesimū & trigessimū. In Capricornio quoq;
que tertū. sextū. vigesimū scdm. Sed i Aquario. & decimū octa-
uū. & decimū nonū. huc p̄cōcludebat fatali quadā stellarū fieri
rōne. Id p̄ vel maxime vt & tales essemus & tāc. Cūq; duo es-
sēt obiecta/ alterū dū de minimis qui eadē cōstellationē & cōce-
pti & nati dīsp̄s. sicut tñ. In minoribus ingentior: totiusque
v̄tū cursum atq; euentū t̄p̄orū p̄cedatur & t̄p̄orū cui⁹ ipsū
t̄p̄orū maris pedē p̄cedat. Et sic tenet̄. In quo nāscē-
tes v̄tū quāsimodo v̄tū vidēnt̄. In thauo. In thauo in-
fante ille q; p̄cedat. In thauo natus reliqua quidē haberet hois:

LIBER SECVNDVS

sed & caput & ceruicē & brachia ac itē vocē nō hoīs sed muli.
De infante inquit Thebaldus. quid ille rīderit nescio. Sed qđ
ego fuissē rīsurus. tēpestiue occurrit. Quid nā inquit Corra-
dinus. Certe inquit Thebaldus qđ Periandro Thales. qui vbi
in illius armento vidisset bestiōlā ex equa natā cuius & caput
et ceruix & reliqua ad manus vsq; pueri essent ac vagitus quo-
que ceterę vero corporis ptes equū rēp̄sentarēt. Ego te surri-
dens inquit Periander moneo. vt aut equū p̄ pastoribus vti nō
listat illis vtare vxoratis. Satis est inquit Corradinus dictū
puta istuc. isq; ne Franchinū offēdas: et si muli nō gignūt ob
eas rationes quas hesternō vestro cōuiuio prolatas audio: mu-
taret forte cū natura naturā Poggianus mulas. verū Berni re-
gius petiuit ex astris rationē cū in signis quoq; & aīstis vis q̄
dā gignēdi mōstri inesse potuit. id qđ vī p Sagittariū oñdebat
qui cum biformis sit: nō esse miran lū dicebat: si & geminos
anīmo difformes & eiusmodi infantē corpe produxisset: q̄uis
etiā ip̄e cū de infante loqueretur nescio quid subdabitarē &
ad postremū velutī clanculū surrīdere visus fuerit. Sed quā in-
quit Muzanus rationē asserri posse cōtemus de nanis: quorū
plures reliquis p̄tibus corpis quāritate cōmuni ac plane iusta
femoribus sunt & cruribus breuiōres/ aliqui vero secus. Nā
ac lumbus ac pedes cōmuni hominis longitudinē habent p̄-
tes vero supiores q̄ breuissimas. Tum cogitantibus ceteris
Equidē inquit Thebaldus. Quid astronomis placeat ignoro.
ipsi viderint qui oīa subijci syderibus putāt. an etiā istiusmodi
nanorū differētē constellationibus dāde sint. Ego em̄ aliud
causę esse puto quod fortassis efferem si apud eguales mihi &
nō in senatu habēdus sermo foret. Tū Axeretus at dices Me-
diūssidius audacter qđ tenferis. si quā vides. Similimū
dicturus rīes vel inuitus. Nūquam nō de illis q̄ Thebaldus
respondit nullo terrore dici em̄ qđ videris. auderis qđ ve-
reor inceptū illius erit nō Nūquam nō Axeretus inceptis
ceris si cadens q̄p̄uonit. vbi nō de p̄teritū p̄tē dicit
vbi Rep̄uonit. vbi nō de p̄teritū p̄tē dicit. vbi nō de p̄teritū p̄tē dicit
quid ob

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI

esto in loquēdo nō minus q̄ Liber/quādoquidem nulla mulier
adeſt ad menſam. Et Torelli filius paululū ſecedet ſi iuſſeris
Immo inquit Thebaldus vt liber interſit.nam decorum ſerua
bit oratio.Nolim tamē interea loci liberū (hoc eſt Dionyſiū)
id circo ſic nominatū exiſtimemus.quia libertatē loquēdi pre
ſtet.nā interdū eam quoq; intercepit . ſed alia quadā ratione.
Et qua tandē inquit Axeretus.Num ea fortatte qua vſum ac
cepimus.Heraclidem ponticum? Quam ille attulit narra ſi li
bet.'modo ne ſis neſcius me liberum dicere eundem illum
quem gręci vocant. Lyſion. A ver bo. Lyin qđ eſt ſoluere. Qua
ſi muli ſermo gręcus inquit Axeretus minus q̄ tibi ſit cogni
tus:hūc item ūtum Lyſiū gręci quē dicūt:latine liberū cogno
minari volo:ſiquidem ſoluere liberare quoq; ſignificat. Bene
eſt igitur de nomine inter nos conuenit. Sed quę fuit Heracli
dis ſententia: ait is quidē inquit Axeretus Boetios a tracib⁹
captos vbi fuſſent ad Throphoniū eſſentq; p ſomnum ab eo
cōmonefacti habituros ſe Dionyſiū auxilio. Mox feciſſe illos
impetum in Thracas qui ebrietati ſtuderēt.ob quam ipam pu
gnam bellū inter eos ſolutū eſſe/ob idq; tēplū cōſtitutū a Boe
tiji Dionyſi Lyſij:& ſi tamē placet Ariſtophani ita eſſe appel
latum quoniā Thebanī vitē a narijs liberarint . At ego inquit
Thebaldus libētius ſenſerim cū Franciſco barbaro homine
Veneto ac patricio eodēq; quod omnes norūt)viro & ſapiētīſ
ſimo & in primis eloquentiſſimo / qui dicit videri Plutarcho
Cheronēſi.ac itē ſibi Dionyſiū cognominari Lyſiū ex ſapien
tia. Itaq; neminē mirari oportet. ſi idē ſibi cognomētum apud
Indos quoq; vel meruerit vel ſeruauit: quādo quidē pręceptis
ac rōnibus ſapiētie & laborantē egrotūq; exercitū peſtilentiā
morbo ſoluerat & ſalutaria p multa atq; pulcherrima inuenta
pepererat: quibus hūanū genus maximis in cōmodis libera
uit. At ego inquit Axeretus nō poſſum nō pbare Leonardi lu
ſitani ſententiā: qui & ipſe vir Patricius eſt ac venerus & (qđ
veltrū preterit neminē) ſingulari doctrina & eloquētia pditus
Ait em ppterea illū appellari libeꝝ qm̄ vinū cuius rector fue
rit hoies curis liberet: quā ipam rē. Iuuenalis mihi ſenſiſſe vi

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

tricus etiam quantitati. si enim eiusmodi semen in eam matricem
acceptumque & ipse fecunditati accommodata sit porrigat. fluat
atque longius: foetus etiam ipse & longius sit & gracilis necesse est
Secus autem erit sit in latitudinem diffluerit aut se quasi in ro-
tam contraxerit. potest tamen uterque foetus per seminis vi: & gracili-
or esse & habitior. Probabilia sunt inquit Franchinus quod audio Ve-
rum hec illi duntaxat perspicua esse puto: quod celum habitat ubi oculi
tamen esse nihil potest: Quod dicitur inquit Muzanus. Si celum dictum est quod
cellet atque abscondat quod dicitur hic occultum esse nihil. Primum haud
omnes id tibi assentiant. inquit Franchinus quod celum a celando hoc
est tegendo occultandoque dicatur. Inueniat enim apud optimos gra-
maticos celum duxisse nomen a celio. Ad autem ferramen genus ap-
pellant vulgo tamen celionem: Tamen scalpellum. Inde enim celum veteres no-
minarunt quod quemadmodum argentarii vas aliquid celant. id est designan-
do incidunt atque insculpunt: ita summus ille rerum omnium artifex suum
insignire voluerit domicilium impressis luminibus syderum. Quod
autem a celio dicatur celum: ea ratione probant quod utrumque per diphthongum
scribi soleat. Nam si aliunde descenderet non possit diphthongum celum
admittere. Nam quod aliqui gracas literas perfitentes illas: eque at-
que suas rudes celum acceptum velint a greco nomine quod ex Chir-
gon. quasi conexum sit aut concavum non advertunt. si ita sit per oe coe-
lum scribendum esse: quod neque fictum neque pictum usque in omnem vetus-
tatem iuenias. Sed hos ego magis tolerandos existimare: si quod
M. Terentio placuisse accepimus) a cauo celum non a greco nomine re-
perissent. Atque longe malim cum his sentire: ut hoc nomen ductum ve-
lint ab celando non quoniam supina illa atque inutibilia quod idocli putant
cellet abscondatque nobis: sed quod celata & abdita omnia in coelo pa-
teant reuelantur videantque perspicue. Quam ipsam greci sententiam
et mea fert opinio securi coeli appellat. Vranon. a videndo quod
et lo. orama. Ac ne obslet quidem quod celum diphthongef: verbum
autem non manat diphthongo careat quoniam quidem quod Priscianus ostendit. e.
et apud grecos est e longa per e. itaque apud nos in ae diphthongum
etiam inuenimus ut scena cana aliaque multa: cur enim magis
in ea in alienis id facere quam in nostris: plerumque cum syllabe quatuor
et non mutet. Sertio equidem tecum inquit. Alexeret: quod eo facilius
adducor ut faciam quod de tertio pauli coelo quod iam exciderat ac

LIBER SECVNDVS.

item de paradiso q̄ aut tu aut alij sentiūt in mediū tandē pdes
ant. Nā de his paulo ante quesitū fuit. Tū ille tēpestiue quidem
Axerete & vtiliter meministi. Res enī querit non vulgaris sed
que oibus debeat auditu esse pgrata atq; piocunda: & quō quis
q; quod habet liberaliter etiā ipse in mediū cōferat. qd ego vī
de triplici ordine cœlorū vel de paradiso tenēdū putē aperiā
paucis. Sed de cēlis primū hos sane paul⁹ ppijs ac suis signi
ficationibus ante declarat cū ait. vēturū se ad vīfiones ac reue
lationes quibns īpsīs duobus noibns cōplecti mihi videtur &
quos grēcis. Vranis. & quos nostri significare idē volentes cœ
los vocant. Bis aut raptū eē paulū: & epistola ipsa ad Corinthi
os ostendit & confirmat Ambrosius tū ad tertiū cœlū tū ad pa
radisum. Nā & supna illa omnia gradibus suis cōtēplatus est:
& qui est eiūsmodi cōtemplationis effectus summa illa est vo
luptate pfusus. Eos aut trīs cœlos existimo distinguendos pro
tribus Hierarchijs quas theologī nomināt vt inferior Hierar
chia angelorū archangelorū virtutūq; sit. Proxima vero princī
patum potestātū dominationū. At superior hierarchia sit thro
norū sit cherubin sit seraphim. Nec enī cuiq; dubiū esse opor
tet qui supremā hierarchiam tenēt eos veluti p maiorē quendā
fulgentissimis splendoris lucē videre deū: ac deinde lumē in il
los transfundere quibus media hierarchia concessa est: hos ve
ro deinceps lumen eadē serie in tertios demittere hierarchias
Itaq; raptū puto paulū apostolum ad tertium vsque cœlum quo
ita deum diuinamue essentiā in sua illa triūphali splendissī
maque gloria perspicue videret ac ceteris deum sequentibus
diuinę sapiētię lumen traderet vt frons ipsīs vt cherubin &
seraphis diuino munere est permixta. Nā paradisum nostror
um laborem in quibus diuina & militata & perperā secuti sum
us: hucū in maximum esse ducit. Et raptū nullū est qd lū
men quoddam & sempiternū cōferat. Tū exornēs Alouit
Et si Francinus inquit legimus. Non vī. p̄ior in
terpretatus est tamen non absurde fortis. c. modū rapt⁹ in
telligit. secundū triplicē raptū. 1. in cōtēplationē. vt p̄mū cœlū
ppinquius nobis vocat corporis celestis cognitio. secundū vero
celestis spiritus cognitio. Tertiū autē in p̄cedentū personarū in

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI

trinitate cognitio. Ad tertium igitur usque coelum. paulus raptus est: quod aliud significare nihil puto quam ad ipsius usque diuine ceterae visionem. Nam quod ad paradysum rursus sit raptus id exillimo per ea interpretandum animi tranquillitate atque securitate quam greci. Euthimian. nominant. Perpulchre certe inquit Corradinus & Franchinus mihi & Aloisius dicere visus est. Verum si omnes huius ceteri quos apostolus non temere tris numero est complexus ad totius trinitatis cognitionem visionemque referant non inepte factum iudicari. illic enim videre liceat & spiritum sanctum & filium & patrem. At quod paradysum. Corradine. Muzanus inquit interpretaris. praesertim cum is multipliciter dici soleat. Nam & increata beatitudo creataque nominatur. Et ecclesia vel militas vel etiam triumphas. paradysus dicitur. Ad haec tamen gratia diuina tamen conscientiae puritas paradysi appellatione continetur. nunc igitur horum quicquid ad eiusmodi raptum accedat modes: nequaquam. nam paradysum. voluptatis locum esse volo. Scriptum enim. Plantauerat dominus deus paradysum voluptatis. Et quae ad paradysum & quae ad coelos adducis non possum non probare. Muzanus subdidit quis non in cocinna ea mihi videatur interpretatio si illiusmodi tris coelos ad tris illas virtutes retulerimus quae i ore semper theologis versari consueverunt fide/spem/charitatem/qua ante subtiliter inquit Guarnerius & eleganter exposita eiusmodi esse statuo. ut non veri solum similia. sed pro modo vera censentur similatim omnia quid tamen veniat mihi in mentem perstringam breuibus. Omnium primum illud probatur mihi ita paulum raptum esse ut animo ab corpore minime separato eius supra se ipse tolleretur/triplicem enim in animo esse vim praesici philosophi voluerunt. vegetatiua quam corpori vitae & incrementum affert. Sentitiua. quam corpus mouet atque sensum afficit/metale quam & ratiocinatur animus & intelligit. In eiusmodi autem raptu animus paulum quo ad alendi augendumque vi. corpus viuificat. sed a sensu motuque membris oino erat abstractus. Mens vero ipsa corpore erat eleuata quo attolli sua potest. possibilis. Atque huiusmodi mentis possibilitatem triplicem eam arbitror. Intelligere enim potest. tamen ea quae sunt infra se posita ut corporea quaeque formae suasque sese sui. similia vel angelos: & etiam illa quae supra se sunt. ut diuinam essentiam diuinamque personas. Et vltimamque de humiliori cognitionis triplex est gradus. nam res diuinas cognoscere

LIBER SECUNDVS

ficit animus tū naturę cognitionē: id qđ & Pythagorā & Platonē
 & alios plerofq; & gētilitatis philoſophos aſſecutos aduertim⁹
 Tū fidei vt philoſophi chriſtiani q̄ diu viuunt. Tū multo etiam
 clarius & pfectius glorię vt ſapientes & ſancti viri in illa cōe-
 ſti patria diuinā eſſentiā & cognoscūt & vidēt. ad hunc igĩr vñq;
 gradum animus pauli ſublat⁹ eſt. Sic em̃ qđ de tertio cœlo dīcīt
 eſſe interpretor. Quāq; ingt Axeretus dubij mihi nihil relictū
 eſt/quomin⁹ videar que & ad pauli cœlos & ad paradīſum attri-
 bent intelligere. ita ſunt oīa diligenter & explicata & cōfirma-
 ta. quid tñ ex eodē Leonardo iuſtiniano qui his de rebus aliqñ
 cum hoc ipſo Franciſco barbaro cōmētareſ venetijs cum eſſet
 audierim;cōpēdio referā mō. Tertio huic grauis non ſim. Mi-
 hi ne grauis excipit Tertius? Immo ſane iucundiſſim⁹. Quid
 em̃ rebus iſtiuſmodi eē mihi poſſit auditu ſuauius Itaq; loqre
 tuo arbitrato. Nā ſermo tuus nō mō me nō offendit ſed etiam
 mirum immodū delectat. Verū iſtud fortasſe tibi in mentē ve-
 nit;qm̃ mō ſubmiſſa voce dixiſſe ad Torellū/nūc axeretus ter-
 tiū triumphat:quaſi nō minore quodammodo voluptatē huius
 elegātis magnificiq; cōuiuij varius ſermo & erudit⁹ tibi af-
 rat q̄ duo illi pulcherrimi maximique triūphi quos ānis ſupio-
 ribus īmortali tua cū gloria reportati. Delectat me certe Ni-
 colae yrbana hec & p grauis cōmētatto vt dictis. Idemque tibi
 etiam accidiſſe non dubito Noui em̃ animi tui & magnitudinē
 & virtutē qui nihil infimū/nihil humile/nihil vulgare libenter
 admittas. Rebus autem memoratu dagnis plurimū delecteri.
 Itaque ſi me triūphare dixeris hoc eſt ſummo gaudio exultare
 q̄ tā grauī tam inuſitato tā docto & ppolitō ſermone inter ſum-
 miniſte tua te opinio falſum habeat Idemque tibi accedere ar-
 bitror. Tū tertius haud falſo arbitrans. Vnde me quod cepe-
 ras interpellatione mea impeditur pergit. Liber vt quod ore-
 tus erat abſoluas:mō illud enī ſi forte videri tibi tituline
 dictis coris eſſe intelligēdū nō eſt. triplicia coloru dīſcrimina
 ſunt. ſcilicet corporei ſunt & terreni. qđ nū pauci aeris & ſole
 quādā ſua tempera volucres. qđ ſunt dierū & eſt fidern ter-
 renū nō eſt Mors. qđ vocatū trādū. Tertiu aut eo eſſe appe-
 lant opyreū putant. nō quia calidū aut igneū ſed qia ſpiēdidus

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI

fimū sit. In hoc em̄ beatorū sedes est posita: itaq; spiritale etiā
 dici solet quoniā spiritū locus sit. & in is quidē corporeus: vn
 de idem Moses. In principio creauit deus celū ad qd̄ ideo se
 Paulus raptū dicit: quia deū viderit p̄ essentiā vt illic manife-
 stissime videi. verū expediā qd̄ ceperā. Cūq; dicturus Axeret⁹
 iam esset q̄ Venetijs audisse ex Leonardo Iustiniano iam dixe-
 rat. Inquit Thebaldus Narrabis tu quidē Axerete Iustiniani
 sententiā & de tertio celo & de paradiso. nam ego qui p̄ idē quo
 que tēpus & Venetias adolescētior diuertissem & isti eruditif-
 simorū hominū disputationi interfuissem quid Barbaro itē vi-
 derei deinceps breuissime exponā. Verū priusq̄ rē aggredia-
 re. ne quid aut incerti aut ambigui habeat sermo noster quo
 ad ci. s. scilicet fieri possit/ doce si videi aut tu quispiā ali⁹ vn
 triūphus sit dictus. Id em̄ excōmemoratione istius verbi mihi
 propterea venit in mētē. quoniā plerosq; aduerterim qui i triū-
 pho scribēdo. t. prime literę aspirationē nō addāt. Pauci vero
 quidā ornatī grēcis literis th aspirēt. vtrū obseruādū existime
 m⁹. Ego inquit Axeret⁹ sentio cū trāquillo qui triūphū noiātū
 putat a triptito honorātū iudicio & exercitus & senatus por-
 tuli. Qd̄ si ita sit ea prima litera nequaq; aspirationē sua natu-
 ra patitur tria em̄ tam apud grēcos q̄ apud latinos si aspira-
 tione careat ternariū significat numerū: at. Phoni. Vocē quod
 vocib⁹ suffragia redderētur triūphantis. At ego inquit Guar-
 nerius malim Priscianū sequi: cui triūphum descēdisse placet
 ab grēconoie. Id em̄ est. Thriambos. Hoc aut̄ dictū alijs putāt
 a poetico furore quē. Thrasin Vocāt & iambo. Iamiciis enī ver-
 sibus primū si sunt in liberū: cū eius de India triūphātis cur-
 rus a iugibus traherēt. Alij deducūt nomē ab Ficulneis fron-
 tib⁹ quę vocantur Tria. Et iambo quē dicebamus. Etenim
 tria dedicata est libero/ cuius foins ante personarum vsum
 quē cauillari in triumphantem vellent facies velabant/ quo li-
 berius liceret cauillis perambos vti: huiusmodi enim teta-
 metris vtebantur. Et id quod non haud absurde. Nam quema-
 dum Iambus ex v. i. e. i. m. atque longa syllaba ita ca-
 uillatio & cuiusmodi cōt. melia hūc ora tenuitq; principio mox
 tunc atq; augebat. vñ. Iambixim. cauillati cōiunctiq; appellāt

CONVIV IORVM.F.PHILELPHI

gressus aliquādo expouā. ne tam longa intercapedo earū milit
rerū memoria intercīpiat. Immo vticias inqt Axeretus aliud
Guarnierius querit (nihil putat em fore modo te capiat obliuio
vt sui vel indi vel egyptij principatū occupē. Q d ne accīdat ip
se pūderis. At nolcis inquit Guarnier⁹ Axerete mihi adhuc
triarios fuisse integros: & subsidiarios milites quos cum ad
postremū in aciē eduxero itelligēt oēs nō de tropheo mihi sed
de triūpho habitā eē rōnē. Verū id postea. tu interea loci quod
Corradinus hortat qñquidē liberaliter recepisti pro tua fide
cōstātiāq; p̄stabis. Tū Axeretus Leonardus inquā Iustinianus
eos trīs celos interpretādos putabat scdm triplīcē visionē sensus
imaginationis intelligētē vt ascēdētes eodē ordine ab inferio
ribus ad supiora: primū celū intelligamus rerū iudiciū: modo
quodā sensibili quo ita eas cōprehēdimus vt aut sentiam⁹. aut
sentire videamur: quo quidē modo & Baldasar scribētis homis
manū & Moses tum ignē vidit in rubo. tum deū in figura. Secū
dum vero (qđ est imaginationis) Tum intelligim⁹ cū res ipsas
pīnde atq; apud nos collocatas cōseruat atq; tauq; in imagine
intuemur: quēadmodū vsu etiā venire solet vel in excessum quā
Ecstasim. grēcę dicimus vel in somno cū nō corpa sed imagies
corporum videmus. vt Petrus etiā vigilās vas vidit quadrupe
dum serpentūq; plenum atq; volatiliū. Et rex ille egyptiorum
dormiens vaccas & spīcas. eodemq; modo Esaiās de seipso lo
quens ait. Tidi dominū sedentē. Sed intelligētē celū dicimus
quando neque corpora nec imagines corporū vident sed quas
dam mentis serenitate iā frēti altius tollentes intellectus acu
men ad deum mediā sapiētē suce ingredimur. Pautū igitur ad
tunc vsq; visionem raptum Iustinianus arbitrabitur. Vidisse
autem deum non in figura quāpiam corporea sed in seipso p̄ es
tiam. Quod aut raptus deinceps esset ad paradīsum id gau
dium significare contendebat quo hi fruunt. quibus cuiusmodi
in effluuiū recto mōtis lumine perspicere licet: que q
mentis quo dicitur probata omnibus. At ego inqt
vltis raptus in ancisci barbari sentētiā nō amplex
tū quāquā ac p̄sens inaudita animo secū meditatus
quodāmodo verbis in corona doctissimorū hoīm (aderāt

LIBER SECVNDVS.

enim plures) mira cum lenitate responderit. Quanti faciã in-
quit singula verba Iustiniãni mei vestrum puto latere neminẽ.
Nam & eius ingenij vim cognoscitis & doctrinę presantiam
et diligentiam singularem. Verum quoniam quę dei sunt soli
deo perspecta sunt. Nos enim nõ tam verum possumus quam
verisimilitudinem quandam assequi: quid mihi quoque videar-
tur ostendam. Equidem triplex illud cælum ad triplex itẽ virtu-
tas genus referendum existimo. Alia enim virtus est intellectu
vt scientia & sapientia. Alia rationis. vt calliditas & prudẽtia.
Alia moris vt fortitudo temperatĩa ceteręq; huiusmodi virtus-
tis quę circa perturbationes animi versantur. Nam iter ad pa-
radisum id est ad nostram felicitatem virtutum moralium du-
ctu ingredimur. Sed actionis virtus ad quã referuntur morales
virtutes oēs. vt progrediamur efficit. Solę autẽ cõtẽplatiuę vir-
tutes quarũ princeps est sapiẽtia. ad quã ipsam actio nostra om-
nis referenda est vt pueniamus se duces prestãt. p hũc ergo tri-
plicem virtutis gradũ ascendisse Paulũ ad paradisum opinor:
hoc est ad animi summã voluptatẽ qua philosophi Christiani
eos frui certo credunt. quibus deo liceat frui. licet autem omni-
bus qui se corporalium sordium expertes per veritatis religio-
nis pietatis totiusque virtutis lauacrum voluere. Cũque essent
qui mirarent quod & paradisum pro voluptate statuisset: & vo-
luptatem ipsam humanam esse felicitatem quasi nouus aliquis
Epícurus asseruisset. ita rursus locutus est. Paradisus vt om-
nes scitis. nõ nostra est sed greca dictio. Significat ad horum
quę eundẽ hebrei appellãt. Idem quo quẽ verbo delicias signi-
ficant nemo negat. Itaque nos & gentes secuti & grecos deli-
cias horũ noiam. quibus ipsis natura delectari gaudere pmo-
tues nemo est q̃ nesciat. huius autẽ & in actione & in iudicio
vno vo motus nãlo committi quã negat. Si ita locuti sumus at-
tẽt. Sed cũ ad corpus voluptatẽ dũcti sumus. etiam multo ma-
gis ad animũ. etiam in nobis plures. Quia Aristoteles docet
patet. etiam vt ad Eudemũ hominis ad verũ ait & virtus
et voluptas in animo sunt. Sed voluptas in iudicio boni-
tatem inest ita ut non sit in corpore. neque in sensu neque
temporis nec loci. Sed voluptate cõnneti etiam illud humanũ

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

bonum quo pfructuri sunt q reuiuiscunt in deo. Nō crediderim
 solum ipse sed alijs credendū tenēdumq conuicerim/ nā in di-
 uina illa essentia cōtēplanda scienda intelligēda. nō anim⁹ mo-
 do uoliter mirabiliter gaudebit. sed corp⁹ quoq icredibill sua-
 uitate psum gestit et atq exultabit. Quē vbi Thebaldus sum-
 matum omnium attentione exposuisset iam tempus est inquit
 Tertius Corradine vt quod de Chaldaica philosophia dictū
 te proposueras tandē si vides corā efferas. Faciam inquit Cor-
 radinus modo cures pauonem. hic ne inter loquendum putres-
 scat. At quonam modo putrescet inter loquendū cū & coctus sit
 & putrescere nesciat natura. Ad idciro vereor inquit corradin⁹
 quoniā & coctus est & prope modum pullus ac piguis & ita cō-
 ditus ex Xerxe quopiam dign⁹ videri queat. Et si iocaris Cor-
 radine Triulcius subdidit quippe qui cibi sis pausissimī. nolim
 tamen existimes vnā esse istiusmodi nobis artem. Sūt enī
 paratē plures quē tempestiue apponentur ac deinceps. Hic ille
 Sciebam istud quidē. Itaq mecum institueram seruare pauo-
 nem integrum quo tacito animi iudicio canares consiliū tuū
 qui tanq Gnatones aliquos fuisse Phormiōesue habiturus cō-
 uiuas. tam multa tam variā tam exquisita pararis in cēna homi-
 nibus presertim familiaribus tuiq amantissimis. Itaq te So-
 crates aut Pythagoram post hac nobiscū Mulim q aut Lucullū ac
 etiam Masinissam geras. Sed hec haecenus/redeo ad Chalde-
 os hi se omnīū antiquissimos volūt qui de maximis & incogni-
 tis rebus philosophari ceperunt. Afferuntq Prometheus qui
 cum de vniuersa natura videret pulcherrimeq differuerit: tum
 de hominis ac hominis creatōe primus veritatem inuenerit.
 p. auctoris diuinitatem tribuit: quorum duos bonorum vocant
 maiores: & maiore quatuor duos. Tris vero qui medij sint atq
 co. unius s. Etate. quoniam in philosophando consumunt diui-
 so cultui vehementer inuēnt. Astorumq peritissimi. per diui-
 nam artes/te. futuras & facinorandos predicunt & expiando
 ne metuentibus que quibus in re media pēbent malorū cui-
 sa. fortunā ad. uendit. & auctorem. Auguriq & somnij
 & prodigij neque omni. mai. & auctorem. meris vim atque sciēti-
 um tenet omnē. At qui ostarum victimarūque noticiā eam

LIBER SECVNDVS

habent quam qui oium exactissime. Quę quidē omnia eo facili
 us consequunt̃ q̃ vel Gręci vel nostri vel barbari/quo nō quosli
 bet (& vulgo fieri videmus) sed parētes p̃ successionē doctores
 habent. Vacui prorsus reliquis ministris. Itaq; rerū illustriū
 optimarūq; disciplinas veluti cū lacte bibentes affatim habi-
 tum firmissimū sibi cōparāt atq; pulcherrimū. Quod vt effici-
 ant tū etatis oportunitas tū diuturnitas pseuerantiq; discen-
 di non difficile pręstat. Pretera mundum sempiternū putāt qui
 neq; ortū principio habuerit nec finē habitur⁹ sit ad postremū
 huius aut̃ & ordinem & dispositionē diuina quadam puidētia
 constituisse. Ac nunc etiā quęcūq; in celo fiunt nō casu aliquo aut
 vltro effici sed statuto quoddā incōmutabili iudicio eoq; diui-
 no. Et quoniā diuturnas ad modū astrorū obseruariōes fecerit
 eorūq; singillatim & motionē & vim inter oīs mortales egres-
 gie tenent. nimirū futura plura predicunt hominibus Quippe
 aut̃ astra illa errantia quos planetas gręci & ipsi. Ermenis. vo-
 cant. maxime dicunt esse & speculationis & motus potissimūq;
 Saturnū. Solem vero plurimū antecellere qui & plurima & ma-
 xima multo ante significet. Sed illos quinq; planetas Saturnū
 Martem Venerem Mercuriū Iouē & nominari. Ermenis. hoc
 est interpretes quoniā ex alijs astris quę tum minime errāt tū
 certum seruant statutum meatum/ sola hęc meatu proprio suos
 q; vtentia res futuras ostendūt ac deorū mentē interpretantur
 hominibus. Alia enim ortu alia occasu alia colore hi planetę p̃
 nunciant diligenter aduertere volentibus. Interdum enim ven-
 torum vim eos ostenderet. Interdum nubium & flammę tem-
 tiam. Quandoq; vero comētis ad ienuis comęque eructas
 solis preterea lunęque defectus. Interdum motus. Interdum
 vniuersi mundi eminentes catib; aut̃. Interdum qui nō gen-
 bus & locis solis. sed regib; quoque p̃. Interdum hominib; a
 prodesse aut̃ obesse possunt. Quasi vniuersi intellecte firmitas
 Thebaldus inquit si Boetius hāc illis p̃. Interdum con-
 iuuisset multo. Interdum repelleret. Interdum. Interdum se in nūl-
 lante futurū sibi. Interdum. Interdum. Interdum. Interdum
 et vera est nullo erat. Interdum. Interdum. Interdum. Interdum
 sa nollit qui suppleat. Interdum. Interdum. Interdum. Interdum

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

baliones mihi queso scurrasq; omitte. Et que tã sepe ceppi attē
 dite aut me referam ad pauonē. Quin perge inquit Guarneri⁹
 meminerisq; eam esse cōiuij vel naturā vel cōsuetudinem vt
 interdum valere etiā liceat. Quare si Thebaldus in Ethruriā
 ad terrā nouam vsq; tam breui momēto se substulerit nō quan-
 doquidem eadem celeritate reuolauit ad mentiam. Vt libet in-
 quit ergo Corradinus. Redeo ad planetas de qbus erat sermo
 Sub horum cursum sidera trīnginta Chaldei dicūt esse posita:
 quos appellāt consiliarios deos, quorū quindecim eos intueri
 locos qui sunt super terrā. restq; vero quindecim astra res simul
 humanas & q̄ in celo sunt considerare/diebus aut decē mitti ea
 q̄ sursum sunt ad ea q̄ deorsum:& q̄ deorsum ad ea quē sunt sur-
 sum:quasi vnū astrorū nunciū:habereq; stellas ipsas huiusmo-
 di impetū definitū sempiternoq; circuitu cōstitutū atq; firmas-
 cū. Deos aut quibus vis principatusq; sit duodecim numero eē
 dicunt, quibus singulis singulos mentes tribuūt. Per hos autē
 (quibus singillatim singula indūt animalū nomina) meare so-
 lem ac lunā & quinque errantia sidera Freni tolem anno ppriū
 absoluerē circuitū/at lunam peruadere suum ambitū mēse. Sed
 planetas singulos singulis acpprijs vti cursibus/eadeq; & mu-
 tatas & varias habere celeritates partitaq; tempora. Quē qui
 dē astra valere plurimū vel ad bonū vel ad malū hominū. horū
 & ratione & experientia docent. Atqui p horū tum naturā tum
 aspectum maxime noscere humanos culus protitent. Itaq; nō
 nullis regibus q̄ his postea accidissent predixere. Sicut Alexā-
 dro regi Macedonū & iis quē post Alexandrū deinceps regna-
 rent. Et Antigono Seleuco Nicanori quin etiā priuatis homi-
 nibus que fore pdixerint ita in his veri inueniuntur vt supra ho-
 mines admirationi sint. Sed post Zodiacū circuitū stellas quat-
 tor ac viginti seligunt quarum duodecim ad meridiem posita
 dicunt. Et harū quē apparent duodecim:viuis numerant &
 duodecim eas mortuis q̄ non vident. Has autem rerū vniuersū
 & vniuersos appellat. Et ceteris vero antedictis omnib⁹ lunā
 cetera ceteri dicunt. & ceterē pproinquam:quoniam breuis sit
 dicitur. ut ceteris curat. dāno quia vehementius feratur sed
 breuiore vt minor circulo. Quod autē lucem alienā habet

LIBER SECVNDVS.

quodq; eius defectus in causa est terre vmbra minime a græcis
discrepât. hoc est quod idē græci sequuti tradūt: sed de solis de
fecibus non tam audacter verba faciunt. Terram aut suis quie
busdam demonstrationibus vtentes scaphę similitē affirmât &
cauam. Aliasq; permultas ac probabiles rationes adducunt.
Et de ipsa terra & de aliis rebus q̄ in mundo sunt. Verū nescim
in dicendo proluxior cum in omni philosophia tum in Astrolo
gia ceteris omnibus prestitisse Chaldeos & alij antea multi &
nouissime Abraā cōfirmavit: qui litteras omniū primus repit
& cum aliis plures tum egyptios illos ornavit astronomi amq;
docuit: & alia q̄q; digna memoria de egyptiis prædicantur
eorum fuisse Abraam apud illos auctore cōstat: itaq; ab illis vs
q; temporibus iudeorum more circūcidebant egypti: eisdem
quę vtebant vitę morumq; institutis quibus Chaldeos dedice
rant. Quare nō est mirandū si plato philosophic (qua gentiliz
tas vsa est) deus quidā: & de mūdi creatione & de diuina essen
tia egyptios sequutus diuinitus est locutus: quandoquidem ea
ex Abraę Molique fontibus principio manassent. Nam eos ge
nere fuisse Chaldeos contradicit nemo. Quę vbi cū omniū at
tentione & iocunditate locutus est. Quid ais inquit Franching
Num censes vltos esse ex omni omniū genere: q non mō Chal
deis sit anteponendi sed vltio cum illis disciplinarū genere cōs
parandi: Nempe inquit Franchinus mira sunt quę de philos
phię inuentione singillatim disseruisti: certū autem nihil me
dio. Nec esse dubitandum: autem Corradine si rem cōstat
que mirabilem humanę ingenij ostendit: quidam videntur
sentire oportere qui rōs Chaldeos prædicant. Iam
potissimū partem demonstrationibus: q̄ non vulgari
cōtemnēdis. Verum qui autem dicitur: q̄ quod si iude
ximus ille philosophus dubitavit: q̄ quod si iude
ait Cicero: q̄ quod si iude ait Cicero: q̄ quod si iude
pulcherri: q̄ quod si iude ait Cicero: q̄ quod si iude
aut pulch: q̄ quod si iude ait Cicero: q̄ quod si iude
ra q̄ diligentiissime ingrepi: penitus p̄picere de iude &
litter exp̄m̄. Q̄ quod si iude ait Cicero: q̄ quod si iude

CONVIVIORVM. F. PHILELPHI

di rōnem q̄ cōsequentū & repugnātū reꝝ iudiciū veritatēq; te-
nere: Quid porro tā salutare tā fructifex generi humano q̄ liq-
do intelligere qd̄ expectādū in vita: quidue fugiendū sit Et ne si
longior q̄ oportet: seu actiōes hoīm siue contēplationes inspicī
as nihil magnū: nihil laude dignū reperias qd̄ nō philosophia
īp̄a pepit. hāc quos phisicos vocāt. hāc mathematici. hāc theo-
logi parentē habēt. Quis vero aut rē publicā aut familiā āt se-
īpsū instituat nisi hui⁹ prius institutis sanctissimisq; pceptis
audierit. Itaq; non iniuria maxime oēs & florentissimē natōes
de huiusce tā eximię tamq; diuine rei auctore cōtendūt. de q̄
īp̄sa tamē siquid haberet certius castellio me⁹ quod sui vel tria-
rij vel subsidiarij milites pepissent. faceret phumane si id quo-
q; nos latere nollet. Tū Guarneri⁹ quasi hęc tibi viro eruditissi-
mo & optimo incognita sint qui preter Christianā philosophiā
philosophicū esse nihil ducis. Tū ille perge obsecro nā inītiū
placet. Dicā sane quod in re est. Nā in hunc utq; locū non tā qd̄
mihī q̄ qd̄ alijs videretur sum elocutus. Verū ne quis me fortas-
sis accuset ineptitudinis illud nos primū admonitos veli opor-
tere me in dicendo aliquāto esse longiorē. Nā & refellendę sūt
nonnullę vetustę gentilitatis opiniones. & q̄ verissima eē puto
suo quadam ordine atq; serie explicanda. Hic ad Arasium re-
spiciens Corradinus denuo inquit nobis Arasime cērandū est.
proinde quid tibi curandum sit vide. Nam Guarneri⁹ vt est om-
ni per politus urbanitate rursus quantā auguror rem Troianā
vt autē dicitur ab ouo. Quin oppo-
nunt si quoniā per-
disputatiōē
Cras em̄ cēnaturi suz
Andrēā biragū hominē gr̄m̄ sum & perhūa
Franciscum Barbauaram
Prudenter
Nam Io-
An-
interloque-
cēnaturū sese apud An-
Velatiz
Quire illo-
Nunc v-
que post inuē

LIBER SEC VNDVS.

tionem philosophiæ dicenda restabant vel expedire vel ad Bis
ragtanum item conuiuium reijcere. Vtrumq; inquit Guarneri
us mea sententia faciendū est. Nam siquid fuerit quod minus om
nino expeditum videatur sicut forte videbitur idem queretur
postridie inter cenadum Nō enim parua res ē philosophia nō
trita: nō vulgaris: sed q̄ de celo descenderit inter paucissimosq;
confederit: Nam minime se dignatur quouis hospicio. mentes
prauas & impudicas aspernatur philosophia. Etenim quę sua
presentia bonos facit: malis vti nullo pacto possit: & vt omittā
alia fere infinita: qui huic sese olim familiaris dedit differt sapi
entię sibi nomen vendicarunt. Eiusmodi claruisse proditur.
Thales milesius q̄ primus inter eos septem qui sunt sapien
tes cognominati: animorum immortalitatem affirmavit/ solis
defectus: æquinoxijsq; inuenerit. Solon Salaminus qui & athe
nienſibus leges tulit. tantaque fuit integritate/ tanta grauitas
te/ tanta animi magnitudine vt Pisistratus tyrannus cum eque
veteretur atque, pertimesceret. Chilō Lacedemonius qui eo se
ephorum designatum diceret: quoniam iniurias ppeti sciret.
Pythacus mithileneus apud quē venia vltioni & varijs ligni hoc
est legis principatus/ reliquis omnibus preſtaret imperijs. B
as prienēſis cuius singulari illustrique prudētia Alyattes belli
colissimus rex Lydorum iam prope modum victor victus fuit
Cleobulus lindius cuius nescias animi ne an corporis & robur
& dignitatem quibus facile mortalibus cūctis anteiret magis
admireris. Periander chorinthus cuius vel prudentiam vel iu
sticiā cum alijs multum a se non seſtiminet cum ſeculorum ho
niū admittit de expertus est ita enim sunt quos septem Gr
sapientes & greci & latina decantant. Thales. Anax
celotus. Solon quoque iustie incelsus q̄ a seſtiminet cum ſeculorum ho
tum apud grecos meruerunt. Solon & Anaxcelotus illustris
cuius mores meminit Albius & Mylonem elenctum. Phe
recidem lyttum et Lomertidem creatare. P. Plutarchus
sum sapiens. Solon & Anaxcelotus inquit is Q. in anno si
tius repe ad illud. Solon & Anaxcelotus & Phe
quiores. Quia Solon & Anaxcelotus & Phe
amus. Sed has tot philosophorum scolas atque

quit Muzantus e quibus principiis manasse dixerim⁹. Queris
 rem sane Guarnierius inquit. nequaquam fortassis inutilem p̄sertim
 ijs qui qui se philosophos vel fore vel etiā esse volūt. Quid em̄
 absurdius q̄ eius rei principiū ignorare: cuius aut scientiā aut
 familiaritatē aliquis profiteat⁹. Neq; mea sententia satis ē ma
 gna quadā ingenij excellentiq; vi pollere nisi prestans ad eam
 eruditio doctrinaq; accesserit. Itaq; varia ac multa nō discen
 da solum sed etiā ediscēda sunt. Quare vt ad ista q̄ tempestiue
 abste querunt. p̄pius accedā duo iter philosophos philosophie
 principia celebrant Ionicū qd̄ habet 1 haletē auctore. Et Itali
 cum qd̄ Pythagoram: nō philosophi solum nomine sed ipsa quo
 q; sapientiē familiaritate atq; hospitio cunctis mortalib⁹ ante
 ponit. Is audito Pherecyde syrio primū: deinde Hermodamō
 te Chreophili: postero oib⁹q; & gr̄cis & barbaro⁹ Urbib⁹ pa
 gratis Ad hęc Egyptiorū Chaldecorūq; sacerdotū ac magorū
 familiaritate vsus: tandē post lustratas extremas terrarū regio
 nes relicta patria Samo quā Holycratis tyrānide oppressā ofe
 fēderat in italiā traiecit incoluitq; Crotona: vbi adeo ei⁹ nomē
 circūquaq; emicuit vt ad trecētos auditores haberet: & tāq; p
 numine quodā coleret/ tāta erat viri auctoritas: tanta grauitas
 quā sibi ex lōgiqua illa ac diuersa peregrinatiōe circa sapiētie p̄
 st. intrā & laudē cōpararat. Is certe vir Pythagoras fuit de cui⁹
 illustri sūmag; prudētia multo verius q̄ de Vlysse. (nescio quo)
 diceret homerus quispiā. Callēre dic musa virū qui moenia tro
 ye Post eum sū sacre multūq; diuq; pererrans Et mētes hoium
 aucto⁹ fouit & vrbes: At qui Pythagorā idcirco Italicę philo
 sophie p̄nc p̄tradit qm̄ in italia magna ex parte & ip̄e philo
 sophi & sue disciplinę eorūq; decreto⁹ q̄ ab Theodea so
 re mōce ratia nā philosophis reddidit huic successit Tes
 magos. tunc q̄ docuit Xenophanē colophoniu: cui⁹ auditor Para
 nydes quorū duos habuit p̄claros auditores eorūq; success
 es. Lampodocē Agrigētiū p̄ dicēdi p̄itiā tradit inuenisse Et
 nē claudat. p̄dicēdi tunc auctore volūt. at Leu
 qui Zenonē ipsū auctore. Seu Flates is itē
 arte vt quā. prodibere tunc etiā secūdū alios
 emendat abuenit: em̄ ḡ cum plures discipulos

LIBER SEC VNDVS.

mos eēt: tuā sniām veluti cōfirmās. referre volui. Itaq̃ pge qđ
cepas At ille nō mō ingt Muzae nō es ineptus / sed apte es oīa
ppulchreq; locutus. Fecisti autē a. nicissime / q laboris partē in
hac sectarū cōmemoratōe tibi vltro desūperis phumaneq; fec-
ceris. si quę reliqua sunt vel eadē breuitate pcurreris. Hic Mu-
zanus q̃ tibi puinciā vir optie expetisti eā vt absolutissime ob
eas tuę cōstatię est eruditioisq; singularis. Nā ego ad audiendū
me parauī Tū Guarnerius postrem⁹ successor iquit disciplinæ
Stoicę fuit Crisippus cuius Muzanus meminit At stoici duz
cebant in bonis nihil pręter animi virtutem. Qđ em̄ honestum
esset id nedum summū sed etiā solū bonū existimabant. Nā ce-
tera q̃ vel corporis vel fortune habent in precio: ea non bēta
sed alij cōmoda / alij plata / alij indifferentia noiabant. Cynici
autē & stoici iidem fuere. Etem̄ nihilo in se differre visi sūt
nisi quod vrbaniore quadā Stoici qui a Zenone cepērūt & po-
litiore orōne sunt vsi. Nā superiores Crates. Diogenes * Anti-
sthenes simpliciter ad veritatē sunt apertins. p locuti. Plato ve-
ro Athenienſis primus fuit / qui academicus dictus est / ab aca-
demia in qua versari docereq; cōsuevit. Fuit autē academia ex
tribus gymnasijs Athenarū vnū. Reliqua em̄ duo & Lyciū fue-
runt & Cynosarges: priscis autē temporib⁹, nō academiā sed
academiā nominatā tradūt ab Ecademo quonā heros q ciuis
modi palustre gymnasium in suburbijs dicarat. Plato igit ei no-
mē fuit Aristocrati. Nā Plato ē appellat⁹. āt a pectoris latitudi-
ne ut galata orōne copiosaq; vteref academicon princeps cū
mentis humane imbecilitatē intueret existimauit nihil eō om-
niū ut mandā / cū veritas non mortalib⁹ scilicet hominib⁹
tota in vna cōtrarias partes diceretur. Nam illi vnde vnde
p. ad veritatē accedere. desist. ac hunc
locutus. Nam ciuile bonū temperatū
in corpore. In corpore autē in f
g. ne bonū sit ite actiua quatuor
cont. ite. ite. ite. ite. ite. ite. ite. ite.
Cretā deſcriptā. quā tenet omnino iuris. ite. ite.
tepl. ite. ite. ite. ite. ite. ite. ite. ite.
philosopho. ite. ite. ite. ite. ite. ite. ite. ite.

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI.

ti Polemon: huic Crātor: Crātori Crates Atheniēsis: sed Cra-
tes successorem habuit Arcefilaū qui mediæ academię auctor
fuit. Nā qui Arcefilaum antecesserunt veteres sunt ab posteris
academici appellati: deinde successit Lacydes quē deide. Euā-
der phoreus secut⁹ est. Post quē successiōnē gradatim sigillatim
quæ exceperunt Damon leunteus Moschiō Euande athenien-
sis Hegesimī: cuius auditor Carneades Philocomi filius quā
nouā academiā vocant primus introduxit: huius familiaris ac
successor Clithomach⁹ fuisse phibetur q Aldrubal appellatus.
Armadam docuit Academicorū vltimū. nā Aristoteles Stagiri-
tes qui diu ac multū platonē audierat/ maluit se sui similit⁹ q pla-
tonis. Quare nō Academicus sed Peripateti⁹ est cognominat-
us/ vel ab eo qui erat ortus in Licie. Tu Peripagu. vbi cum di-
scipulis philosophatur vel quoniam ambulante Alexandro ob-
morbum quo tenebatur vna cum eo Aristoteles doctor ambula-
re id enim est Peripagin. cogebatur. hic & si plurimū dissentī-
re a Platone suo videri plerūq; solet: si quis tamen quę dicuntur
diligentius pensitet inueniet profecto quod & porphirius doc-
cet & Boetius confirmat: ijs in rebus maxime cū Platone Ari-
stotelem cōuenire/ vbi maxime videt⁹ verbis sentire cōtraria
Itaq; idem sensit & de triplici illo bonorū gradu & de ipsa felī-
citate quod Platonem aduerterat. Sed quod ille opinari se hic
scire p̄fitebat⁹: Scolę autem successorē vnū habuit Tyrtamum
Eresū quē Aristoteles ppter elocutionis quā utebat⁹ bonitatē
Euphrastum. Imo: deinde Theophrastū quasi diuino quodā
fletu eloq; nō uit. Et hec sunt quidē vt arbitror primariis phi-
losophis recte atq; maxime: q̄ latam ac secundam viris doctis
simis. & legendi & differendi copiā prębent: q̄q; alij sunt qui no-
tandas fuisse affirmant. Nā Varro multo eas ma-
gis artitus est de quibus oibus si Videbitur dicetur
Fiet sane quod mone s inquit Lancelotus lōge
p̄filius. nunc enī satis multū commentati sum⁹
ut si quis magnitudinē domini exhibitori Tris-
tano. nō minus fore me notū. plixiore sermōe
ut si prestatiōn rāum cor tabulationū finis esto
nō. interuentu meo ad curandę valis

LIBER SECVNDVS

tudinis rationem hortetur. Mihi ne inquit ille molestiores: di-
 cā apte qđ sentio. Cūq; esset dicturus interpollat hic idē Tubi-
 cen. Quod nā inquiens Lancelote dñm nobis Arasmus exhib-
 buit? Cupio em̃ nos singulos dominos quo vestris ego fret⁹ do-
 minijs me tandē ab inopia vēdicē Tū Lancelotus surridēs Re-
 sponde tu inquit puer (nā ad Torrelli filiū se cōuerterat) huic
 Tubicini de domino: Quid aliud inquit ille respondeā: qđ quod
 ex optimis grāmaticis audiui qui dñm dicūt significare & illū
 cui serui & qui mulierū amoribus studet & maritū ipm pter-
 eaq; oēs q cōiuijs quēq; excipiunt domini sunt/ a veterib⁹ ap-
 pellati. Ex qbus cōiuiua appellati domina cū alij plures teste
 adduci possunt. Tū Lucilius satyrus q ait primū dominia
 sodalitia oīa tollant. Iure inquit Tubicen dolerem si solus ipse
 latine loqui nescirē. Sed quis non dominiū p dñatu & dñatiōe
 dūtaxat. surpat vulgo. Verū tñ si mihi vos istiusmodi quocq; do-
 minos quotidie p̃siteritis nihil erit qđ inopiā grauē putē. Sed
 tu interim Arasme vir magnifice loquere apte qđ pposueras.
 Nos em̃ ambim⁹ qñquidē & ppulchre cenauimus: & nostra tibi
 opera in presentia opus nō est: Itaq; Arasmus exilarata facie
 ita rursus loquit⁹ est. Dilexerā ego semp ante philosophos q
 pe quos & quos quosdā & bonos viros opinarer. Nunc nō &
 amos qdem illos & colo: in eaq; sententiā adducor vt philo-
 sophis omnino sit exps/ eū vix hominē credam. Nam qui inu-
 excolit eam partē quā lo sitis mihi nō multū a pecude quapiā
 differre videat: Mens enī est qua ceteris animalib⁹ p̃m mus
 musq; dei similes. hanc aut solis notā eē philotopas: & si p-
 usq; in istum sermonē delibere minī meū ipse existimā. Nā
 tñ ita mihi videor intelligere vt ea q oculis de-
 p̃ multa illa & vitiā & grauissima q e philosoph
 p̃m tunc magna p̃ctioe philotopas q in r
 core nplando p̃vertit tā apte/ tā copiose:
 p̃m illi tñ dñm tñ dñm rōnem. cohed-
 loq; de om̃ib⁹ h. nulli intatq; centes
 io nō h. aut om̃ia de p̃m us/ & cō
 p̃m illi tñ dñm tñ dñm rōnem. cohed-
 vult illi licet qđ qđ dñm

CONVIVIORVM.F.PHILELPHI

dine suauissimisq; moribus: quibus sum hodie mirifice de-
 ctat⁹. At licebit inquit Axeret⁹: licebit inquam tibi Triulci ma-
 nissime semper cum voles/nos modo conuiuas vel accersas
 vel admittas. Quę reliqua sunt postridie auditurus ad Biragū
 accedito: Miraberis enim multa & gaudebis. Interea autem
 vale Quod itidem omnes vbi honorifice dixissent: respondisse
 setque Arasim⁹ pro dignitate: comiter ac iocunde discessum est.

Telos.

Handwritten note: D. Arasim⁹ G. de 10. p. 10

Handwritten note: Arasim⁹ de 10. p. 10

Handwritten note: Arasim⁹ de 10. p. 10

Handwritten note: Arasim⁹ de 10. p. 10

Handwritten note: Arasim⁹ de 10. p. 10

Handwritten note: Arasim⁹ de 10. p. 10

Handwritten note: Arasim⁹ de 10. p. 10

Handwritten note: Arasim⁹ de 10. p. 10

Handwritten note: Arasim⁹ de 10. p. 10

Handwritten note: Arasim⁹ de 10. p. 10

Handwritten note: Arasim⁹ de 10. p. 10

Handwritten note: Arasim⁹ de 10. p. 10

Handwritten note: Arasim⁹ de 10. p. 10

Handwritten note: Arasim⁹ de 10. p. 10

